

EĞİ Tİ M, Bİ Lİ M VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Alt seviye ortaöğretim sekizinci sını f

ÖĞRETİ M PLAN VE PROGRAMI

Priştine, şubat 2005

Yayı n Sorumlusu

İ suf Zeneli

Yayı na Hazı rlayanlar:

Agim Bërdyna

Ramush Lekaj

Ilaz Zogaj

Arbër Salihu

Türkçe Yayı n Sorumluları :

Nazan Safçı

İ sa Sülçevsi

UNMIK

INSTITUCIONET E PËRKOHSHME VETËQEVERISËSE
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA
GEÇI Cİ ÖZYÖNETİ MKURUMLARI

QEVERIA E KOSOVËS GOVERNMENT OF KOSOVO VLADA KOSOVA KOSOVA HÛKÛMETİ

MINISTRIA E
ARSIMIT, SHKENCËS
DHE TEKNOLOGJISË

MINISTRY OF
EDUCATION,
SCIENCE &
TECHNOLOGY

MINISTARSTVOZA
OBRAZOVANJE,
NAUKU I
TEHNOLOGIJU

EĞİTİM, BİLİM
VE TEKNOLOJİ
BAKANLIĞI

Kabineti i Ministrit

Office of the
Minister

Kancelarija Ministra

Bakanlık Ofisi

GENELGE

**KONU: SEKİZİNCİ SINIF DERS PROGRAMININ
UYGULANMASI**

SAYI: MASHT [I] 8/2005

Tarih: 14.02. 2005

İlk ve Ortaöğretim Kanunu 6.1 maddesi (b) fıkrası, 7.1 maddesi ve Kosova Geçici Özyönetim Kurumları 2001/19 sayılı ve 13 Eylül 2001 tarihli Yürütme Düzenlemesine 1.3 maddesi ç bendine göre; Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı bu Genelgeyi yayınlıyor.

Madde 1

Amaç

- 1.1. Bu genelgenin amacı eğitim sisteminin yeniden yapılanması sonucu olarak hazırlanan sekizinci sınıflara yönelik ders programının uygulanmasıdır.

Madde 2

Öğretim Plan ve Programı

- 2.1. Sekizinci sınıflara yönelik ders programı , bu genelgenin ekinde sunulmuştur.

Madde 3

Uygulama

- 3.1. Sekizinci sınıflara yönelik ders programı 2005/2006 öğretim yılında uygulamaya girer.
- 3.2. Sekizinci sınıflara yönelik ders programının uygulamaya girmesiyle, şimdiye kadarki tüm diğer ders programları uygulamadan kaldırılır.

Madde 4

- 4.1. Bu genelge Bakanın imzasıyla yürürlüğe girer.

Agim Veliu,

İÇİNDEKİLER

Genelge, 3

DERS PROGRAMININ UYGULAMA ESASLARI, 7

I. Giriş, 7

II. Uzak Hedefler, 8

III Değerlendirme, 8

IV Öğretim yöntem ve teknikleri, 12

V. Öğretim araç ve gereçleri, 12

VI. Ders planı , 13

VII. Ders süreci, 14

TÜRKÇE, 17

YABANCI DİLLER

İNGİLİZCE, 31

FRANSIZCA, 53

ALMANCA, 67

MATEMATİK, 93

Bİ YOLOJİ , 105

Fİ Zİ K, 119

Kİ MYA, 133

TARİ H, 147

COĞRAFYA, 161

YURTTAŞLIKEĞİ Tİ Mİ , 183

SANATLAR

MÜZİ K EĞİ Tİ Mİ , 195

RESİ M-İ Ş EĞİ Tİ Mİ , 203

TEKNOLOJİ , 219

BEDEN VE SPOR EĞİ Tİ Mİ , 229

DERS PROGRAMININ UYGULANMA ESASLARI

I. GİRİŞ

Eğitim, Kosova'nın toplumsal, siyasi ve ekonomik gelişmesinin etki alanını temsil eder.

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (EBTB) savaşın bitiminden sonra başlayan, en gelişmiş uluslar arası standartlar düzeyinde bir okulun yaratılması fikrini, bütün çalışmaları da çok yönlü ve pratik adımlar atarak gerçekleştiriyor.

Kosova toplumunun kalkınması ve gelişmesi için tarihi öneme haiz bu yapılanmada EBTB bakış açısını, kendi geleceği ve ülkesi hakkında somut görüşe sahip bireyleri yetiştirecek şekilde, değiştirmeyi amaç edinmiştir.

Bu gelişme Kosova insanını ve toplumunu, gelişmiş Avrupa ve dünya ülkelerinin siyasi etkinlik, ekonomik, entelektüel, bilimsel ve teknolojik ve de sosyal-kültürel gelişmelerde yer almasını ön koşullarını sağlamaktadır.

Bu ders programını geliştirmesi için, metodolojik yaklaşım, ders yönetimi ve kapsamı, ders araçları, yöntemler, değerlendirme teknik ve araçları açısından gelişmiş bir bilimsel süreci temellerine dayanmaktadır.

Program geliştirme grubu, eğitimdeki yeni gelişmeleri takip edip uluslar arası uzmanlarla sürekli temas halindeydiler. EBTB'nin uzun vadeli stratejisi olan program geliştirme sürecine UNICEF ve bazı ülke kuruluş ve hükümetlerinin önemli katkıları olmuştur.

Ders programı geliştirilirken öğrencilerin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmek, okul hayatına katılımlarını doğru bir şekilde sağlamak için yüreklendirme ve günlük alışkanlıklarını geliştirmelerine özellikle dikkat edilmiştir. Onuncu sınıf ve ortaöğretim ile yükseköğretim süresince öğrenciler akademik bilgiler, bilimsel veriler ve farklı kültürel alanlarla karşı karşıya kalacaklardır.

Öğretmenlerimize adanmış olan bu programın hayata geçirilmesi, kendilerinin görevlerine verdikleri önem derecesinde gerçekleşecektir. Ders programının uygulanmasını kolaylaştırmak için Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı, ek talimatların verileceği, alan uzmanları tarafından yönetilen hizmet içi eğitim kursları düzenleyecektir.

II. UZAK HEDEFLER

Sekizinci sınıf ders programının hedefleri:

- Öğrencilerin zihinsel, estetik, bedensel, toplumsal, ahlaki ve manevi gelişimi için imkanlar sağlayabilme
- Öğrenim arzularını gerçekleştirmesi için öğrencilerin, meslek seçiminde doğru ve eğilimleriyle uyumlu yönlendirmeyi sağlayabilme
- Bilgilerini pekiştirerek geleceklerini hazırlayacak eğilim ve becerilerini geliştirip yönlendirebilme
- Bilgi sağlayacak ve bilgileri işleyecek ve de bilgi ve kanıtlara eleştirel bir yaklaşımı geliştirecek şartları sağlayabilme
- Katıldıkları etkinliklere bağlı, grup içinde davranış kuralları na uyarak öğrencilerin başımsız sorumluluk ve eylem üstlenmelerine fırsat tanıyabilme

Müfredat geliştirme grupları içeriğe uygun olan, yukarıda belirtilen hedeflerden yedinci sınıfın sonunda geliştirilecek davranışları temin etmek için genel ve özel amaçları seçmişlerdir.

III. DEĞERLENDİRME

Değerlendirme, öğrencilere kazandırılmaya çalışılan davranışlar hakkı nda bilgileri algı lama, sistematik derleme, inceleme ve yorumlama sürecidir. Değerlendirme, ders programı nda belirlenen davranışların kazanılma derecesi esasına dayanır.

Bu süreç aşığı da belirtilen bazı temel ilkelere dayanır:

- Değerlendirme sürecinde hedef ve öncülüklerin tespiti;
- Ölçülmek istenen amaca uygun araçların uygulanması ;
- Sürekli ölçme ve değerlendirme aracılığıyla öğrencinin başarı derecesi hakkı nda nitelikli verilerin sağlanması ;
- Ders programını kapsayacak şekilde ölçme ve değerlendirmenin dengelenmesi;
- Öğrencinin başarı derecesi verilerinin doğru ve kalıcı olması ;
- Öğrencilerin başarıları arasındaki farkları belirleyecek doğru tekniklerin uygulanması .

III.1. Değerlendirme Araçları

Okul yönetimi ve öğretmen yeterli ölçme ve değerlendirme aracı seçip uygulamalıdır. Bu araçlar şöyle sıralanabilir:

- Algılama
- Soru sorma
- Uygulama veya deney raporu
- Sözlü ifade
- Yazılı ifade
- Belirtke tablosu
- Ölçüt ve amaçlara dayalı testler
- Soru sorarak oluşturulan başarı testleri
 - çoktan seçmeli
 - kısa açık cevaplı
 - uzun açık cevaplı testler

ve öğretmenin uygun gördüğü diğer araçlar olabilir.

III.2. Başarı Derecesi

Okul yılı sonunda her öğrenci aşağıdaki başarı derecesi ile değerlendirilir:

- Pek iyi (başarı derecesi çok yüksek)
- İyi (başarı derecesi yüksek)
- Orta (başarı derecesi orta)
- Yeter (başarı derecesi sınırlı)
- Zayıf (başarı derecesi zayıf)

Başarı derecesi, genel hedeflerde belirlenen öğrencilerin kazanacakları davranışlar esasına dayanır.

Genel amaçlar	Çok yüksek başarı % 90	Yüksek başarı % 80	Orta başarı % 60	Sınırlı başarı % 40	Yetersiz başarı
<i>Ders bilgisi</i>	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada çok yüksek başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada yüksek başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada orta başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada sınırlı başarı .	Ders bilgilerini basit durumlarda bilme ve uygulamada yetersiz.
<i>Bilimsel süreçleri anlama</i>	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplamı p yönetilmesi ve basit yargı lara varmada çok yüksek anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplamı p yönetilmesi ve basit yargı lara varmada yüksek anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplamı p yönetilmesi ve basit yargı lara varmada orta anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplamı p yönetilmesi ve basit yargı lara varmada sınırlı anlama ve uygulama yeteneği	Kanıtları , ilkeleri, sebep sonuç ilişkilerini bilme; bilgilerin toplamı p yönetilmesi ve basit yargı lara varmada yetersiz anlama ve uygulama yeteneği
<i>Eleştirel düşünme</i>	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda eleştirel düşünce geliştirmede çok yüksek başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda eleştirel düşünce geliştirmede yüksek başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda eleştirel düşünce geliştirmede orta başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda eleştirel düşünce geliştirmede sınırlı başarı .	Doğru bilgiye sahip olma, uygulanabilir ilke ve deneyler yardımıyla problemlerin çözümü gibi karmaşık durumlarda eleştirel düşünce geliştirmede yetersiz başarı .
<i>Manevra becerisi</i>	Manevra becerisi yüksek			Manevra becerisi düşük	

IV. ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Öğretim yöntemi seçiminde öğretmen kendi yetkisini kullanır. Seçim, öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda ders kapsamı özellikleri, öğretim esasları , öğrencilerin seviyesi vb. hususlar göz önünde bulundurularak yapılır.

Dersin daha hareketli olması , tekdüzeliğin kırılması ve öğrencilerin katılımlarının sağlanması için yöntem ve tekniklerin uygun bir şekilde harmanlanması gerekir.

Öğretim yöntem ve teknik türleri öğrenmenin kendisi kadar farklılık arz eder. Öğretim sürecinde en yüksek başarı derecesini yakalayabilmek için öğretmen, birkaç yöntem ve teknikten kombinasyonlar yapabilir.

Daha nitelikli bir öğrenimin temini için uygulanacak muhtemel yöntem ve tekniklerin başlıcaları şöyle sıralanabilir:

- Anlatma yöntemi
- Sözlü ifade
- Yazılı ifade
- Problem çözme
- Tartışma
- Grup çalışması
- Gösterme ve yorumlama
- Eleştirel düşünme
- Beyin fırtınası
- Araştırma yöntemleri

Çok sayıda bilgiyi kapsayan konular için etkileşimli teorik ve uygulamalı yöntemler de uygulanabilir.

Belli konular için doğada öğrenme, teknik gezi, kurum ve kuruluşları ziyaret vb. yöntemler başarıyla uygulanabilir.

Arzu edilen sonuçların elde edilmesi için yukarıda sözü edilen yöntemlerin uygulanması , uygun öğretim araç ve gereçleri eşliğinde yapılmalıdır.

V. ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

Bu programın etkin öğretim ve öğrenimi için öğretmenler ve öğrenciler farklı bilgi kaynaklarına başvurmalıdırlar. Şimdiye kadar temel bilgi kaynağı olarak ders kitapları kullanıldı.

Ders kitapları nı n yanı sı ra aş ağı da belirtilen bilgi kaynakları nı n da kullanı mı faydalı olacaktı r:

- el kitabı , atlas, broş ü r;
- resim, poster, afiş , ş ema, diyagram, harita, tabela;
- model, ş ekil, maket;
- slayt, saydam (asetat), video kayı tları ;
- bilgisayar yazı lı mları , Internet, CD vb.

Öğrenilmek istenen bilginin türüne göre öğretmen sözel, görsel, iş itsel ve görsel- iş itsel bilgi kaynakları ndan herhangi birinin önemini vurgulayarak okuldan temin edebilir.

Bilgi seçimi hakkı öğrenciye de tanı nmalı dı r.

VI. DERS PLANI

No	Dersin Adı	Haftalı k ders sayı sı	Yı llı k ders sayı sı	% oranı
1.	Türkçe	5	185	16,67
2.	İ ngilizce	3	111	10,00
3.	Matematik	4	148	13,33
4.	Biyoloji	2	74	6,67
5.	Fizik	2	74	6,67
6.	Kimya	2	74	6,67
7.	Tarih	2	74	6,67
8.	Coğrafya	2	74	6,67
9.	Yurttaş lı k eğitimi	1	37	3,33
10.	Müzik eğitimi	1	37	3,33
11.	Resim eğitimi	1	37	3,33
12.	Teknoloji Bİ T	1	37	3,33
13.	Beden ve spor eğitimi	2	74	6,67
14.	Seçmeli dersler yeni ders veya kurslardan (örneğin yurttaş lı k eğitimi, ahlak, sağı k kursları , insan hak ve özgürlükleri, işletmecilik eğitimi, Bİ T, yaş amsal çevrenin korunması veya öğrencilerin ilgisini çeken ve toplum için yararlı olan diğ er konular) seçilebilir.	2	37	6,67
	Toplam:	30	1110	100

VII. SEÇMELİ DERSLER

Öğrenciler istek, zorunluluk, gereksinim veya ilgilerinden seçtikleri için böyle bir isim verilmiştir. Seçmeli ders, kurs veya etkinlik -öğrenci veli veya diğer ilgililerin isteklerine dayanarak- Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı tarafı ndan önerilebilir. Ayrıca işsiz olan öğretmenlerin ellerinde hazır proje ile (ders, kurs, veya etkinlik plan ve programı , ders kaynakları ve gerçekleştirme şekli) bu dersleri gerçekleştirmeye başvurmaları gerektirdi.

Seçmeli ders:

yeni ders veya kurslardan (örneğin yurttaşlık eğitimi, ahlak, sağlık kursları , insan hak ve özgürlükleri, işletmecilik eğitimi, Bİ T, yaşamsal çevrenin korunması veya öğrencilerin ilgisini çeken ve toplum için yararlı olan diğer konular) seçilebilir.

Seçmeli ders, kurs veya etkinliğin süresi bir dönemden kısa olmamalıdır.

Seçmeli dersin yapılabilmesi için belli bir ders, kurs veya etkinliğe yönelik talepler (sınıfın birden çok şubesi olması halinde) 15 gün önceden bildirilir; sınıfın tek şubesi olması halinde seçmeli dersin yapılabilmesi için öğrencilerin en az yarısının ortak bir ders için başvurması gerekir.

Seçmeli dersin yapılmasına, yapılan başvurular göz önünde bulundurularak, il eğitim müdürlükleri ile işbirliği içerisinde okul yönetimi karar verir, ancak bu prosedürün okul yılı başlamadan önce bitmesi gerekir.

Bu derslerin programlarını il eğitim müdürlüğü ve topluluktan (varsa eğer) alanın uzmanları ile işbirliği içerisinde okul yönetimi geliştirir.

Seçmeli dersin okulu yetkili birimleri tarafı ndan onaylanması halinde zorunlu ders statüsüne sahip olur, ancak değerlendirme açıklayıcı sözel not ile yapılır.

TÜRKÇE

Haftada 5, Yıllık Toplam 185 Ders Saati

GİRİŞ

Eğitim bireyin kendi yaşantıсында elde edebileceği davranış ve kazanımların olumlu bir yönde gelişmesi için düzenlenen bir öğrenme ve öğretme sürecidir. Bu sürece bireyin aktif olarak katılması gerekir. Eğitimde önemli olan şey öğrencilerin özelliklerine uygun plânlı ve düzeyli bir öğrenme çevresi oluşturmaktır. Bu düzeyli ve plânlı eğitim ve öğretim sürecinde ana dili öğretimine büyük ödev ve görevler düşmektedir.

En etkili iletişim aracı dildir. İnsanlar konuşarak konuşarak anlaşabilirler. Onun için Türkçe dersinin önemi çok büyüktür. Türkçe öğretimi bol bol uygulamalarla yapılmalıdır. Öğrenci bol bol konuşturulmalı, etkinliklere katılmalı, yazılı ve sözlü anlatımlarını geliştirmelidir. Onlar okuyan, anlayan, düşünen, düşüncelerini-duygularını anlatan bireyler olarak yetişmelidirler. Çünkü dil konuşuldukça gelişir.

UZAK HEDEFLER

1. Okuma, dinleme ve izleme yoluyla öğrendiklerini erdemli davranışlar haline getirmek;
2. Kendi düşünce, duygu ve isteklerini doğru ifade etme bilincine varmalarını sağlamak;
3. Metinler üzerinde yapılacak gözlem ve kıyaslamalarla anlamın daha iyi kavranmasını ve hayatla ilişkilendirilmesini sağlamak;
4. Okuma yoluyla iyi ve güzele yönlendirilerek edebi ve sanat eserlerine değer verme alışkanlığını kazandırmak;

5. Boş zamanları nı , kendisine ve toplumuna yararlı olacak şekilde okuma, güzel sanatlar gibi yollarla değerlendirmelerini yönlendirmek;
6. Sözlü ve yazı lı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla Türk kültürünü tanı mak.

GENEL HEDEFLER

1. Türk dilini sevme ve dili bilinçli kullanabilme
2. Çeş itli iletişim durumları nda Türkçe'nin iş levliğini teknik ve sanat boyutları nı kavrayabilme
3. Seçilmiş edebi eserler yardı mı yla halk ve sanat ürünlerini tanı ya-bilme
4. Türlü etkinliklerle söz varlı ğı nı geliştirebilme
5. Kişisel ve kültürel benlik duygusunu geliştirmek;
6. Bilginlere, yazarlara, sanatçı lara karşı saygı gösterebilme

KATE- GORİ LER	ALT KATEGORİ LER	İ ÇERİ K	KAZANIMLAR
1. Dinleme (35 ders saati)	1.1 Dinleme Kuralları 1.2 Anlama 1.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	* Not alarak dinleyebilme; * Eleştirel dinleyebilme; * Yaratıcı dinleyebilme; * Seçici olarak dinleyebilme * Fikir ve duygular arasındaki geçiş ve bağlantıları fark edebilme; * Dinlediklerine ilişkin sebep-sonuç, amaç-sonuç ilişkileri kurabilme; * Şiir dilinin farklılığını ayırt edebilme * Dinlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirebilme; * Kendi düşünceleri ve dinledikleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyabilme; * Dinledikleriyle ilgili kültürel değerler ve günlük hayatla ilişkileri sorgulayabilme;	* Dinlerken ve izlerken önemli gördüğü şeyleri not edebilir. * Dinlediklerine ve izlediklerine değin eleştiri yapar. * Dinlediklerinden yararlanmayı bilir. * Dinlediklerinden beğendiklerini seçer. * Dinlediklerinden mantık ve duygusal öğeleri ayırt eder. * Dinlediklerinden amaç ve nedenleri bulabilir. * Dinlediği şeyleri karşılaştırtıp değerlendirir. * Şiir dilini öğrenir * Şirdeki imge, imaj, göndermeleri fark edebilir. * Dinlediklerini dil kurallarına uygun olup olmadığını ayırt edebilir. * Başkasının konuşması ve kendi konuşması arasında kıyaslama yapar.
2. Okuma (50 ders saati)	2.1 Okuma Kuralları 2.2 Anlama 2.3 Anlam Kurma 2.4 Kelime Servetini	* Sesini mekâna ve dinleyiciye göre ayarlayabilme; * Ses tonunu metnin türüne göre kullanabilme; * Kelimeleri doğru telaffuz edebilme; * Sözü ezgisine (vurgu, tonlama, duygu,	* Okurken sesini metnin akışına göre ayarlayabilir. * Ses tonuna ve tonlamaya özen gösterir. * Sözcüklerin doğru söylenmesine dikkat eder.

	Geliştirme 2.5 Tür, Teknik ve Yöntemler Görsel Okuma	durak ve ulamalara) dikkat ederek okuyabilme; * Hızlı okuma tekniklerini geliştirebilme; * Metni hayatla ilişkindirerek okuyabilme; * Okuma konferansları na katılabilme ve okuma farklarını görebilme; * Eleştirel ve soru sorarak okuyabilmektir. * Okuduklarını zihninde canlandırabilme; * Metnin ana düşüncesi ve başlığı ile içeriği hakkı nda düşünce yürütebilme; * Metinde sözcük ve söz gruplarını anlam özelliklerini (gerçek, mecaz, terim) açıklayabilme; * Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretebilme; * Metni eleştirel bakış açısıyla yorumlayabilme; * Okuduklarını kronolojik ve mantıksal sıralamada özetleyebilme; * Konu ile ilgili kaynakları ve bu kaynakların yerini tespit edebilmektir. * Bilgi edinmek ve zevk almak için okumayı bir araç olarak kullanabilme; * Seviyesine ve yaşına uygun edebi metinleri kitapları okuyabilme; * Okuduğu kitaplardan kendi kitaplığı oluşturabilme;	* Sözcüklerin söyleyiş özellikleri olan tonlama, vurgu, durak ve ulamalara özen göstermesini bilir. * Metindeki olayları gerçek hayatla ilişkilileyebilir. * Çeşitli okuma tarzlarını fark edebilir. * Okuduğu metni eleştirel yönden çözümleyebilir. * Okuduklarını zihninde canlandırıp yaşar. * Okuduğu metnin başlığı ve ana düşüncesi arasında bağlantıyı bulur. * Sözcük ve söz grupları nda gerçek, mecaz anlamlarını ayırt edebilir. * Çeşitli sorunlara çözümler üretebilir. * Bir metni eleştirel olarak değerlendirmeyi öğrenir.. * Okuduklarını bir sıralama ile özetler. * Okuduklarını kaynaklarını araştırıp bulur. * Düzeyine uygun edebi eserleri seçebilir ve okumayı alışkanlık haline getirir. * Kendi kitaplığı nı yapmak için emek harcar. * Sözcük incelemelerini yapar ve anlamlarını öğrenir.
--	--	--	--

		* Sözcük ve söz grupları nı anlam özelliklerine göre (eş anlam, zı t anlam, gerçek anlam) farklı bağlamlarda kullanabilme; * Sözlük ve imlâ kılavuzu kitapları nı kullanabilme. * Türkçe'nin dünya dilleri arasındaki yerini öğrenebilme; * Türklerin tarih boyunca kullandıkları alfabeleri tanıyabilme; * Tümce içinde zaman, yer, nitelik, nicelik, soru belirteçlerini tanımak, ad, sıfat ve ilgeçlerle ilişkilerini kavramak, doğru kullanabilmek;	* Sözlük ve kılavuz kitapları nı kullanabilir. * Türk dilinin zengin bir dil olduğunu anlar. * Türklerin kullandıkları tüm alfabeleri öğrenir. * Belirteçlerin her çeşidini öğrenir ve tümcelerdeki anlam ve görevlerini belirleyebilir.
3. Konuşma (35 ders saati)	3.1 Konuşma Kuralları 3.2 Sözlü Anlatım 3.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	* Konuşmaları nı uygun bir plâna göre geliştirebilme; * Gördüğü, yaşadığı olaylar üzerine duygu ve düşüncelerini anlatabilme; * Atasözü, özdeyiş, deyim, söz grupları ve benzetmeleri açıklayabilme; * Bilinen veya örnek bir kişiyi tanıtabilme, fiziksel ve karakter portrelerini betimleyebilme; * Okunan bir kitap, dinlenen bir müzik parçası, gezilen bir sergi, izlenen bir film, bir oyun, bir maç vb. açık kılamları nda bulunabilme; * Yurt ve dünya sorunları yla ilgili	* Konuşması nı bir sıraya göre yapar. * Olaylar üzerine duygu ve düşüncelerini belirtebilir. * Sınıfta veya bir topluluk önünde konuşabilir. * Atasözü, deyim ve özdeyiş gibi sözcük grupları nı rahat rahat açıklayabilir. * Bir kişiyi zorluk çekmeden tanımlayabilir. * Bir kitap, film, oyun vb. üzerine düşünce yürütebilir. * Güncel sorunları kavrar ve

		düşüncelerini anlatabilme. * Konuyu seçme ve sı nı rlandı rabilme; * Konu ile ilgili araşt ırma yapabilme; * Amaca uygun ana düşünceyi ve tezi belirleyebilme. * Amaca, konuya ve seviyeye uygun konuşabilme; * Olayları bilgileri sı raya koyarak anlatabilme; * Güven verici, açık k, anlaş ılı r ve konuya hakim bir şekilde konuşabilme; * Sözleriyle, jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat ederek konuşabilme; * Uygun yerlerde tonlama, vurgu ve duraklama yapabilme * İ kna edici ve merak uyandı rarak konuşabilme; * Tümevarı m ve tümdengelim yoluyla konuşabilme; * Görsel araçlardan yararlanarak konuşabilme; * Sorun çözme yöntemini kullanabilme; * Dinleyicinin dikkatini dağı tacak gereksiz ayrı ntı lardan kaçabilme; * Deyim ve söz sanatları nı uygun durumları nda kullanabilme; * Konuş maları nı günlük hayata	anlatabilir. * Konuş ma konuları nı seçer ve araşt ırma yapar. * Seçtiği konuları n amacı nı belirler. * Konunun ana düşüncesini ve tezini belirleyebilir. * Amacı saptı rmadan konuş abilir. * Konuyu ve olayları bir sı raya göre anlatı r. * Konu iyice tanı r ve dinleyicide güven kazanmayı baş arı r. * Konuş ması nı mimik ve jestleriyle kuvvetlendirir. * Konuş urken vurgu, ton ve duraklamalardan yararlanı r. * Seçtiği konuyu anlatı rken dinleyicide güven ve merak uyandı rı r. * Konuş ması nı genellendirebilir. * Görsel araçları kullanması nı bilir. * Var olan sorunları çözmeye çalış ır. * Gereksiz ve boş sözlerden kaç ır. * Deyim, atasözü, özdeyiş gibi sözleri örnek olarak alı r. * Günlük hayattaki olayları öğrenmeye çalış ır. * Kendisinden büyüklerle nası l
--	--	--	--

		- ilişkilendirebilme; * Konuşmaları nda nezaket kuralları na özen gösterebilme. * Sınıfta veya okulca yapılan etkinliklerde görev alabilme; * Bir toplantı da konuşmacı ya da katılımcı olarak konuşabilme; * Beyin fırtınası toplantılarını etkin olarak katılabilmek; * Küme ve grup çalışmaları na tartışmacı veya sözcü olarak katılabilmek.	- davranacağı ve konuşacağı kuralları bilir. * Dil alanı nda yapılan etkinliklere katılır. * Toplantılara konuşmacı veya katılımcı olarak katılır. * Çeşitli dil yarışmaları na katılıp bilgisini yoklar. * Küme ve grup çalışmaları nda etkinlik gösterir.
4. Yazma (55 ders saati)	4.1 Yazma Kuralları 4.2 Yazılı Anlatım 4.3 Tür, Teknik ve Yöntemler	* Herhangi konudaki duygu, düşünce, hayal ve tasarılarını anlatabilmek; * Yaşadığı, tanıdığı bir olayı anlatabilmek; * Yaşadığı yeri, çevreyi ve ailesini tanıtabilmek; * İnsan, çevre, hayvan veya eşyaların kendisinde bıraktığı izlenimleri anlatabilmek; * Gezdiği, gördüğü yer hakkındaki izlenimlerini anlatabilmek; * Bir konuda uzman kişiye sormak üzere sorular hazırlayabilmek ve aldığı cevabı değerlendirebilmek; * İzlediği bir filmi, okuduğu bir kitabı ve herhangi bir kişiyi tanıtabilmek ve değerlendirebilmek;	* Duygu, düşünce, tasarılarını yazı ile anlatabilir. * Olayları yazarak anlatabilir. * Doğum yerini, geniş çevresini tanımay çalışır. * Her konuda izlenimlerini yazabilir. * Bir konuda, ilgilendiği şeyleri öğrenmek için uzman kişilere başvurabilir. * Çeşitli durum ve olaylar hakkında eleştiri yazılabılır. * Beğeni, istek ve duygularını yazabilir. * İş mektubu, sipariş, rapor, özgeçmiş yazabilir. * Yazdığı şeylerin güzel, düzenli ve gösterişli olması na dikkat eder. * İstek yazılarını düzenli yazar.

		* Tepki, beğeni ve isteklerini yazılı olarak ifade edebilme; * Kendini tanıtabilme, istekte bulunabilme (iş mektubu, sipariş mektubu, özgeçmiş yazabilme) * Sayfa ve kağıt düzenine dikkat edebilme; * Bildirme yazılarında tarih ve adresi uygun yere yazabilme, imzayı gerekli yere atabilme; * Düzgün, okunaklı ve işlek eğik el yazısıyla yazabilme; * Sıralamalarda sayı, sembol ve işaretlerden yararlanabilme; * Düz yazı ve şiir arasındaki biçim farklılıklarını dikkate alarak yazabilme. * Metin ve yazılardan özet çıkarabilme; * Dinlediklerinden not alabilme; * Eleştirel yazabilme; * Yaratıcı yazabilme; * Güdümlü yazabilme; * Serbest yazabilme. * Anlamak istediklerini ilgili ve olay derecesine göre sıralayabilme; * Konuya uygun, etkileyici bir giriş yapabilme; * Konuyu, bütünlük ve mantıksal tutarlılık içinde işleyebilme;	* Elyazısının güzel olması sağlanır. * Noktalama işaretlerini doğru kullanır. * Düz yazı ve şiirlerin özelliklerini bilir. * Yazılardan özet çıkarır. * Dinlerken not alır. * Eleştiri yazabilir. * Yazılarda yaratıcı olmağa çalışır. * Bir kimsenin isteği üzerine yazar. * Kendi isteğine göre yazar. * Konuyu yazarken olay akışını bir sıraya koyarak yazar. * Konunun giriş bölümünün değerini anlar. * Konudışınacıkmadan yazar. * Düşüncelerin ve olayların bağlanması bilir. * Anlatımına deyim, atasözü, özdeyiş değerlerini katar. * Türkçe'yi doğru ve düzgün kullanmayı borç olarak sayar. * Dilbilgisine değer verir. * Yazılarda açık ve anlaşılır tümceler kullanır. * Gerçekle fanteziyi ayırt edebilir. * Planlı yazmayı öğrenir. * Karşılıklı konuşmalara ve nükteye yer verir.
--	--	---	---

		* Bir düşünceden diğerine doğal bir akışla geçebilme; * Deyim, atasözü ve özdeyişlerle anlatımı zenginleştirme; * Standart Türkçe'yi kullanma; * Dilbilgisi kuralları na uygun tümceler kurabilme; * Tümceleri açık ve anlaşılabilir ifadelerle yazabilme; * Serim, düğüm ve çözüm bölümlerini sıralayabilme; * Diyaloglara ve mizahi unsurlara yer verebilme; * Farklı biçim ve türlerde şiir yazabilme * Ek eylem, birleşik eylemleri kavrayabilmek ve tümce içinde doğru yazabilmek; * İsteş, dönüşlü, geçişli, geçişsiz ve geçişlilik derecesi artırılmış eylemleri kavrayabilmek; * Tümcelerde öğelerin sıralanışını, sıralanışına göre anlam değişikliğini karmak buna göre tümce kurabilmek; * Eylemleri tanımak ve kullanabilmek; * Yapılarına göre tümceleri, öteki tümce türlerini kavrayabilmek ve bu türlerde tümceler kurabilmek;	* Şiir yazma denemelerini yapar. * Ek eylem ve bileşik eylemlerin yapılarını ve yazılışlarını öğrenir. * Eylemlerde çatı anlamını kavrar. * Düzgün, anlamlı ve gereksiz sözcükler kullanmadan tümceler kurmağa çalışır. * Eylemsilere kurulan birleşik tümceleri kavrar. * Tümce çeşitlerinin her türünü bilir ve yazılarında kullanabilir.
--	--	--	--

Açıklama:Yukarıdaki tabloda öğrenme alanlarına (kategorilere) göre ders dağılım saatleri belirlenmiş olup toplam 175 ders saati planlanmıştır. Geri kalan 10 ders saati öğretmenin inisiyatifine göre çeşitli etkinlikler için tahsis edilmiştir.

DERSLERARASI İLİŞKİ

İnsan sözcüklerle düşünür düşüncesinden yola çıkarak, en basit ihtiyaçları mızdı en karmaşık duygu ve düşüncelerimizi, başkalarına anlatmak istediklerimizi ancak sözlerden oluşturulan yapıyla ifade etmek mümkündür. Hal böyle iken bütün kavramlar sözlerle anlatıldığından, dil her alanla ilişkidir. Örneğin: hesap yaparken matematik, şarkı söylerken müzik, geçmişte geçen olaylar anlatılırken tarih, dünyayı n şekil ve hareketi anlatılırken coğrafya, gezilen bir sergi anlatılırken resim ve heykel sanatı akla gelebilecek diğer sanat ve bilim dalları ile sıkı ilişkidir.

ÖĞRETİM YÖNTEM ve TEKNİKLERİ

Öğretmen, iyi bir alt yapıya sahip olan bir öğrencinin diğer derslerde başarılı olacağı gerçeğinden hareketle öğrencilere anadili öğreniminin önemini vurgulayarak bilinciyle yetiştirmelidir.

Öğretmen ilgi uyandırmaya, özendirme, cesaretlendirme görevini hiçbir zaman aklıdan çıkarmamalıdır, öğrenci, öğretmenin söylediğinden çok yaptığından etkilenir. Onun içindir ki öğretmen, bir öğrenci için en canlı ve etkili örnek olduğunu unutmamalı ve anadilini o yönde güzel kullanmaya özen göstermelidir.

Öğretmen, klasik öğretim anlayışında olduğu gibi “ Öğretmen Merkezli” öğretim yönteminden kaçınılmalı, öğrenciyi ders ile ilgili tartışmaya katılması için özendirmeli, cesaretlendirmelidir.

Türkçe dersi öğretimi anlama, anlatım ve dilbilgisi etkinlikleri kaynaştırılmış olarak birbirinden soyutlanmadan işlenmelidir. Özellikle dilbilgisi okuma, dinleme, anlama ve anlatım etkinliklerinin kusursuz olması için araç olarak kullanılmalıdır. O halde öğretmenin kullanacağı yöntem ve teknikler çok önemlidir.

Türkçe dersi öğretimi sırasıyla aşağıda işaretilmiş yöntemlerden en verimli olanı seçilir. Bu seçim öğretmenin kendi inisiyatifi doğrultusunda veya meslektaşlarına danışarak yapılabilir. Uygulanabilecek yöntemler şunlardır:

- a) Anlatma yöntemi
- b) Soru-cevap yöntemi
- c) Problem çözme yöntemleri:
 - * Tümevarım yöntemi
 - * Tümdengelim yöntemi

- * Çözümleme yöntemi
- * Birleşim yöntemi

- d) Grup çalışması yöntemi
- e) Tartışma Yöntemi

ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

Eğitimde araçlar, daha iyi başarıyı, daha kısa zamanda elde etmeye yarar.

Türkçe öğretiminde en belli başlı ve en yaygın araç ders kitabı en başta gelir. Bunun yanında bir sınıf kitabı'nın yapısı ve kitaplıkta yeterli ölçüde yararlanılması zorunludur.

Türkçe öğreniminin amaçlarına ulaşabilmek için ders kitabı elbette yetmez. Bunun yanı sıra her türlü başvurma kitapları, ansiklopediler, sözlükler, kılavuzlar ve başka kitaplar Türkçe eğitimi için gerekli bilgi kaynaklarıdır. Öğretmenin ödevi bu kaynaklara başvurmaları için öğrencilerini yönlendirmektir.

Bunlardan başka masal, roman, biyografi, gezi notları, piyes gibi kitaplar öğrencinin ruhunun doğrudan doğruya beslendiği kitaplardır. Bu kitapları okumakla, öğrencinin hem söz varlığı zenginleşir, hem anlatım gücü genişler. Ayrıca öğrenci okuma alışkanlığı kazanır.

Çağımızda hızla gelişen ve yaygınlaşan görsel ve işitsel araçlar, eğitim teknolojisinde önemli bir yer almış bulunmaktadır. Bu durumda öğretmen yalnız bir bilgi aktarıcısı olmaktan çıkıp bir yol gösterici olacağına göre her türlü araç ve gereci ne zaman, nasıl kullanacağına bilmeli, kendini bu alanda yetiştirmelidir.

Türkçe öğretiminde önemli ve vazgeçilmez kaynakları içeren şu araç ve gereçleri sıralayabiliriz:

1. Türkçe ders kitabı,
2. Öğretmenin kılavuz ve yöntem kitapları,
3. Sözlükler,
4. Ansiklopediler,
5. Dilbilgisi ve yazım kılavuzu kitapları,
6. Antolojiler,
7. Plak, bant ve kasetler,
8. Film ve slaytlar,

9. Radyo ve televizyon,
10. Bilgisayarlar,
11. Canlı kaynaklar (yazarlar, sanatçı lar vb).

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Her dersin olduğu gibi Türkçe dersinin de belirli öğretim amaçları vardır. Bu amaçlara ulaşabilmek için de öğrencilerde istenilen kazanımları ve davranışları oluşturması beklenir. Bu kazanımları öğrencilerin elde etmediklerini anlamak için ölçme ve değerlendirme yapılır.

Değerlendirmelerin başarılı sonuçlanması için öğretmen öğretimi başlarında yazılı ve sözlü gözlemlerle öğrencilerin bilgilerini değerlendirir. Hangi konularda başarılı olduklarını veya olmadıklarını saptar. Eksiklikleri gidermeye çalışır. Bu çalışmalar boyunca öğretmen sabırla psikolojik etkinliklerden uzak kalmalıdır. Kıncı örkütücü, yıldıncı davranışlardan kaçarak öğrencilerini cesaretlendirmelidir.

Yönteminin başarılı olmadığı gören öğretmen, yeni yeni yollara başvurmasını bilmelidir.

Böylece öğretmen değerlendirme yoluyla hem kendisini hem de öğrencilerini sınar.

Değerlendirme ölçme yoluyla yapılır. Ölçmede kullanılabilecek yollar şunlardır:

1. Yazılı yoklamalar (kompozisyon türü)
2. Sözlü yoklamalar
3. Kısa cevaplı çok sorulu testler
4. Sınırlı sayıda sorulu yazılı yoklamalar
5. Ödevler

DERS DIŞI ETKİNLİKLER

Öğrencilerin ilgi alanlarına göre değişik etkinliklere katılmalarını teşvik etmek, yönlendirmek öğretmenin ve velilerin borcudur. Bu etkinlikler edebiyat saati, duvar gazetesi, okul dergisi, tiyatro, bilgi yarışmaları, kardeş okul ziyareti vb. olabilir. Bu etkinlikler sayesinde öğrencilerin, kendilerini ifade etmekte daha rahat, fikirlerinde daha özgün ve eleştireci, bilgi aramakta daha istekli olacakları muhakkaktır. Onun için her öğrencinin bu etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır.

ENGLISH LANGUAGE

3 hours per week, 111 in total

INTRODUCTION

Learning is a complex process of discovery, collaboration, and inquiry facilitated by language. Composed of interrelated and rule governed symbol systems, language is a social and uniquely human way of representing, exploring, and communicating meaning. Language is an essential tool for forming interpersonal relationship, understanding social situations, extending experiences, and reflecting on thought and action. Language is the principal instrument of thought and the primary basis of all communication.

PHILOSOPHY

The program of English language will emphasize the importance of experiencing language in context. Learners' background knowledge, skills and attitudes will be used as means of developing communicating abilities. As the learners develop communication skills, they also increase their linguistic accuracy and develop language learning strategies.

In the English language program learners will acquire various kinds of knowledge, skills and attitudes about:

1. Interpreting, expressing and negotiating meaning (communication).
2. Sounds, written symbols, vocabulary, structure and discourse (language).
3. Cognitive, socio-cognitive and meta-cognitive process (general language education).
4. Patterns of ideas, behaviours, manifestations, cultural artefacts and symbols (culture).

Acquiring the language incorporates communication skills such as listening, speaking, reading, writing, viewing and showing. Learners develop these communication skills by using knowledge of the language, including grammar, and culture, communication and learning strategies, technology, and content from other subject areas to socialise, to acquire and provide information, to express feelings and opinions. Knowledge of other cultures, connections to other disciplines, comparisons between language and cultures, and community interaction all contribute to and enhance the communicative language learning experience, but the communication skills are the primary focus of language acquisition.

AIMS

Following the long-term aims of the English Language Curriculum, in order to communicate effectively and increase their cultural understanding, in grade eight learners should be enabled to:

- Foster positive attitude and appreciation of the value of language;
- Develop the four language skills;
- Gain self-confidence in interaction with peers, teachers, and other English speakers;
- Develop their language learning skills in order to learn independently;
- Combine the study of English with the study of other subjects;
- Gain pleasure from learning a language spoken by representatives of diverse cultural background.

THE SCOPE OF GRADE EIGHT ENGLISH LANGUAGE CURRICULUM

COMMUNICATION Enable learners to further develop and deepen their language skills and use the language with more confidence both with native and non-native speakers of English.		
Listening General objective: Enable learners to understand spoken English in a variety of personal and social contexts (opinions, feelings, school and environment)		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Begin to develop strategies for good listening; • Listen for understanding the main ideas; • Listen for details of a message; • Listen to familiar stories told or read and identify elements of a story following direct instruction; • Listen and take notes to understand and remember ideas and information; • Listen to some TV news; • Begin to identify purpose for listening; • Listen for understanding the main ideas of an oral presentation following direct instruction; • Listen to others and stay on topic in group discussions; • Listen to discussions and ask questions to clarify meaning;	• Listen and follow instruction; • Listen and fill in the gaps/charts • Put events in order; • Listen to a tape conversation/teacher and answer/tick; • Interview; • Matching description; • Dictation;	Learners can: • Listen and demonstrate understanding by following directions and instructions; • Respond to questions and statements; • Understand the main ideas and some details of an oral text in English and respond orally or in writing; • Listen and respond to messages spoken in English at a normal or slower than normal speed; • Listen and demonstrate understanding of oral presentation, stories, and/or familiar texts by responding to simple questions and statements;

Speaking General objective: Enable learners to speak more fluently in a variety of situations and for different purposes.		
Specific objectives: Learners should be able to: • Describe themselves, classroom, home, friends, an important event (holiday, trip, party); • Deliver brief presentations on familiar topics using appropriate grade level vocabulary with few errors; • Engage in a conversation in English in a limited number of everyday situations; • Retell familiar stories and short conversations by using appropriate gestures, simple words, phrases, expressions, and illustrative objects with modelling and prompting; • Talk about characters and situations in stories, and relate them to personal experience, with some assistance; • Express agreements and/or disagreements (such as in debates) on familiar topics; • Understand and use some key subject-specific vocabulary in classroom discussions; • Begin to use evidence to support opinions;	Suggested language activities • Role play (interview) • Debate (guided discussion) • Matching activities; • Oral presentation; • Information gaps; • Storytelling; • Guessing games; • Giving opinions;	Attainment targets Learners can: • Speak at an acceptable speed, despite inevitable hesitations and construction or pronunciation errors; • Use simple sentences and phrases to tell stories, recount events, provide directions or instructions, and give opinions; • Respond to questions from teachers and peers; • Participate in conversations on familiar topics in some social situations; • Compensate for communication difficulties (for e.g., with gestures) • Present information to their peers in a fairly organised form;

Reading General objective: Enable learners to read and understand a variety of written texts in order to increase their independence and fluency.		
Specific objectives: Learners should be able to: • Read a variety of short written texts (e.g. stories, poems, biographies) for different purposes; • Read and express fairly clear responses to written texts, relating the ideas in them (thoughts, feelings, experiences) to their own knowledge and experience; • Read(skim) text with familiar vocabulary or content to get a general idea of the topic; • Read(scan) text with familiar vocabulary or content for specific information; • Increase awareness related to reading strategies in order to understand a piece of writing (e.g., look at the cover, title, pictures, scan the table of contents/ ask questions) • Begin to identify and interpret some elements of fiction and non-fiction (e.g., plot, main ideas, characters and setting); • Read independently (e.g. emails, short articles/stories), using a variety of reading strategies; • Use age-appropriate mono and bilingual dictionaries, to determine the meaning of	Suggested language activities • Read and retell; • Jigsaw reading; • Matching activities (headings, key words etc); • Scanning (for specific information); • Skimming (for a gist); • Preview pictures; • Do it yourself questions; • Read the clues and write words/sentences; • Do the crossword; • Label the paragraphs; • WH-questions;	Attainment targets Learners can: • Identify a purpose for reading; • Recall and retell important information from the text containing familiar vocabulary; • Read familiar texts at a normal speed with few errors; • Relate reading to personal experience; • Reared to clarify meaning; • Make connections between previous experiences and reading materials; • Read for pleasure, with teacher guidance/support;

unknown words; • Interact with text before, during, and after reading to formulate questions that a text might answer with frequent instructional support (e.g., What will happen in this story?, Who might this be?, Where do you think this happens? • Understand main ideas from instructions and signs in environment - such as advertisements, posters, transport schedules, signs, invitations;		
Writing General objective: Enable learners to write with increasing effectiveness for a variety of audiences and purposes.		
Specific objectives:	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Use capitalisation, punctuation and underlining appropriately; • Spell many high frequency words correctly; • Use some elements of the writing process, with teacher guidance, with an emphasis on prewriting activities; • Organise prior knowledge and new ideas/information to write; • Begin to compose a paragraph with supporting details; • Write a simple description of an event, trip, feelings, personal experience with some accuracy;	• Put the word/sentences in a correct order; • Correct mistakes (spelling, capitalisation and punctuation); • Use cues to write sentences; • Complete a form/chart; • Replace the underlined words; • Write letters, emails and SMS; • Write a story ending; • Write a story summary; • Write personal narratives; • Respond to verbal, written or	Learners can: • Use a variety of sources (e.g. dictionary, word list, computer) to check the spelling of words; • Write simple letters, emails; • Take simple notes; • Write different sentence types (statements, exclamations, questions, commands) and use basic conventions of standard English with some accuracy in written work; • Use models to compose independently;

• Write letters and emails to pen friends; • Produce various forms of writing in small groups with some assistance; • Produce formal and informal writing that has appropriate grade spelling accuracy, using prompts; • Write notes, short dialogues, narratives, and letters, with teacher guidance;	• picture cues; • Write short dialogues;	
UNDERSTANDING AND USING ENGLISH Enhance learners' ability to use their meta-cognitive skills.		
Spelling and Sound System General objective: Enable learners to use correctly and reinforce the sound / spelling system relationship as they apply to the phonological system of English		
Specific Objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Use the meaning and function of words, and some generalisation about spelling to spell with some accuracy; • Stress and spell correctly previously studied words; • Use age appropriate dictionaries to find the correct spelling; • Study commonly misspelled words; • Distinguish long and short vowels sounds in most frequently used words;	• Matching activities (words with definition/objects/ pictures • Find the word(Word snake); • Hangman; • Complete the conversation; • Discuss in a group/pair; • Write the words in an alphabetical order/right column; • Listen and repeat; • Dictation; • Words that rhyme;	Learners can: • Use the knowledge of word structure and meaning to spell words correctly; • Identify the word order in a sentence; • Correct the text by using capitalisation and punctuation; • Recognise and use appropriately stress and intonation patterns; • Check their writing for spelling

• Recognise most beginning consonant letter sound associations in two or more syllable words; • Distinguish the change of intonation in affirmative, interrogative and exclamatory sentences; • Use the customary stress and intonation patterns of English speech to emphasise meaning or to express feelings (e.g., add emphasis to certain words; use intonation to express surprise); • Begin to distinguish the number of syllables in familiar words;		- and punctuation; • Use abbreviations to spell frequently used words (e.g., Mister/Mr);
Vocabulary General objective: Enable learners to expand their vocabulary by using vocabulary building strategies.		
Specific Objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Use vocabulary more firmly to maintain conversations; • Participate with more confidence in class discussions; • Record vocabulary systematically and meaningfully; • Choose the more appropriate words for their purpose (e.g. express feelings);	• Circle the correct answer • Jumbled words • Matching the opposites • Do the crosswords • Find the words in the word square • Circle the odd one out • Look at the picture and complete the story • Match the words with definitions;	Learners can: • Use standard English to spell correctly the vocabulary appropriate for the grade-level; • Deliver presentations using new vocabulary; • Take notes in some detail on a variety of familiar topics; • Identify familiar vocabulary in

• Determine the meaning of unfamiliar words, using pictures and illustration; • Use dictionaries to clarify word meanings (e.g., pictorial, bilingual and monolingual learner dictionaries); • Use context and familiar vocabulary in texts to infer the meaning of new words; • Routinely introduce new words from their reading into their writing;	• Word snake; • Brainstorming and categorising;	oral, print and other media texts; • Use bilingual and monolingual dictionaries with occasional assistance; • Use some vocabulary learned in other subject areas in simple contexts;
Language structure General objective: Enable learners to understand how the language is ordered and organised into sentences.		
Specific Objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Recognise and use grade appropriate language structures; • Use appropriate words and structures in discussions or classroom presentations; • Show some confidence in using and observing common structure rules such as subject-verb agreement, noun-pronoun agreement, and consistency of verb tense; • Demonstrate some control over a more complex sentence structure; • Speak in English using consistent(familiar) forms and sounds and intonation, with few	• Put the words/sentences in order; • Use cues to write sentences; • Write the words into the right column (group); • Ask and answer questions; • Find the opposites; • Discussion (debates); • Soliciting information; • Fill in the gaps;	Learners can: • Use newly acquired structures in conversations, narrations and presentations. • Express with some confidence present, past and future actions and events; • Apply knowledge of language structure conventions; • Use linking words to maintain conversation and compile a meaningful written text; • Communicate using accepted

errors; • Begin to identify similarities and differences in word order of English and the mother tongue;		word order, common tenses, and other features of English with some errors;
Discourse General objective: Enable learners to demonstrate comprehension in a variety of formal and informal situation in both written and spoken language on a variety of topics.		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Demonstrate understanding over the use of formal and informal English; • Respond with more confidence in group discussion; • Use a variety of sentence patterns to express emotions, ideas, elaborate and negotiate meaning; • Demonstrate an awareness that gestures are important part of communication and that gestures differ among cultures/languages; • Use levels of language appropriate to their purpose (e.g., informal language to write a letter to a friend and formal language to invite a guest speaker to the school); • Work out possible solutions to a problem related to a personal need; • Use new vocabulary to carry on discourse in social conversations with some difficulties;	• Group discussion; • Dialogue practice; • Role play; • Interviews and reports; • Describe daily routines; • Guessing activities; • Do the quiz;	Learners can: • Demonstrate understanding of differences between formal and informal language; • Use appropriate gestures to convey meaning; • Use standard English in a variety of familiar situations; • Identify how talk is influenced by the purpose and audience; • Initiate, maintain and end conversation with some hesitance; • Use signal words and context clues to take turns in conversations and classroom discussions;

Making Connections Enable learners to begin making connection within and between other learning areas through English.		
Transfer of skills and content General objective: Enable learners to transfer skills and content learned in English in order to better understand mother tongue.		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Rely on the mother tongue and culture to think, process and communicate new experiences; • Gain a deeper understanding of language and how to use it; • Be aware that not all words can be translated on a one-to-one correspondence; • Identify the differences and similarities between English and mother tongue; • Become aware that languages use different idiomatic expressions in order to convey the same idea(familiar topics); • Identify similarities and differences between the sound and writing system of target language and the mother tongue;	• Read labels and ads in English and translate them into the mother tongue; • Read a folk tale/story in mother tongue and translate it into English and vice versa; • Group discussion; • Role play;	Learners can: • Translate simple texts in familiar context; • Summarise main points of a folk tale in English/the mother tongue;

Subject matter connections General Objective: Enable learners to make subject matter connections in order to reinforce content and skills of other areas of learning.		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to: • Understand basic concepts learned in other subject areas such as, maths, science, history, geography and so on; • Begin to develop understanding of fine arts, music, and sport; • Compare geographical conditions and climate in different countries; • Participate in some school and community activities/competitions; • Communicate with some accuracy information about past and current events in the world;	• Look at the pictures and complete; • Label the picture/paragraph; • Listen and tick; • Time table; • Bingo (number game); • Role-play; • Quizzes; • Group projects;	Learners can: • Use , in simple contexts, some key vocabulary learned in other subject areas(e.g., explain how to solve a mathematics problem); • Introduce vocabulary from other subject areas into their writing; • Talk about historical events and people; • Make attempts to discuss topics of mutual interest(such as sports, music, science, art and so on);
English in the World Learners should be given opportunities to demonstrate understanding for cultural similarities and differences in order to develop respect and tolerance for cultures other than their own.		
Comparison of language and cultures General objective: Enable learners to develop insight into the nature of English language and culture by comparing their own language and culture with another.		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to : • Relate information about culture, manifestations and holidays with more	• Write or speak about clothes (national and modern); • Write or speak about holidays	Learners can: • Present information about target language and culture to others;

confidence; • Recognize cultural patterns and traditions of other cultures; • Deepen their understanding of the customs of their country and compare it with different countries; • Explore the relationship of perspectives and practices in target culture and compare and contrast with their own; • Understand, compare and contrast appropriate behaviour norms; • Observe and imitate appropriate patterns of behaviour such as greetings, sport activities; • Identify some historical and contemporary influences of other cultures that are significant in their own culture; • Use English both within and beyond the school setting with peers and teachers; • Describe, compare and summarise important aspects of major holidays and traditions in the target cultures;	(celebrations, weddings); • Family tree; • Exchange letters; • Eating and drinking; • Design puzzles and quizzes;	• Write short paragraphs about events, holidays, art, music, sports from the target cultures; • Talk about their favourites (pop and rock stars, movie stars etc) • Talk about important people, traditional holidays, and historical events of different countries;
Understanding of daily life, tradition and perspectives General objective: Enable learners to demonstrate an understanding of cultural differences in order to develop tolerance and respect for cultures other than their own.		
Specific objectives	Suggested language activities	Attainment targets
Learners should be able to:	• Expressing opinions;	Learners can:

• Learn about the customs and traditions of other countries through song, dance and the celebration of festivals; • Compare objects and symbols (such as flags or currency from other cultures) to those found in their own culture; • Identify the relationship between cultures; • Play sports or games from the target culture; • Observe and imitate rules of conduct (such as; arriving on time, keeping promises, listening and being considerate to others); • Use and respond appropriately to common non-verbal signals (e.g., gestures, handshakes, eye contact); • Talk about their free time; • Identify food on a menu of the culture being studied;	• Describe pictures; • Retell stories; • Describe weather conditions; • Role play; • Interview; • WH questions; • Multiple choice; • Discuss in groups/pairs;	• Speak and write about daily routines; • Use polite forms for greetings and leave-takings in formal and informal situations; • Apply the style of speech used in an interview; • Communicate with some accuracy information about various cultures (e.g., forms of addresses, celebrations, greetings, family roles and relationships); • Talk about food, eating habits in other countries;
---	--	---

GRADE EIGHT TOPICAL CONTENT

1. Life at Home

- Meet the family
- Getting to know the neighbours
- Breakfast Time

2. Making friends

- A pen-friend
- Parties
- Friends Club

3. At school

- The ideal school
- Drama group
- My favourite teacher

4. Sports and Pets

- Sports Yesterday and Today
- Who's your favourite sports star?
- Dog is man's best friend

5. Free Time and Hobbies

- Collecting things
- A strange hobby
- At the cinema

6. Jobs

- Who does what?
- An unusual profession
- I would like to become a ...

7. Excursions

- Sightseeing
- Sharing photo-albums
- At the Travel Agency

8. Celebrations

- Festivals
- Valentine's Day
- Special Occasions

9. Going Out

- Where to go?
- At a restaurant
- A day at a countryside

10. Science and Technology

- Tomorrow's world
- Inventions and discoveries
- Computer games

11. Fashion

- Invitation to a Dance
- At a sport shop
- An interview with a famous model

12. Dreams

- I have a dream ...
- Fairy tale
- The millionaire

Note to the teachers: In order to achieve the targeted aims and objectives of **Grade eight Curriculum**, and cover the topical content of **Grade eight syllabus**, teachers should select teaching materials from course-book(s) and other sources of **intermediate level**. These materials should primarily be age-appropriate, which means that they should be dedicated to young teenagers.

Although it is estimated that within a school year, approximately 12 content areas should be covered, it is the teachers' responsibility to plan the number of topical areas (units) and the composition of it, in accordance with the learner's background knowledge, their interest and motivation. S(he) may make use of supplementary materials as well, either within the amount of time dedicated to English, or within the additional activities planned by the school curriculum (choice subjects, extra-curricular activities and similar).

METHODOLOGY

The Communicative Approach and Task – Based Learning

The overall aim of the English Language Curriculum is to enable learners to communicate successfully. Successful communication means getting our message across to others effectively. The communicative approach to language learning aims at facilitating genuine interaction with others, regardless whether they live in the neighbourhood, in a distant place, or on another continent.

In language learning, the attention of the learners may be focused on particular segments, or on the language as a whole. In cases when we want to focus learners' attention on particular segments, then a segment may be a grammatical structure (a tense), a language function (expressing gratitude), a vocabulary area (food and drinks), or a phonological feature (stress or particular sounds).

On the other hand, when attention is focused on the language as a whole, learners, through a wide range of language activities, use the language for practical and realistic purposes. In other words, they act as genuine users of the language. Participating actively in communicative language activities, they in fact play roles, simulate situations related to real life, and learn through personalisation. In the earlier stages of learning, learners should be allowed to use gestures, body language, facial expressions, mime, drawings and so on. When they learn by doing, they realise that language is a powerful means of communication and will use it as such.

Since communication basically means sending and receiving messages, learners should develop the four language skills, which are the core of communication. Development of *receptive skills*, that is of *listening* and *reading* skills, will enable learners to receive messages and, depending on tasks they are expected to fulfil, select essential

information. However, since language skills do not occur in isolation, but are normally integrated for communicative purposes, after having received a message, learners should be able to make decisions, and respond appropriately. In a situation which involves language, their response is a communicative function, which is performed by one of the *productive skills*-either by *speaking* or by *writing*.

The Learning - Centred Classroom

The objective of learning centred teaching is to make teachers aware of the importance of learner autonomy in the classroom. The teacher is required to do more preparation before the lesson, and less stand up teaching in the classroom. But it doesn't mean that the teacher should sit back and relax. The teacher has a role, to support and help learners. The learners learn more actively and with enjoyment. The environment requires a learning centred approach that relies on participant's share in the learning, and responsibility for furthering discussion. In all cases learners need clear guidelines and preparation for effective discussion participation.

The major aims, or set of aims will relate to the development of learning skills. Such aims may include the following:

- To provide learners with efficient learning strategies;
- To assist learners identify their own preferred ways of learning;
- To develop skills to negotiate the curriculum;
- To encourage learners to adopt realistic goals and a timetable to achieve these goals;
- To develop learners' skills in self-evaluation.

The Use of the Mother Tongue in the Classroom

Contrary to the principles of the direct method and natural approach in language learning, which favour exclusive use of the target language, excluding the mother tongue completely from the classroom, most recent approaches today suggest that the use of the mother tongue at particular stages of foreign language learning may prove useful.

While there is clearly a place for the mother tongue in the classroom, teachers should make efforts to keep the use of the mother tongue to a

minimum. Instead of translating words and/or asking learners to translate, they should demonstrate, act, use simple drawings and/or pictures, explain, and give simple definitions. If teachers readily intervene with translation, as soon as learners are provided with an 'equivalent' word or expression, as soon as their curiosity is satisfied, they may lose interest in that particular item. In consequence, the English word or expression is easily forgotten and cannot be easily recalled. This method is easiest for teacher and learner, but may be the least memorable.

The Role of Grammar

If we see language as a building, the words as building blocks or bricks, and grammar as the architect's plan, then we must admit that without a plan, even a million bricks do not make a building. Similarly, one may know a million English words, but if s/he does not know how to put them together, s/he cannot speak English (Sesnan, 1997).

In the light of this statement, the question is not whether to teach grammar or not, but *how* to teach it. We should consider which approach to adopt in teaching grammar, whether to teach form before meaning, or meaning before form, and what strategies and techniques to use in order to enable learners to put their knowledge of grammar into use and communicate effectively. It is the teacher's responsibility to estimate which approach would yield best effects at a particular stage of learning, or with a particular class.

At this level of education, learners should be ready not only to notice the regularities in language, but also to make a conscious effort to work out the rules. They should be ready to deal with more complex sentences, including coordinated and subordinated clauses. Therefore, teachers should increase the learners' awareness about their progress in learning, as well as to encourage them to work independently and keep record of their own learning. Teachers should constantly bear in mind the fact that grammar is knowledge in the mind, and not rules in a book.

Assessment and Evaluation

There are many reasons for assessing learners. Some of them are:

- to compare learners with each other;
- to see if learners have reached a particular standard;

- to help the learners' learning;
- to check if the teaching programme is successful.

Teaching means changing the learner. Teachers will always want to know how effective their teaching has been - that is, how much their pupils have changed. This change can be in the amount of English learners know, in the quality of the English they use, and in their ability to use English.

The general word for measuring the change is assessment. Naturally if we want to assess how much pupils have changed, we have to know exactly what they already **know** and what they can already **do**.

There are different types of assessment (or evaluation):

Self assessment (self - evaluation) relies on:

- The amount of effort spent in research;
- The amount of organization;
- The amount of effort spent on writing.

Group assessment (group - evaluation) can be done by:

- Evaluating individual learner progress within the group;
- Awarding group and individual marks.

This fosters cooperation among the learners, they promote higher achievement, greater motivation, and a more positive attitude towards the subject area and greater social skills.

Individual assessment (evaluation) is more readily accepted by learners, shows learners activity, his/her participation level in the group activity, willingness to respect the viewpoints of others.

Combination of group and individual assessment - the group component may foster the spirit of cooperation, and the individual component may permit the recognition of individual contributions.

The use of work samples, portfolios and projects. These folders or portfolios may be used to collect samples of a range of learners' work over the course of a term or a year. All these may reflect the learners' overall development and show learners' progress.

If teachers want to find out how effective their teaching has been, or if they want to evaluate the learners' progress the tests are used. Tests are conducted in class by the teacher. They measure the results of learners' performance. Teaching and testing always go hand-in-hand. Questions are often asked to check if the learners have understood what has been said. Equally, they may be asked to find out whether a particular point needs to be taught. We instinctively know why we ask a question: whether it is to teach or to test something.

Evaluation is seen as wider than testing. Testing may be a successful tool in evaluation, but we also think there are other criteria for assessing someone's performance. Evaluation is not limited to numbers or just giving learners marks. Instead of trying to count or measure learner's ability to make useful contribution to the class, we can simply judge whether s/he makes a contribution or not, and sometimes we will have to justify, negotiate, and possibly modify our opinions. Evaluation looks for illumination: How did you learn that? Why did you learn that? This means that we are doing something **with** the learner, rather than **to** the learner. By asking these questions, we learn a lot of extra information, such as: What the learner thinks s/he is learning; what the learner thinks is easy / difficult; what the learner enjoys / hates doing in the class; where the teaching programme and the learner don't meet; where the teaching programme need re-designing.

With evaluation we attempt to help the learner to learn, so it is not an assessment, in fact it is aid to learning. In other words, we can use assessment procedure to develop and improve, not only the learner, but also the teaching programme and even the school.

Note to the teachers: For further methodological guidelines concerning the topics discussed above as well as those related to how to teach language skills and vocabulary, how to manage the classroom, and similar topics, see **A Comprehensive Handbook of ELT Methodology** (A Handbook for English Language Teachers).

Band Descriptors for Assessing Language Skills

Band	Listening	Speaking		Reading	Writing
		Fluency	Accuracy		
5	Can understand all the message	Does task very well. Little or no hesitation	Good pronunciation, use of vocabulary and grammar	Can understand all the text	Work is well organised. Good punctuation. Few or no mistakes
4	Can understand most of the message	Does the task well. Some hesitation	Good pronunciation, vocabulary and grammar. A few mistakes	Can understand most of the text	Work is mostly well organised Good punctuation. A few mistakes
3	Can understand some of the message	Does the task adequately. Quite a lot of hesitation	Pronunciation, vocabulary and grammar are adequate.. Quite a lot of mistakes but it is possible to understand the learner	Can understand some of the text	Some problems with the message and/or punctuation and/or organisation, but it is possible to understand the message
2	Can understand a little bit of the message	Does not do the task adequately. A lot of hesitation	Pronunciation, vocabulary and grammar are limited. It is difficult to understand the learner	Can understand a little bit of the text	Problems with the message and/or punctuation and/or organisation. It is difficult to understand the message
1	Can understand very little of the message	Is not really able to do the task at all	Very hard or impossible to understand the learner.	Can understand very little or none of the text	Significant problems with the message and/or punctuation and/or organisation. It is almost impossible to understand the message

The table above sets out bands which describe levels of achievement in the four skills. This band descriptors are intended to apply to specific tasks (e.g. listening to a story, talking about a picture, reading about an invention, writing a letter), as an aid to the teacher and learner in assessing performance. It is of course perfectly possible for a learner to perform to different bands of achievement for different task and different skills.

FRANSIZCA

haftalık ders saati 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Fransızca, Kosova’da halen öğrenilmesi gereken önemli uluslararası dillerdendir. BM’nin resmi dili, diplomasi, kültür, sanat, moda vb özellikleriyle halen geçerliliğini korumaktadır. Kosova’daki son değişmelerden sonra, yeni nesillerin dünya ve dolayısıyla Frankofon ülkelerle iletişim olanakları artmış olup, bu dili daha ileri düzeyde öğrenme fırsatları vardır.

Yabancı dil öğrenimi çağdaş yöntemleriyle gençlerimiz, daha iyi bir şekilde Fransızca iletişim kurabilme beceri ve bilgilerine sahip olacaklardır.

Sekizinci sınıfı amaç yönelik olan bu program (Fransızca öğreniminin 3. yılı), yedinci sınıf bilgilerinin bir devamı olarak Fransızca’yı sözlü ve yazılı olarak daha iyi kullanabilme olanağını sağlayacaktır.

UZAK HEDEFLER

8. sınıf Fransızca dersinin hedefleri şunlardır:

1. Yabancı dil öğrenme becerilerini daha ileri düzeye çıkarabilme,
2. Günlük yaşam iletişimlerini gerçekleştirme yeterliliklerini geliştirip, seviyeye göre Fransızca iletişim kurabilme
3. Kültürel deneyimi zenginleştirip, kültürel çeşitliliğe saygı duayabilme
4. Diğer kültürleri kabullenip, bu kültürlerle ait değerlere karşı eleştirel tutum geliştirebilme
5. Kişiliğini geliştirip, bağımsız çalışmaya ve öğrenme alışkanlıklarını geliştirebilme.

GENEL HEDEFLER

1. Fransızca basit konuşmalar yapabilmek
2. Verilen yönergeleri anlayıp, yönergelere uygun davranabilmek
3. Kişi ve nesneleri tarif edebilmek
4. Kişisel bilgilere yönelik sorular oluşturabilmek
5. Duygularını ifade edip, isteklerini açıklayabilmek
6. Frankofon ülke kültürlerini tanıyıp, bu ülke ve kültürler hakkındaki bilgilerini genişletebilmek,
7. Başka dil ve kültüre sahip insanlarla iletişim kurabilmek
8. Çeşitli durum ve amaçlarını Fransızca açıklayabilmek.

DERS İÇERİĞİ

Konular – Thèmes	Dilsel işlev – Fonction langagière	Örnekler – Exemples
1. Günlük sosyal ilişkiler (Les relations sociales courantes)	1. Birini davet etme (Inviter quelqu'un) 2. Daveti kabul/red etme (Accepter/refuser une invitation) 3. Birini kutlama (Féliciter quelqu'un) 4. Özürleyerek af dileme (S'excuser en se justifiant) 5. Nazikçe soru sorma (Demander poliment) 6. Nezaketle reddetme (Refuser poliment)	1. Je vous invite chez moi pour fêter mon anniversaire. 2. Oui, j'accepte votre invitation. Non, je refuse votre invitation parce que je suis déjà invitée chez Valbona. 3. Je te félicite d'avoir été si prudent. 4. Excusez-moi d'être en retard, le bus a eu une panne. 5. Est-ce que vous auriez un stylo à me prêter? 6. Je regrette de ne pouvoir venir à ton anniversaire.
2. Duygular (Les sentiments)	1. Korkuyu ifade etme (Exprimer la crainte) 2. Üzüntü ifade etme (Exprimer le regret) 3. Beğeniyi ifade etme (Exprimer la préférence)	1. J'ai peur d'échouer. Il a peur que ses notes ne soient pas bonnes. 2. Je regrette que Besa ne soit pas avec nous. 3. Je préfère un CD de rock plutôt que de la musique classique.

3. Değerlendirme (Appréciation)	1.Neden göstererek hoşu giden/gitmeyen şeyleri ifade etme (Dire ce qu'on aime/ce qu'on n'aime pas en justifiant la réponse) 2. Değerlendirme yapma (Exprimer une appréciation) 3. Düşünce verme (Donner une opinion)	1. Je m'intéresse aux sports, surtout au football, c'est passionnant, je suis fou de joie quand mon équipe gagne. Je ne supporte pas les gens qui fument. 2. La musique classique me plaît beaucoup. 3. Je trouve que le prof de maths est sympa.
4. Çevre (Environnement)	1. Günlük ortamı tarif etme (Décrire son environnement quotidien) 2. Köy yaşamı nı anlatma (Présenter la vie au village) 3. Şehir yaşamı nı anlatma (Présenter la vie en ville)	1. La vie est tranquille dans notre village. Les champs sont fertiles. 2. Les voitures font beaucoup de bruit dans notre quartier. Notre village se trouve au bord de la rivière. La campagne est fertile. Les prés sont couverts de la verdure. La montagne s'élève très haut. Dans la forêt il y a des arbres différents. 3. Il y a beaucoup de gens sur les rues de Prishtina.
5. Zaman ve mekanı belirleme (Localisation dans le temps/l'espace)	1. Neyin nerede ve ne zaman yapıldığını anlatma (Dire ce que j'ai fait, quand et où je l'ai fait) 2. Yol sorma (Demander son chemin) 3. Yön belirleme (Indiquer la direction) 4. Seyahat araçlarını vurgulama (Indiquer les moyens de transports)	1. L'année dernière, nous avons fait une promenade à la montagne. C'était au mois de mai. 2. Où se trouve la rue de Tirana? 3. Vous allez tout droit et puis vous tournez à gauche. 4. Vous pouvez prendre le bus ou, si vous êtes pressé, vous prenez un taxi. Pour aller à Kastriot vous pouvez prendre le train aussi.

6. Mantıksal açı klamalar (Relations logiques)	1. Nedeni açı klama (Exprimer la cause) 2. Sonucu açı klama (Exprimer la conséquence) 3. Amacı açı klama (Exprimer le but)	1. Pourquoi tu ne regardes pas la télé? Parce que je dois faire mesdevoirs. Je n'ai pas fait mes exercices à cause d'une panne d'électricité. 2. Il a plu, donc nous ne sommes pas allés faire du sport. 3. Il s'entraîne tous les jours pour gagner la course du marathon.
7. Karar verme (Les modalités de l'action)	1. Şüpheli/kesinlik/olasılık ifade etme (Exprimer le doute/la certitude/la probabilité) 2. İmkân/imkansızlıklar ifade etme (Exprimer la possibilité, l'impossibilité) 3. Zorunluluğu ifade etme (Exprimer l'obligation) 4. Koşul/varsayımları ifade etmek (Exprimer la condition et l'hypothèse)	1. Je ne crois pas que tu réussiras/Il réussira à l'examen, c'est sûr/Il échouera probablement car il n'a pas assez travaillé. 2. Je peux sortir ce soir avec toi/Ce n'est pas possible d'y monter car il neige et c'est glissant. 3. Je dois partir à trois heures. Il faut partir tout de suite. 4. S'il fait beau, on organisera un pique-nique. S'il ne pleuvait pas, il viendrait sans tarder.

SES BİLGİSİ Ses, yazı PHONETIQUE Le son, la graphie	Sesbirimler ve ses-harf ilişkisi: /h/ h: Victor *Hugo, les *haricots, c'est *haut; /s/ e, i'den önce sc: scène, discipline; -ion'den önce t: attention, solution; (+a, o, u) 'den önce /s/ ç: ça, suçoter, reçu; /z/ z, s: zéro, zone, visiter, maison; /tʃ/ tch, ch (yabancı sözler): match, sandwich Ağız ve burun ünlüleri Hece ve vurgu
--	--

Bİ Çİ MBİ LGİ Sİ Adlar MORPHOLOGIE Les noms	Meslek ifade eden adlarda çoğul (Le pluriel des noms de professions) Ad öbeği (Le groupe nominal) Sı fat öbeği (Le groupe pronominal)
Sı fatlar Les adjectifs	Sı fatı n tümcedeki yeri (La place de l'adjectif dans la phrase) Sı fatlarda üstünlük derecesi (Le superlatif des adjectifs)
Adı llar Les pronoms	İ liş ki adı lları (basit ve bileşik) – Les pronoms relatifs (simples et composés) me: par, dans, avec, pour, sur, sans, selon, parmi, pendant. İ liş ki zamirleri – Les pronoms relatifs: dont, où
Tamamlayanlar Les déterminants	Sözde tanı mlı k (L'article contracté)
Eylemler Les verbes	Grup eylem geçmiş zamanı Belirsiz geçmiş zaman (imparfait) Grup eylem gelecek zamanı : -ir, -re, -oir Yakı n gelecek zaman (futur proche). Yakı n geçmiş zaman (passé récent). Dönüşlü eylemler
Belirteçler Les adverbess	Combien, ainsi, pas de, beaucoup de, peu de, assez de, trop de
Edatlar ve belirteç ifadeleri Les prépositions et les expressions adverbiales	Pour, avec, à gauche, à droite, à l'intérieur, à l'extérieur, dedans, dehors
SÖZDİ Zİ Mİ – Tümce SYNTAXE La proposition	Amaç tümcesi (La proposition de but) Koşul ifadeleri (L'expression de la condition) Varsayı m ifadeleri (L'expression de la supposition) Niteleme sı fatı konumu (Place de l'adjectif qualificatif)

Kategori: 1.0.
Dil ve İletişim

Alt kategori	Ders içeriği	Kazanımlar
1.1. Dinleme	1. Öğrenci ile öğretmen düşünce alış veriş i 2. Davranış lar ve sı nı fta davranış kuralları 3. Ses kaydı diyalogları veya canlı konuş malar 4. Ses farkları 5. Tonlamamı n farklı durumları 6. Basit sözlüklerin anlamı 7. Farklı söylemlerin anlamı 8. Bir konuş ma veya ses kaydı nı n iletisini anlama 9. Bir iletiden önemli bilgileri çı karma	Öğrenci: 1.Öğretmen ve arkadaş ları yla düşünce alış veriş inde bulunur 2. Sı nı ftaki davranış ları izleyip anlar 3. Diyaloglara katı lı r 4. Sesleri doğru fak edip yorumlayabilir 5. Tonlamamı n farklı durumları nı fark eder 6. Basit bir sözlüğü anlayabilir 7. Farklı söylemleri/iletileri anlar 8. Öğretmenin/ses kaydı nı n iletilerini anlar 9. İ letilerden önemli bilgileri çı kartı r.
1.2. Konuş ma	1. Diyaloglar ve görüş meler 2. Ses, sözcük, tonlama, vurgu ve bağ laç ları doğru söyleyebilme 3. Sözdizim kuralları na uygun cümleler kurma 4. Basit ve kı sa soruları cevaplama 5. Soru yazma 6. Kendisi, çevresi veya arkadaş ı hakkı nda bilgi verme 7. Zevk, beğeni, değerlendirme ve	1. Diyalog kurabilir ve görüş ebilir 2. Ses ve sözcükleri doğru söyleyip vurgu ve tonlamayı yapar 3. Sözdizimine uygun basit tümceler kurar 4. Basit kı sa soruları yanı tlar 5. Soru sorar 6. Kendisi, çevre veya arkadaş ı hakkı nda bilgiler verir 7. Zevk, beğeni, değerlendirme ve

	düşünceyi anlatma 8. Herhangi bir yer, kişi, an veya görünümü tarif etme 9. Kısa olaylar zinciri kurma 10. Şiir okuma veya şarkı söyleme	düşüncelerini söyleyebilir 8. Herhangi bir yer, kişi, an veya görünümü tarif eder 9. Kısa bir olaylar örgüsü kurabilir 10. Şiir okuyup, şarkı söyleyebilir
1.3. Okuma	1. Görsel göstergelerin anlamı : çizim, harita, plan, şema, bilgilendirme tabloları , ilanlar. 2. Basit metinlerin anlamı : mektup, davetiye, kartpostal, form, program, soru kağıdı , genç basını metinleri, genç basını kesitleri, şiir, şarkı . 3. Yer, şehir tanıma. 4. Bir resmi bir sözcük veya tümce ile eşleştirme 5. Bir ilan veya panodaki bilgilerin özünü anlayabilme 6. Kısa bir metnin özünü kavrayabilme (tarih, yer, nezaket ifadeleri, kişiler, olaylar, değerlendirmeler, öneriler).	1. Görsel göstergeleri anlar: çizim, coğrafi harita, plan, şema, ilan ve bilgilendirme panosu (program, fiyat listesi), ilanlar, 2. Basit metinleri anlar: mektup, davetiye, kartpostal, form, soru kağıdı , genç basını metinleri, genç basını kesitleri, şiir, şarkı . 3. Bir yer veya şehri tanı r. 4. Çizimleri sözcük veya tümce ile eşleştirir 5. Bir ilan veya panodaki bilgilerin özünü anlayabilir 6. Kısa bir metnin özünü kavrayabilir (tarih, yer, nezaket ifadeleri, kişiler, olaylar, değerlendirmeler, öneriler).
1.4. Yazma	1. Öğrenilen tümceleri doğru yazabilme 2. Bilinen tümce yazımını doğru uygulama (ör. çizimlerin eşleştiği cümlelerin yazımı). 4. Kısa ve basit iletilerin(söz dizim ve yazım kuralları na	Öğrenci: 1. Öğrendiği sözcükleri tamamen anlar 2. Bildiği sözcükleri (örneğin, resim/çizim altındaki sözcük veya tümceyi) doğru yazar 3. Kısa ve basit iletilerin(söz dizim ve

	uyarak). oluşturulması :Bir çizimin/resmin altına yazı yazma, şema, kartpostal, davetiye, program, arkadaş mektubu, kısa hikaye, kısa tarif	yazım kurallarına uyarak). oluşturur: Bir çimin altına yazı yazma, şema, kartpostal, davetiye, program, arkadaş mektubu, kısa hikaye, kısa tarif
--	---	---

Kategori: 2.0.
Kültür

Alt kategori	Ders içeriği	Kazanımlar
2.1. Fransız Kültürü 2.2. Türk Kültürü 2.3. Frankofoni	1. Müzik, müzeler, sanatsal sergiler, fuarlar, spor, Kosova Frankofon medyaları (yazılı basın, televizyon, radyo) 2. Fransa’da Türkçe radyo yayınları , sergiler, kitap fuarları . 3. Türk Dünyası’nda Fransızca öğrenimi	Öğrenci: 1. Fransız sanat ve kültür değerlerini bilir (ünlü müzeler, galeriler, gazete adları , televizyon kanalları , radyo kanalları), 2. Fransa’da Türkçe yayın yapan bir radyo ismi söyler, 3. Fransızca’nın öğrenildiği Türk Dünyası merkezlerini sayar

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

1.0. ÖĞRETİM YÖNTEM VE İLKELERİ

Bir dili öğrenmek demek, o dili yaşamın gerçek durumları’nda kullanabilmek demektir Dilsel beceriler, dil öğreniminde birincil önemdendirler.

1.1. Birinci ilke: Dil merkezli değil, iletişim merkezli öğrenim.

1.2. İkinci ilke: Öğrenci ve öğrenme merkezli öğrenim.

2.0. ÖĞRETİ Mİ Nİ LETİ Şİ M ŞEKLİ

İ letişim,öğrenmenin en yararlı yoludur. Bundan dolayı bu öğrenme biçimine önem verilmekte, çünkü ancak bu şekilde öğrenci günlük iletişimde başarılı olabilmektedir.

Bu öğrenme biçiminin başlangıç noktası dilbilgisi kuralları değil, doğrudan iletişim olacaktır. Demek oluyor ki konuşmadan kuralları n farkı na varı lacaktır.

3.0. ÖĞRETİ M YÖNTEMLERİ

3.1. İ letişimi teşvik eden yöntemler:

- 1 grup çalışması veya eşli çalışma
- 2 açık oturumlar
- 3 rol yapma
- 4 basit görüşmeler (mülakatlar).

3.2. Bağlımsız çalışmayı teşvik eden yöntemler

- boşluk doldurma
- oyunlar
- eşini kontrol etme
- verilerin toplanması (kütüphane, bilgisayar vb.), işlenmesi ve kullanılması
- öğretme sırası nda öğrenme (öğrenci öğretmenlik yapar)
- mektup arkadaşlığı (kardeş okul uygulaması , öğrencilerimizin Fransız öğrencilerle mektup arkadaş olmaları).

3.3. Yaratıcı lığı uyandı ran yöntemler:

1. duvar gazetesi, poster, resim, kompozisyon (örneğin, okul resim yarışması veya İnternet yarışmaları)
2. ön bilgilerden yararlanarak şiir, öykü yazma; olay örgüsü hazırlama, kiş i ve nesneleri tarif etme vb.

4.0. MEDYA ARAÇLARINDAN YARARLANMA

4.1. Televizyon ve radyo

Öğretmen ve öğrenci tarafından yararlanılması gerekli önemli araçlardan birisi televizyondur. Fransız dili veya kültürüne adanmış eğitici programlar, alt yazı ile tercüme edilmiş Fransız film veya piyesleri bu dilin benimsenmesini kolaylaştırır ve hızlandırır.

4.2. Gazete ve dergiler

Fransızca gazete ve dergiler de aynı zamanda bu dilin benimsenmesini hızlandırır. Bu araçlara okulda olduğu gibi evde de başvurulabilir.

4.3. Film, Tiyatro, Müzik

Bu araçlar Fransızca öğrenimini motive edecek niteliktedir, kaldı ki bu araçlardan gerektiği kadar yararlanılmamıştır. Sinema, tiyatro ve televizyon bu açıdan önemli rollere sahiptirler.

4.4. Fotoğraf

Fotoğraflar, yaratıcı betimleyici metinler oluşturmada yol göstericidirler.

Öğrenciler, fotoğrafta gördükleri bilinen ve sıradışı şeyleri yazarlar.

Fotoğrafın temsil ettiği herhangi bir hikayenin başlangıcı veya sonunu anlatırlar.

4.5. İşitsel araçlar (CD veya kasetler)

Bu araçlar standart Fransızca'nın öğrenimini teşvik eder. Dinledikleri kısaca bir konuşmanın başlangıcı veya sonunu bulmaya çalışırlar. Dinledikleri bir piyesin kadrosuyla yer değiştirip onların hakkındaki yorum üretirler.

4.6.1. Görsel araçlar (video projektör)

Projektörün kullanımı öğrencilerin ilgisini uyandırır.

1. fotoğraf, resim, resimli hikayeler ve metinlerin projektörle gösterilmesi
2. resmin kı smen gösterilip gizlenmesi
3. kronolojik sı rada olayları n sunulması
4. bir metnin parça parça gösterilip düzenlenmesi

4.6.2. Görsel malzemeler (video kasetler)

1. Görsel malzemelerin kullanılması öğrencilerin, sözlü veya yazılı anlatımlar oluşturmalarına yardımcı olur.
2. Önceden okunmuş bir masal veya hikayeden oluşturulmuş filmler, öğrencilerin karşılaşılabilecek becerilerini geliştirir.

5.0. ETKİNLİKLERİN SİRALANMASI

Dilsel beceriler tümleşik beceri olup, kı sımlara ayrılamazlar. Bununla birlikte yabancı dil öğretiminde şu sıralamaya uyulmalıdır: **dinleme, konuşma, okuma, yazma**. Bu sıralama mantıksal olup, yabancı dil öğrenimini hızlandıırır, kolaylaştırır ve niteliğini artırır.

5.1. Etkin ve somut çalışma

Fransızca öğretimi sırasında öğretmenlerimiz, gerçek durumu (Fransızca'nın konuşulmadığı bir ortam) dikkate alarak çalışmalıdır.

5.2. Alıştırma ve uygulama

Türüne bağlı olarak alıştırmalara ayrıca önem verilmelidir. Alıştırmalar yazma, izleme veya konuşma şeklinde olabilirler.

6.0. ÖĞRENCİ YANLIŞLARININ DÜZELTİLMESİ

Düzeltilme çoğunlukla çelişkili bir şekilde öğretmenler arasında tartışılmaktadır. Bazılarına göre yanlışlar yabancı dil öğreniminde engel olarak görülürken, bazılarına göre yabancı dili benimsemede yardımcı unsur olarak değerlendirilirler. Bazılarına göre yanlışlar birikmemeli için anında düzeltilmeli, başka bir görüşe göre de her durumda her yanlış düzeltilmemelidir. Her halükarda dilsel iletişim sırasında, örneğin, bir

resim tarif edilirken, öğrenciler kendilerini serbestçe ifade etmelidir. Düzeltme sırası nda öğrenci yaptığı yanlış tan dolayı kesinlikle cezalandırılmamalı , uyarı lamamalı veya eleştirilmemelidir. Yanlışları n azaltılması ancak grup çalışması esnası nda kontrol, oto kontrol veya kendiliğinden gerçekleşir.

7.0. BİREYSEL FARKLILIKLARA GÖRE ÖĞRETİM

Ders planlaması özel beceri ve yeteneklere sahip öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılmalıdır. Ön bilgiler açısından hiçbir sınıf öğrencileri eşit değildir. Bunu dikkate alan her öğretmen dersini o şekilde organize etmelidir. Bunun anlamı , özel beceri ve yeteneklere sahip öğrencilerin, bireysel farklılıkları nı dikkate alarak özel muamele ile Fransızca'yı daha ileri seviyede öğrenmelerine olanak sağlanmalıdır.

8.0. ÇALIŞMA TEKNİKLERİ

Yabancı dil öğretiminin görevlerinden biri de öğrencilerin bağımsız çalışma becerilerini ve kendi başlarına bağımsız çalışması sorumluluklarını (sözlük, ders kitabı ve diğer araçları kullanarak) geliştirmektir. Öğrenme süreci, grupta çalışma ve öğretim süreci organizasyonu hakkında düşünce geliştirebilen öğrenciler genelde daha başarılı olurlar. Bu şekilde öğrenciler okul ve okul dışı etkinliklere katılıp dil öğrenimine devam ederler.

9.0. DERSLER ARASI İLİŞKİ

Yabancı dil öğrenimi, özellikle üst seviyelerde dersler arası entegrasyona (ilişkiye) çok sayıda imkan sağlar. Bu entegrasyonun yabancı dil ve anadilin yanı sıra sosyal bilgiler (yurttaslık eğitimi, tarih, coğrafya, vb.) alanı , değişik sanat türleri, aynı zamanda fen dersleriyle de kapsadığı görülür. Bu şekilde öğrencilerin diğer derslerdeki bilgileriyle Fransızca'yı daha iyi benimsemeleri; diğer yandan Fransızca dersi aracılığıyla diğer derslerden bilgilerini pekiştirmeleri sağlanmıştır.

DEĞERLENDİRME

1.0 FRANSIZCA DERSİ DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

1.1 Tanılayıcı Değerlendirmenin Amaçları :

- Öğrencinin karşılaştığı zorluklar belirlenip aşılmasına yol göstermek
- Öğrencilerin bilgilerini denetlemek

1.2 Dış Değerlendirmenin Amaçları :

- Öğrencilerin bilgilerini denetleyip bir üst sınavı geçmeye yeterli olup olmadığını belirlemek
- Öğrencilerin ilerlemesi
- Öğrencilerin kazanım oranı ve başarı oranını

1.3 Biçimlendirici Değerlendirmenin Amaçları :

- Öğrencinin kendisinin kazanım oranı ve başarı oranını belirleyip zorluklarını aşılmasında çaba göstermesini sağlamak

2.0 NELERDEĞERLENDİRİLMELİ ?

2.1 Öğrencilerin kazanımları

2.2 Öğrencilerin Fransızca'yı benimsemedeki başarıları

- Öğrenme seviyesinin değerlendirilmesi
- Özümseme derecesi

3.0 NASIL DEĞERLENDİRİLMELİ YİZ?

3.1 Öğretmen tarafından yapılacak değerlendirme şekilleri: sürekli denetim

- a) Doğrudan değerlendirme
- b) Dolaylı değerlendirme

3.2 Öğrenciler tarafından değerlendirilme

3.3 Öğrenci Değerlendirmesi.

4.0 TEST ÇEŞİTLERİ

4.1 Oto kontrol Testi

4.2 Değerlendirme Testi

4.3 İlerleme Testi

4.4 Final Testi

DERS ARAÇ VE GEREÇLERİ

Bu sınavı fta programla öngörülen içeriğin daha başarılı gerçekleşmesi için öğretmen gerekli kaynaklara ve aşağıdaki araçlara sahip olmalıdır. Ders kitabı , çalışma kitabı , öğretmen kitabı , Fransızca için öğretmen kılavuz kitapları , yabancı diller laboratuvarı , sözlükler, Fransızca gramer kitabı , yöntem CD veya kasetleri, video kaset, kaset çalar, video, televizyon, Fransızca CD, Fransızca gazete ve dergi.

ALMANCA

haftalık ders sayısı 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Yabancı dil öğrenimi, daha geniş hareket alanı ve güvenliği sağlamakla birlikte, dünya iş piyasasına katılımlı sağlaması ve aynı zamanda diğer kültürlerin tanınması nda en önemli özelliktir.

Kosova'daki son gelişmeler Avrupa ile iletişimin gelişmesi yabancı dillerin öğrenimi de kolaylaştırdı .

Gençlerin genelde Almanca konuşan ülkelere göç ettiği için kültürel ve dilsel bağlar da kurulmuştur. Bütün bu sebepler yabancı dil öğretimi, çağdaş eğitim sisteminde, gençlerin çok uluslu dünyada dil becerisini geliştirmek onların anadili dışı nda da rahat iletişimi sağlamaktır.

8. sınıfı taki Almanca dersinin amacı , önceki sınıfların bilgilerini pekiştirip bir adım daha ileriye giderek, Alman Kültür Bakanlığı nı vermiş olduğu “Sprachdiplom I ve II” diplomalarına hak kazanmak (Alman Dilini üst derecede bilmek) ve Almanya'nın herhangi bir Üniversitesine dil sınavından muaf olarak kaydını yaptırabilmektir.

UZAK HEDEFLER

Almanca'nın 8. sınıfı okutulmasını nı n amacı :

1. İletişim becerilerini, dil ve kültürel bilinçlenmeyi geliştirecek 7. sınıfı bilgilerini pekiştirebilme.
2. Okul ve Almanca'nın konuşulduğu bölgelerde, konuşma veya yazıda olsun kendi becerilerini ve yaratıcılığını devamlı geliştirebilme.
3. Alman medeniyetini (kültür, adetler) öğrenirken kendi kültür ve geleneklerine sahip çıkıp Alman kültür ve gelenekleriyle karşılaştırabilme
4. Almanca konuşma becerilerini bağimsız bir şekilde geliştirip, bu becerileri diğer yabancı dilleri öğrenme sırası nda uygulayabilme.

GENEL HEDEFLER	ÖZEL HEDEFLER
Öğrenci: I. Konuşma sırası nda, Almanca'nın standart bir şekilde kullanıldığı nda konuyu anlamasıdır. Örneğin: Aile, okul, serbest zamanlar. Radyo ve TV programlarını izleyip, onlardan gündemdeki olayları ve kendisini ilgilendiren konuları anlayıp, onları yavaş ve anlaşılır bir şekilde anlatabilmeli. II. Düz yazıları okuyup anlaması aynı zamanda bir olayla ilgili, duygulu yada istem içeren mektupları okuyup onları anlayabilmeli. III. Yolculuk zamanı nda Almanca konuşan bölgelerde sohbet esnasında konuya hakim olabilmelidir. Aynı zamanda aile, hobi, iş, yolculuk, gündemdeki olaylarla ilgili konularda, sohbetlere katılabilmelidir.	Öğrenci: I.1. Hergünkü hayatta kullanılan cümle ve yorumları anlayabilmeli; I.2. Bildiği konular üzerinde yapılan sohbetler esnasında, konuyu anlayabilmeli; I.3. Kendisini ilgilendiren konular üzerinde program, radyo veya TV'den bilgi edinebilmeli; I.4. Almanca konuşan bölgeler yolculuğunda belli durumlarda ondan istenileni anlayıp cevap verebilmeli; II.1. Kurallara uygun basit ve yeni gördüğü düzyazıları okuyabilmeli; II.2. Belli eğlenceli veya haber konulu düzyazıları bağimsız bir şekilde okuyup anlayabilmeli; II.3. Derecesine uygun düzyazıları okuyup anlayabilmeleri, öyleki bunlar yazılı ve sözlü durumlarda kullanılabilmeli (örneğin: soruyu cevaplamak, ifade/düşünce değerlendirmesi yapabilmek) Bu düzyazılar aynı zamanda bilinmeyen bazı ifadeleri de içerebilir, ki bunlar konu genelinden ortaya çıkabilir. II.4. Kişisel mektupları okuyup anlayabilmeli; III.1. Bulunduğu ortamda kendisi ve diğerleri için bilgi mübadelesinde bulunmalı, bu okul yada okul dışı nda olabilir; III.2. Selam, kendini takdim etmek, bilgi sunabilmek, teşekkür etmek, özür dilemek, davet etmek gibi konuları çözebilmelidir;

Öğrenci aynı zamanda deneyimlerini, olayları , isteklerini, umut ve amaçları nı ifade edebilmelidir. Kı sa cümleler ile kendi görüşlerini anlatı p onları kanı tlayabilmelidir. Bir kitap yada bir filmin içeriğini kı sa bir şekilde anlatabilmelidir. IV. Belli konular yada kendini ilgilendiren konular üzerine basit düzyazı yazabilmeli. Aynı zamanda özel mektuplar yazı p kendi tecrübe ve izlenimlerini yazabilmelidir. V. Sesbirimlerini anlaşıl ı r bir şekilde söyleyebilmesi, (Almanca'ya uygun olması na dikkat etmelidir) irtibatı rahat bir şekilde yapabilmesidir VI. Öğrenci sözlüğü anlayı p, kullanabilmeli ki bu 8. sı nı f kitabı nda belli konularda mevcuttur.	III.3. Okul ve okul dı şı nesne ve hareketleri ifade edebilmeli; III.4. Kı sa cümlelerle aldı ğı mektup veya düzyazı lar hakkı nda söz edebilmeli; IV.1. Basit düz yazı ları okuyup anlayabilmeli; IV.2. Dikte sı rası nda düzgün yazabilmeli; IV.3. Kendisinin yazdı ğı yazı da noktalama işaretlerine dikkat etmeli; IV.4. Ders esnası nda konuş ulanları , kendine özel yaş adı kları nı , bir olayı , basit durumları yazı lı olarak sunabilmeli; IV.5. Basit tanı mlamalar yapabilmeli; V.1. Sesbirimini iyi bilip, söz ve cümlelerde aksanı nı iyi kullanabilmeli; V.2. Uzun ve kı sa ünlüleri ayı rt edebilmeli; VI.1. Değiş ik konulardan öğrendiği söz ve cümleleri söyleyip yazabilmeli; VI.2. Dört bölümden oluşan müfredata bağlı olan ödevlerin çözümünde önemli olan 900 aktif sözden ibaret olan sözlüğün kullanı lması ; VI.3. Cümle kuruluş unu öğrenip, sözlüğünü geliştirebilmesi; VI.4. -ung, -heit, -keit, -tät, -schaft takı larla, adlarda erkek veya kadı n cinsini ayı rt edebilmeli;
--	--

VII. Müfredata dayalı , kendi dil becerilerini geliştirebilmelidir. Alman dilinin yapı sı ndan ve kuralları ndan yararlanarak, kendi anadilini daha bilinçli bir şekilde geliştirip, bu tabana dayanarak dilbilgisini geliştirmesidir. Hataları n olması na rağmen verileri anlaşıl r bir şekilde sunabilmelidir. VIII. Alman halkı nı n hayat ve düşünce tarzı hakkı nda bilgilenmelidir. Almanca konuşan devletlerin coğrafi ve politik dağı lı mı nı öğrenmeli, onları n örf, ve adetlerini kendi kültürüyle karşı laştı rabilmelidir.	VII.1. Ders esnası nda Almanca strüktürünü öğrenmeli bu da: - bilinen dil özelliklerine bağlı düzyazı ve konuşmaları anlayabilmeli, - onun yaratıcı olması nı sağlayabilmeli, - bağımı sı z bir şekilde dilbilgisi gereçlerini kullanabilmeli, VIII.1. Almanca konuşan devletlerin coğrafi ve politik dağı lı mı nı öğrenmesi VIII.2. konuşan milletlerin hayatı hakkı nda fikir oluşturmaları ; a) Oradaki gençlerin kültürel ve sosyal hayatları , b) Almanca konuşan devletlerin coğrafi konumları , c) Almaya'da çevre korunması ve sorunları hakkı nda bilgi edinebilmeli.
---	--

DERS İ ÇERİ Ğİ Nİ N PLANLANMASI

Kategori	Altkategori
I. İ letişim	1. Anlama becerileri: a) dinleme b) okuma 2. Anlatma becerileri: c) konuşma d) yazma
II. Dil Becerileri	1. Almanca sesbirimlerini fark edip kullanma. 2. İ kinci bölümdeki konularla ilgili sözlüğü anlayı p, kullanı lması . 3. Dil strüktürünün kullanı mı
III. Kültürel Bilinçlenme	1. Almanca konuşan milletlerin kültürünü öğrenip kendi kültürü ile karşı laştı rması .

Kategori	Altkategori	Ders İ içeriği	Kazanı mlar
I. İ L E T İ Ş İ M	I.1. Anlama becerileri a) Dinleme b) Okuma I.2. Anlatma becerileri a) Konuşma b) Yazma	Hayatı n temel tecrübeleri • Doğum • Hastalı k • Sağlı k Kimlik • Diğer özellikler • Diğerleinden farklı olmak: giyim, kurallar, yaş, kusurlar • Kendin için sorumluluk almak • Özel ilgi Baş kaları yla İ letiş im • Sevgi (gençler arası nda) • Baş kası için sorumluluk üstlenmek • Üzüntü (ağrı), avutma • Baş kaları nı n ilgileri Günlük Hayat ve Aile • Anne, Baba ve kardeş lerle tartış ma • Her aile ferdinin ailedeki görevi ve rolü • Hayat biçimi Birey ve Toplum • Ailenin toplumdaki durumu • Komşuluk • Belediye • Gençlerin adaleti, ödevleri ve yasakları • Gençlere karşı toplumun umudu, aldıkları sorumluluklar (oluşum ve eğitim) • Yabancı ları n yaş am biçimleri	I.1.a) Öğrenci: A. Okuma kitabı yla ilgili düzyazı ları anlayabilmeli; A.1. Okuma kitabı nı tamamlayan düzyazı ları anlayabilmeli; A.2. Okuma kitabı yla bağlı olmayan düzyazı lardan dil konusuyla ilgili bölümleri tamamlayıcı olarak okuma kitabı na uygulayabilmeli: örneğin: konuşmaları kaydetmek, tartış malar, ilgili konular üzerine görüşmeler A.2. Basit diyalog A.3. Basit ş arkı lar B.1.Dinlediği konuyu çok az sözlerle özetini açıklayabilmeli B.2. Basit cümlelerle tartış maya katı labilmeli C. Programda konunun ne ile ilgili olduğunu anlayabilmeli C.1. Programlardan edindiği bilgileri basitçe ifade edebilmeli D. Sorulara, taleplere cevap ve reaksiyon verebilmeli I.1.B) Öğrenci: A. Bildiği ve bilmediği düzyazı ları okuyup anlamalı : A.1.Okuma kitabı nda olan düzyazı ları , A.2. Kendilerinin oluşturduğu senaryodaki düzyazı ları , A.3. Okuma kitabı yla bağlı olmayan düzyazı ları ndan dil konusuyla ilgili bölümleri tamamlayıcı olarak okuma

		• Gençlerin eğlence yerleri: eğlence merkezleri, spor kulüpleri vb. Yerleşim Yeri • Diğer yerleşim yerlerini tanımak (köy, deniz kıyısı v.b.) • Kent • Kent ve köydeki hayatın artı ve eksileri • Gelecekte yaşamalarının durumu Eğitim • Okuldaki talep ve sorunlar • Başarıya ulaşma ve hazırlık (alman) toplumun bir belirleyici niteliği olarak. • Bağlımsız bir şekilde öğrenim tekniği • Eleştirel yeteneğin gelişimi Çalışma • Aile fertlerinin meslekleri • Bazı özel "modern" meslekler örneğin: Bilgisayar uzmanı • Çalışma yoğunluğu (çalışan annenin rolü) • Beğenilen meslekler Tedarikler • Moda • Satın alma olanağı • Süpermarket • Alışveriş merkezi vb. Sağlık İlgisi Kendi sağlığıyla ilgili sorumluluğu üzerine almak/doktor ziyareti • Sağlıklı beslenme	kitabına uygulayabilmeli, A.4. Alman kentleşmesiyle ilgili düzyazıları (kültür, gelenek, coğrafya). B. Bağlımsız bir şekilde düzyazıları okuyup anlaması : B.1. Okuma kitabından düzyazıları , B.2. Okuma kitabından masal ve öyküleri, B.3. Basit edebi yazıları , B.4. Okuma kitabından şiirler. C. Öğrenciye uygun düzyazıları okuyup öğrenmeli, ki bunlar yazı ve sözlü olarak uygulanabilmeli: C.1. Okul kitabı düzyazıları , C.2. Öğrenci yaşına uygun, farklı düzyazıları , sözlük yapılarına bağlı ve okul kitabına orantılı olabilmeli. C.3. Basit edebi yazıları (aynı zamanda lirik), D. Mektup ve kartpostallardaki yazıları okuyup anlamalı . I.2.a) Öğrenci: A.1. Enformasyon alışverişi yapabilmeli, A.2. Diğerlerin adlarını sorabilmeli ve kararlı olabilmeli, A.3. Yakınlarını ve arkadaşlarını isteklerini, A.4. Serbest vakit için bilgi vermeli, A.5. Yolu sorup onu açıklayabilmeli örneğin: kente yönlendirme, A.6. Okuldaki grup çalışmalarını soruşturup, bilgi edinebilmeli, A.7. Diğerlerin çalışmaları işleri de sormalı ,
--	--	--	--

	• hayat biçimleri, hobiler v.b. Serbest Zaman (gençlerin ve büyüklerin) • Tatil, tatile gitme, tatil yerleri vb. • Bayram kutlamaları • Spor kulüblerindeki idmanlar Spor • Okuldaki spor • Kişisel yada ekip halinde spor • Yarışlar İnsan ve Doğa • Çevre • Çevre Kirliliği (çöp) • Bitki ve Hayvan dünyası • Diğer yaratılanların hayatına saygı Seferberlik ve Trafik Trafikteki araçlar (tramvay, otobüs, uçak, gemi) • trafikte yönlendirme • trafikteki tehlikeler İletişim • kitle iletişim araçlarını tanımak • Gazete ile tanımak • Telefon, faks ve internet • Uydu programları • “Deutsche Welle” vb. Bilim ve Teknik • Doğanın gözlemi • Basit teknik olayları tanımak • Bilgisayar kullanımı	B.1. Büyükleri takdim etmesi örneğin: (das ist Herr/Frau ...) B.2. Önceden öğrendikleri konular hakkında, diğerlerine rapor sunmalı , B.3. Bir kimseyi sinemaya, tiyatroya veya konsere davet etmesi C.1. Gençlerin tarzını ifade edebilmeli, C.2. Örneğin: Meslek gibi konuların iyi veya kötü yanını tanımlamak, C.3. İnsanları tanımak, hayat şartları, işleri, vb. C.4. Hayvan aleminin davranışlarını tanımlayabilmeli, D.1. Yazılarını anlayabilmeli D.2. Basit düzyazılarla ilgilenmeli, D.3. Tarih ve kısaca açıklanan olaylarla ilgilenmeli D.4. Okuma kitabından şiiir okuyup anlaması D.5. Bir aracın kullanımı hakkında bilgi verebilmeli vb. I.2.b) Öğrenci: A. Okuma kitabından kısaca yazılar, yazı parçalarını betimleyebilir, B. Dikte sırasını doğru bir şekilde yazabilmeli, sözlüğe gelince okuma kitabına yönlendirilmelidir. C.1. İmla kurallarına bağlı bir şekilde yazabilmeli ve noktalama işaretlerini doğru kullanabilmeli. C.2. Derlediği basit düzyazılarını yazabilmeli. D. Mektup, e-mail, öykü, okul defteri, kişisel defteri, kendisinin yaşadıklarını yazabilmeli, birey ve hayvanları tanımlayabilmeli, yazıyla ilgili sorulara cevap verebilmeli. E. Başından geçen bir olayı anlatabilmeli.
--	---	---

			Emir kipini tekilde ve çoğulda kullanabilmeli, Konjuktiv II-yi (<i>wäre, hätte, würde, dürfte, könnte</i>); bölünür ve bölünmez eylemleri kullanabilmeli; Eylemden ad oluşturabilmeli; ayrı eylemleri görülen geçmiş zamanda oluşturmalı ; eylemleri kullanabilmeli, en çok eylemleri nesne ile e-halinde kullanabilmeli (Dativ objekt), örneğin: <i>helfen, danken, antworten, gratulieren</i> ve nesne ile ilgeç (Präpositional objekt), örneğin: <i>denken an, lichen über</i>; A.2. Eylem çekimi Präsens ve Präteritum da yapı lmalı ; eylemleri Präsens ve Perfekt’e kullanabilmeli; cümlede eylemleri bulabilmeli; A.3. Adlar e-hali ve i-hali tekil ve çoğulda, kı ta isimleri tekilde ve o yerde milleti ve işleri hakkı nda verileri sunabilmeli. (p.sh. „... ist Engläder“, „... ist Bäcker“) A.4. Belirtili ve belirtisiz tanı mlı lı k. (Nom., Akk., Dat. ve Gen.) A.5. İ yelik durumu kullanabilmeli (Nom., Akk., Dat. ve Gen.): adı lları kullanabilmeli; şahı s zamiri (Nom, Akk., Dat.) iyi davranı ş „Sie“; A.6. Sı fatları bilmeli (Nom., Akk., Dat.); sı fat niteliğini kullanabilmeli (Akk., Nom., Dat.); sı fatları sı nı flandı rabilmeli(örneğin: karşı laşt ı rmalı „Umlaut“, „gut,, „viel,, „gern,,) A.7 İ lgeci e-halinde, yüklem halinde, durum ve harekete göre de ilgeçleri kullanabilmeli.(Akk. dhe Dat.); A.8 Yer, zaman ve durum belirtecini kullanabilmeli. A.9 Sayı ları , sı ra numaraları kullanabilmeli. A.10 Bildirme eylemi; dönüşlü soru eylemi; soru eylemleri soru adı lları ile cümlelerin bağı lı ğı „wenn“, „als“, „während“, „bevor“, „weil“, „da“ „dass“, „wenn“,
--	--	--	--

			„obwohl“; Adı lları n yerini, kişi adı lları , bildirme eylemlerin bağlaçlardan sonra kullanı mı ; eyleme bağlı cümleleri. A.11. Noktalama işaretlerini doğru bir şekilde kullanabilmeli ve virgül kullanma kuralları nı öğrenmelidir.
III. KÜLTÜREL BİLİNCLENME	III.1. Almanca konuşan milletlerin kültürünü öğrenip kendi kültürü ile karşı laşt ırma sı	Birey ve toplum • Ailenin toplumdaki durumu • Komşuluk • Belediye • Gençlerin adaleti, ödevleri ve yasakları • Gençlere karşı toplumun umudu, aldığı ları sorumluluklar (oluş um ve eğitim) • Yabancı ları n yaş am biçimleri • Gençlerin eğlence yerleri: eğlence merkezleri, spor kulüpleri vb. Yerleşim Yeri • Diğer yerleş im yerlerini tanı mak (köy, deniz kı yı sı vb.) • Kent • Kent ve köydeki hayatı n artı ve eksileri • Gelecekte yaş ayanları n durumu Serbest Zaman (gençlerin ve büyüklerin) • Tatil, tatile gitme, tatil yerleri vb. • Bayram kutlamaları İ nsan ve Doğa • Çevre • Çevre Kirliliği (çöp) • Bitki ve Hayvan dünyası • Diğer yaratı lanları n hayatı na saygı	III.1. Öğrenci: A.1. Okul hayatı nı öğrenmeli, toplum içindeki hayat ve serbest zamanı kullanmalı , gençler için gezi olanakları nı , çocuk ve ebeveyn iliş kisi, kent ve köy hayatı nı , Almanya’da özel bayramları vb. öğrenmelidir. A.2. Almanya ‘nı n coğrafi durumu, bölgesi, kentleri, ırnakları , dağları , Almanca konuş an devletlerle komş uluğu, önemli yolları ve onları n anlamı . A.3. Suları n kirliliği ve onları n korunması , A.4. Alp dağları ndaki turizm etkisi vb. A.5. Almanya’daki ormanlı k bölgesinin tehlike altı nda olması vb.

Konuların uygun dağılımı

Açıklama: Sekizinci sınıf öğretmenlerin bu konular üzerinden çalışmalarını önerilir. Çünkü bu konular şu anda düzeyleri bulunduruyor. Öyleki bu konular geliştirilebilir ve sınıfın (öğrencilerin) ihtiyaçlarını giderebilir, öngörülen amaçlara ulaşana kadar.

1. Grundlegende Existenzerfahrungen • Geburt • Gesundheit • Krankheit
2. Die persönliche Identität • Weitere persönliche Eigenschaften • Anders sein als die andern: Kleidung, Gewohnheiten, Alter, Behinderung • Verantwortung für sich selbst übernehmen • Besondere Interessen
3. Partnerbeziehungen • Liebe (zwischen Jugendlichen) • Verantwortung für andere übernehmen • Mitleid, Mitgefühl • Die Interessen des anderen
4. Alltag und Familie • Entwicklungsbedingte Konflikte mit Eltern und Geschwistern • Verarbeitung und Lösung von Konflikten in der Familie • Verantwortung des einzelnen für die Familie • Lebensgewohnheiten
5. Individuum und Gesellschaft • Stellung der Familie im öffentlichen Bereich • Die Nachbarschaft • Die Gemeinde • Umgang mit Taschengeld • Rechte, Pflichten und Verbote für Jugendliche • Erwartungen der Gesellschaft an den Heranwachsenden (Bildung, Ausbildung, Verantwortung für sich und andere) • Fremde Lebensgewohnheiten • Lebensbereiche von Jugendlichen: Jugendzentren, Sportvereine, Pfadfinder u.ä.
6. Wohnen • Andere Lebensbereiche kennen lernen (Land Küste etc.) • Die Gemeinde als Lebensbereich • Die Stadt als Lebensbereich • Vor-und Nachteile von Stadt-und Landleben

• Wohnen in der Zukunft
7. Erziehung • Anforderungen und Probleme in der Schule • Leistung und Leistungsbereitschaft als Merkmale unserer Gesellschaft • Techniken des selbstständigen Lernens • Entwicklung der Kritikfähigkeit • Bereitschaft, Kritik zu ertragen • Leitbilder der Gesellschaft
8. Arbeit • Einige Traditionelle Berufsbilder • Einige typische ``moderne Berufe`` (Computerfachmann u.ä.) • Belastung durch Arbeit (Rolle der berufstätigen Mutter) • Kinderarbeit • Traumberufe
9. Versorgung • Mode • Einkaufsmöglichkeiten • Supermarkt • Kaufhaus u.ä.
10. Gesundheitsfürsorge • Verantwortung für die eigene Gesundheit übernehmen • Gesundes Essen • Lebensweise, Hobbys etc.
11. Freizeitgestaltung (von Jugendlichen und Erwachsenen) • Ferien, Ferienfahrten, Reiseziele
12. Sport • Sport in der Schule • Sport im Verein • Leistungen im Sport • Fairness
13. Mensch und Natur • Umwelt • Gefährdung der Umwelt (Müll) • Welt der Pflanzen und Tiere • Respekt vor dem Leben der Mitgeschöpfe
14. Mobilität und Verkehr • Andere Verkehrsmittel (Eisenbahn, Bus, Flugzeug, Schiff) • Orientierung im Verkehr • Gefahren im Verkehr
15. Kommunikation • Medien kennen lernen • Zeitungen kennen lernen

• Telefon, Fax und Internet • Satellitenfernsehen u.ä. • ``Deutsche Welle``
16. Wissenschaft und Technik • Naturbeobachtungen • einfache physikalische Versuche • auffällige, physikalische Alltagsbeobachtungen • einfache technische Vorgänge beschreiben • Einsatz von Computern • Dokumentarfilme

3. LERNJAHR	
Lernziel 1	Lerninhalte
In mündlichen und schriftlichen Kontakten persönliche Mitteilungen machen	Sprechfertigkeiten <i>Mitteilungen ankündigen</i> • Weißt du/Wissen Sie, dass ...? • Ich habe gehört, dass ... • Ich muss dir/Ihnen etwas sagen. <i>Auf Mitteilungen antworten</i> • Das ist mir neu. • Das habe ich nicht gewusst. • Davon habe ich nichts gehört. • Ich gehe nie ins Kino. <i>Persönliche Mitteilungen machen</i> • Wir fahren mit dem Bus um 8 Uhr ab. • Ich gehe jetzt einkaufen. • Das ist für mich/dich/uns/euch. <i>Soziale Kontakte herstellen</i> • Ich gehe ins Kino. Kommst du mit? • Die Hausaufgabe ist schwer. Machen wir sie gemeinsam? • Wann können wir uns treffen? • Willst/Kannst du kommen? • Darf ich mit euch gehen? <i>Grammatik</i> • Verneinung mit nie, nichts

	• Anrede- und Grußformen • Personalpronomen in der 1. und 2. Person Singular und Plural im Akkusativ • Nebensätze mit dass
--	--

3. LERNJAHR	
Lernziel 2	Lerninhalte
Sachinformationen einholen und weitergeben	Sprechfertigkeiten <i>Informationen einholen</i> • Wie groß/alt/schnell ...? • Wie viel Grad ...? • Was frisst der/die/das ...? • Frisst der/die/das ...? • Kannst du mir helfen? • Wohin gehst du? <i>Informationen weitergeben</i> • Das Wasser hat ... Grad. • Heute ist es wärmer als gestern. • Dieser/Diese/Dieses ... gefällt mir. • Dieser/Diese/Dieses ... ist schneller als .../ist am schnellsten. • Ich gehe in den Garten/in die Schule/ins Kino. <i>Grammatik</i> • Möglichkeiten der Fragebildung durch Fragewörter • Fragesätze mit Modalverben • Komparativ und Superlativ • Demonstrativpronomen: dieser, diese, dieses • Präposition in mit Akkusativ • Kardinalzahlen bis 100

3. LERNJAHR	
Lernziel 3	Lerninhalte
Anweisungen geben und Aufforderungen äußern	Sprechfertigkeiten <i>Anleiten</i> • Man muss hier zusammenkleben/falten/schneiden ...

	• Hier nicht zusammenkleben/falten/schneiden ...! • Zuerst ..., dann ..., jetzt ... Nachfragen • Können Sie das bitte wiederholen? • Kannst du mir/uns das erklären? • Bist du bald fertig? • Das habe ich nicht verstanden. • Was muss ich jetzt machen? • Ich möchte Sie/dich etwas fragen. • Ist das richtig? • Was bedeutet das? Auffordern • Bitte beeile dich! • Du musst aufstehen! • Gib mir/uns bitte einen/eine/ein ... Grammatik • Unpersönliches Pronomen man • Personalpronomen in der 1. Person Singular und Plural im • Dativ
--	--

3. LERNJAHR	
Lernziel 4	Lerninhalte
Angaben zu Zeit, Lage und Raum machen	Sprechfertigkeiten Ortsangaben erfragen und machen • Wo treffen wir uns? – Drinnen/Draußen/Nebenan. • Wohin legst du ...? – Auf den Tisch/Unter die Bank/ • Neben das Heft. Zeitangaben erfragen und machen • Wann fährt der Bus? • Wann hast du Zeit? – Am Nachmittag. • Wann kommst du zu mir? – Abends. • Der Zug ist um ... abgefahren. • Der Schüler war gestern krank. Grammatik • Adverbiale des Ortes

	• Adverbiale der Zeit • Präpositionen mit Akkusativ: auf, unter, neben • Hilfsverb sein im Präteritum
--	---

3. LERNJAHR	
Lernziel 5	Lerninhalte
Erlebtes und Gehörtes wiedergeben	Sprechfertigkeiten Erlebnisse erzählen • Am Wochenende bin ich/sind wir ... gewesen. • In dem Film ist das Kind/sind die Kinder ... • Wir sind nach ... gefahren. • Ich hatte großes Glück. • Wir hatten gutes/schlechtes Wetter. Grammatik • Perfekt mit sein in allen Personen • Hilfsverb haben im Präteritum

3. LERNJAHR	
Lernziel 6	Lerninhalte
Die eigene Meinung darstellen	Sprechfertigkeiten Sich rechtfertigen • Ich musste/konnte/wollte/durfte ... • Wir mussten/konnten/wollten/durften nicht ... Zustimmen/Ablehnen • Ich bin dafür/dagegen. • Das glaube/meine ich auch. • Das glaube/meine ich nicht. • Doch, das stimmt. • Seid ihr auch dafür? Begründen • Das musste/konnte/wollte/durfte ich, weil ... • Das mussten/konnten/wollten/durften wir nicht, weil ... Grammatik • Modalverben im Präteritum in allen Personen

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

1. Öğretimin İletişim Şekli (Boyutu)

Çağdaş öğretimde iletişim boyutuna özel bir önem verilmektedir. Bu da demek oluyor ki: Belli durumlarda öğrencilerin en iyi ifade edebilecekleri dilsel araçlar nelerdir?

Belirlenen hedeflere ulaşmak için öğretimin iletişim boyutu en çok kabul gören yöntemdir. Bu yöntemin hareket noktası dilbilgisi kuralları değil, farklı dilsel durumlar olacaktır. Bu da kuralların farklı dilsel durumlardan çıkarıldığını, bunun tersinin mümkün olmayacağı demek oluyor.

2. Dilsel Düzlemlerin Açık Dizilişi

Dersin başlangıç safhasında dil düzeyine önem vermek gerekir, bunlarda:

- Sözlük Çalışması
- Metin Çalışması
- Dilsel Yapılar (Deyimler)

Bu da: Dersin içinde temel noktaların belirlenmesidir.

Yeni sözcük dağarcığı ve ya yeni dilsel yapılar oluşamaz.

En doğru yöntem öncelikle sözlük çalışmasıdır, sözlük belirli ders konuları altında bulunmaktadır.

Bundan sonra sözcük dağarcığı diğer sözdizimsel yapılarda uygulanacaktır.

Öğretmen, ders sırasıyla, günlük konuşmaya dayanan konu seçer, öyle ki konuların yapay değil, doğal olması sağlanır.

3. Hedeflere göre dersin gerçekleşmesi

Hedeflerin açık bir şekilde belirlenmesi, öğretmenler için bir kolaylık ve daha spesifik amaçların seçiminde yardımcı olacaktır. Amaca ulaşıldığı zaman bu da öğrencilerin işlenen malzemeyi kavradıkları demektir, o zaman öğretmen memnun olmalıdır. Eğer eğitici ders bitmemiş ise o zaman diğer içeriklerin derslere sokulması mantıklı değildir. Bu durumda çeşitli uygulamalarla öğrenilenlerin güçlenmesi daha mantıklı olup, ders boyunca bir şarkı çalışılıp ya da dersle ilgili herhangi bir oyun oynanıp, amaca ulaşılmıştır.

Aynı zamanda önemli olan "yeni ders ile tanışma da" (sprachbegegung" hı zlı bir şekilde "problemin" içine girip amaca ulaşılması sağlanmalıdır, diğer yolları kullanarak, sadece öğrenciyi şaşırtarak, bu da gerçekten ders hedefinin ne olduğunu anlaması zorlaştırır.

4. Hedeflerin Sınırlandırılması

Öğrencileri tanıyıp da, daha önceden belli amaçları açık bir şekilde olan öğretmenin, bir çok amacı bir ders içinde belirleyip de, ondan sonra neden amaca ulaşamadı diye şaşırması doğru bulunmaz. Bu yüzden öğretmen belli, özel amacı koyup ders içinde tamamlaması gerekir. Bir ders içinde çok amaçların koyulması bu sonuçları getirir. Alıştırmaya ve uygulamaya az zaman kalır, bu yüzden öğrenciler malzemeyi yeter derecede kavrayamazlar. Gelecek ders malzemenin yeniden açıklanıp tekrarlanması gerek, çünkü hatalar geçilmiş olabilir, bunların düzeltilmesi de zorluklar yaratabilir ve öğrenciyle öğretmenin umutsuz olmaları na sebep olabilir. Hesabı çok kolay: Aşırı yoğunluk için bir ders ve alıştırmalar için bir ders, etti iki. Bu durumda daha mantıklı olurdu, eğer malzeme baştan ikiye ayrılmış olaydı. Araştırmalara göre orta bilgili öğrenciler, bir ders içinde on yeni deyim öğrenebilir. Bu kanıtı atıp bir kenarda bırakmamalı.

5. Dinleme / Anlama, Konuşma, Okuma, Yazma Etkinliklerinin Dizilişi

Özellikle derse yeni başlayanlarda dört etkinliğin sırası korunmalı :

- Öğrenciler önceden duymadıkları nı konuşmamalı
- Önceden duyup konuşmadıkları nı okumamalı
- Önceden duymadıkları , konuşmadıkları ve okumadıkları nı yazmamalıdır

Yeni başlayanların bu dizilişe dayanmalarını n sebepleri şunlardır:

- Eğer bugün bir söz öğreniliyorsa, o önceden duyulmalıydı. Diğer yandan, yeni bir sözün okunuşu, eğer o söz önceden duyulmuş ya da söylenmişse, daha kolay olur,. Yazılışı da önceden duyulmuş, söylenmiş ya da okunmuşsa daha kolay olacaktır.
- Almanca ve Türkçe harflerin çoğu durumda birbirine benzemez. Öğrenciler Türkçe alfabeyi bildiklerinden Almanca yazıya erken

başlanırsa alfabelerin girişimi tehlikesi belirebilir. Bunun önlenmesi de önce dinlemek, konuşma, okuma sonunda da yazmaya geçilmesidir.

6. Etkin ve Somut Çalışma

Almanca'nın Kosova'da öğretilmesi ancak okuldaki etkinliğe dayandığından Almanya'daki almanca öğretiminden -anadili veya yabancı dil öğretimi şeklinde olsun- daha az etkili olur; çünkü okulda öğrenilen bilgilerin okul dışı çevrede tekrarlanıp pekiştirilmesi gerçekleşmez. Dil öğretimi için gerekli olan gezilerin de bu şartlarda gerçekleşmesi mümkün olmadığından televizyonda önemli ancak ölçülü derecede yararlanmak gerekir.

Afiş, mozaik ve posterlerin yapımı ve bazı el işi çalışmaları da önemlidir.

Bu etkinliklerin diğer bir sebebi de, eğitim psikolojisi açısından be-
dinsel etkinliklerin dil öğretiminde önemli etkileri vardır ve baha yüksek bir başarıyı getirir

7. Alıştırma ve Uygulama İçin Yeterli Zamanı Ayırılması

Bir dile daha fazla hakim olmak için üç husus gerekli: Zaman, zaman ve zaman.

Farklı 3 tip öğrencinin olduğu bilinir:

Akustik Tipler -(dinleyerek öğrenenler)

Vizüel (Görsel) Tipler - (izleyerek öğrenenler)

Motorik Tipler-(yazarak öğrenenler)

Alıştırmalar bu yüzden değişik öğrenme becerilerine sahip tiplere hitap edecek ve öğrenmenin her türünü kapsayacak şekilde karışık olmalıdır.

8. Alıştırmalar Safhası Çeşitliliği

Her öğretmen tam olarak bilmeli ki, dil öğretiminde monoton cümle yapısı kullananlar, amaca ulaşmadan öğrencileri ters etkileyecek, nitekim öğrenciler ilgiyi kaybedecek ve aktif olarak derse katılmayacaklardır.

Diğer taraftan motivasyonun ve ilginin uyanık tutulması öğrencilerin duyarlılığını ve çalışma isteğini artırır.

Netice olarak sadece çalışma şeklinin değişimi değil (özel çalışma, çift ve grup halinde çalışma) özellikle derste ki oyunlar, şarkı lar, şiirler ve öyküler dersin birer parçası olacaktı r.

9. Öğrencilerin Konuşma Düzeltmeleri

Düzeltme konusu olduğu kadar öğretmenler arası nda hiçbir sorun bu kadar fazla tartışılmaz. Birileri dilin gelişiminde düzeltmeyi bir engel olarak görürler, diğerleri ise yanlış ları n unutulmaması için düzeltilmesinden yanadı rlar.

Belki düzeltme sı rası nda özürlü bir anlaşma olabilir ve o böyle gözükabilir:

Konuşmada; örneğin, fotoğrafları n tanı mlanması nda, öğretmenler öğrencilerinden serbest aç kılmalarda bulunmalarını isterler.

Eğer bu ders safhası nda yoğun bir şekilde düzeltmeler yapılır ise, öğrenciler belki geri çekilecek ve sonunda büsbütün susacaklar. Düzeltmelerin bu safhada yapılması bu şekilde olabilir; örneğin, yanlış söylenen bir söz, öğretmen tarafı ndan düzeltilip doğru söylenmesidir.

- Uygulama ve alıştı rmalarda durum farklı dır. Burada sözcük ve deyimlerin alıştı rması yapılır ki burada doğal olarak düzeltmenin yapılması koşulsuzdur.

Öğrencileri ders esnası nda çekingen duruma getirecek hiçbir tartışmaya yer verilmeyecek şekilde dikkat edilmeli.

10. Farklılık

Çoğu kez sı nıfta(derste) dil açısı ndan farklı sonuçları n ortaya çıkması , büyük zorluklar yaratır.

Bir yandan öğrencinin biri ödevi tamamlarken, beklemekten usanıp yada diğerlerine mani olurken, diğeri, bol zamanı olması na rağmen hala bütünlemiş değildir.

Öğretmenlerin iki seçeneği var: Sonuçta, farklı lı ęı n olmadı ęı nı göstermek; fakat o zamanda zorluklar er yada geç belli olacak ki bu da dersin ağı rlı ęı sebebinden (istenen başarı) az yada çok etkileneceklerdir. Diğer bir yol iç farklı lı ęı oluşturmaktır ki bu da öğrencinin çalışması demektir.

Farklı lı ęı n değişik türleri vardı r. Burada onlardan söz edilmeyecek, onlar zaten biliniyor.

Sadece iki yöntemi yakı ndan gözlenmelidir.

Nitel ve Nicel Farklılıklar

- *Nicel farklılık* ödevlerin fazlalığına bağlıdır. Bu demektir ki “hızlı” olanlara artı ödev verilmesi. Uygulama kolaydır, öğretmenlerin sadece fazla ödev oluşturup gerektiğinde öğrencilere vermeleridir. Bu çeşit farklılık aynı zamanda kötü yanları olan bir yöntemdir, fazla ödevleri sayesinde öğrencilerden fazla çalışma istenir ki bu da “hızlı” olanların daha başarılı olmalarını sağlar, diğer bir sözle başarılı ve daha az başarılı olanlar arasında fark git gide büyür. Diğer bir sorun, “hızlı” olanlara fazla ödev verildiğinde onu bir ceza olarak görmeleridir.
- *Nitel farklılık* ise isteğe dayanır. Bu durumda öğrencilere çeşitli derecede zor ödevler –konuyu aşmamak koşulu ile- verilir. Sınıfta, farklı sınav sonuçlarına göre A, B ve C diye üç gruba ayrılır. A grubu en yüksek başarı, B grubu orta başarı ve C grubu zayıf başarı gösterenlerdir. Buna göre konudaki başarıları aşağıdaki gibi olabilir:

Sprachbegegnung – Yeni konuyla ilk temas		
Bütün öğrencilere ortak		
Spracherarbeitung – Konunun işlenmesi		
Bütün öğrencilere ortak		
Sprachübung – Konuyla ilgili alıştırmalar		
Başarı derecesine göre gruplandırma		
A Grubu Metni tamamen işlemiş. Yaratıcı ödevler	A Grubu Metnin tamamını yardımlarla işlemiş Ör: Artikelhilfe	A Grubu Metnin bir kısmını yardımlarla işlemiş Ör: Artikelhilfe.

Bu çeşit farklılığa bir tartışma daha katılıyor.

Genelde o da: Bu tarz okutmada bütün öğrenciler aynı sınıfa okuyamaz, aranan malzeme farklı yani üç bölümden ibarettir.

- Bu tartışmanın analizi, bu çeşit tarzın her zaman için geçerli olamayacağını gösteriyor, çünkü öğrenciler aynı şekilde dersin yada konunun amacı na “hızlı” bir şekilde ulaşamaz.

- Bu tarzla elde edilen sonuç, daha fazla yada daha az istemekten uzaklaşmak demek, çünkü “farklı lı ğı n” uygulanı p, uygulanmaması na rağmen çocukları n becerileri farklı dı r.

Ders Saatinin Planlanması

Ders saatinin akı şı ş öyle olabilir:

Artikulationsstufen	Methodische Absichten
1. <i>Sprachbegegnung</i>	Begegnung mit der neuen Sprachsituation, z.B. durch Bild, Tonaufnahme, Filmausschnitt, Lehrer- oder Schülervortrag.
2. <i>Spracherarbeitung</i>	Bereitstellen und Erarbeiten von neuem Wortschatz oder neuen Strukturen.
3. <i>Sprachübung</i>	Übungsbeispiele, möglichst in Form von realen Sprechhandlungen. Aufgreifen und Wiederholen von bekanntem Wortschatz mit neuen Strukturen und umgekehrt. Differenzierungsmaßnahmen Sprachlernspiele
4. <i>Sprachanwendung</i>	Übertragen des Gelernten auf neue Situationen: Im Klassenzimmer Im außerschulischen Bereich

Dersler Arası Derecelendirme

Ders programı nı n detayları na girmeden önce, dört yı llı k “küresel” bir plan çalı şması yaptı k. Dördüncü sı nı ftan sonra nereye ulaşmak istediğimizin göstergesini yapmak istedik, bu da 6-9. veya 10. – 12 ve 13. sı nı flardı r.

Diğer bir sebep, ders programı nı n sı nı flar arası program bağı lı ğı olması , geçen yı ldan kaldı ğı yerden devam etmesi yani hedeflerin tekrarlanmaması , geriye dönüş ün olmaması dı r.

Bu ders programı nı n Bloom Taksonomisine göre çalı şı lmı ş ve dikey bir şekilde okunabilir. (taksonomiye göre bir yı llı k gelişme) ve yatay

şekli yani hedeflerin yılından yılına takibi, sınavı flandırılmış bir şekilde gösterilmektedir.

Daha açık bir şekilde görebilmek için, tabloda görülebilir:

	1. Lernjahr	2. Lernjahr	3. Lernjahr	4. Lernjahr
Lernziel 1	Einfache sprachliche Kontakte herstellen	Miteinander sprechen	In mündlichen und schriftlichen Kontakten persönliche Mitteilungen machen	Über Ereignisse berichten
Lernziel 2	Gegenstände und Tätigkeiten benennen und beschreiben, nach Gegenständen fragen	Über Gegenstände und Tätigkeiten Aussagen machen	Sachinformationen einholen und weitergeben	Gegenstände und Vorgänge beschreiben
Lernziel 3	Anweisungen verstehen und Fragen beantworten	Anweisungen verstehen und erteilen	Anweisungen geben und Aufforderungen äußern	Tätigkeiten und Vorgänge beschreiben
Lernziel 4	Sich orientieren und verständigen	Angaben zur örtlichen Umgebung machen	Angaben zu Zeit, Lage und Raum machen	Mitteilungen sachlichen Inhalts machen
Lernziel 5	Sprachliche Kontakte knüpfen	Wünsche und Gefühle äußern	Erlebtes und Gehörtes wiedergeben	Vorgegebene Geschichten und Erlebnisse mündlich und schriftlich darstellen
Lernziel 6	Einfache Auskünfte einholen und erteilen	Persönliche Daten erfragen und Angaben machen	Die eigene Meinung darstellen	Über Zukünftiges und Erdachtes berichten

Dersler Arası İlişki

Dil iletişim aracı olarak kullandığından özellikle ve yalnız dil dersinde öğrenilmez, her derste öğrenilir, beceriler, farklı görüşler ve bilgiler dil aracıyla ifade edilmektedir.

Diğer derslerde dilin yardımı ne kadar çok ise, diğer derslerin de Almanca'nın hedeflerine ulaşması da o kadardır. Öncelikle seçilen konular, genelde hayat alanıyla ilgili olduğu için, böylelikle diğer derslerde edinilen bilgiler de Almanca öğrenimine yardımcı olmaktadır.

Her şeyden önce sanatla bağlıdır, çünkü her yeni söz veya fikir, şarkı, resim veya oyunla çocuklarda (2. seviye) veya gençlerde (3. seviye) olsun, anlatılabilir veya anlatılması lazımdır.

Fen bilimlerinde edinilen bilgileri de farklı konularla 7. sınıflara uyarlamak uygun olacaktır. Bu bilgileri dersin ilk safhasında kullanmak gerekir. Ele alınacak konulardan diğer derslerden edinilen bilgiler kullanılabilir. (öğrencileri konuya hazırlamak).

Almanca'nın hayatla ilgili konularıyla bağlı olan sosyal bilgiler, öğrencileri bu konuda bilinçlendirir. Genelde 7. sınıfta olan konulardır. (özellikle yurttaşlık eğitimi).

Bağlılığı aynı zamanda fen bilimleri ile de vardır. Genelde doğal ortamın ve onun korunması, sağlıklı (kendinin ve diğerlerin sağlığına korunması), beslenme vb. gibi konulardır.

Ders Kitapları

Almanca ders programı uzman grubu şu ders kitaplarını öneriyor

Sı nı f 7: Wer? Wie? Was? Band 2, VUB-Gilde Verlag, Köln

Sı nı f 8: Wer? Wie? Was? Band 3, VUB-Gilde Verlag, Köln

alternatif:

Sı nı f 7: Ping Pong 2 - Neu, Hueber Verlag, Ismaning

Sı nı f 8: Ping Pong 3 - Neu, Hueber Verlag, Ismaning

MATEMATİK

haftalık ders sayısı 4, yıllık toplam 148 ders saati

GİRİŞ

Matematik bilimi sayılar, şekiller ve uzay gibi büyüklükler arasındaki ilişkileri inceleyen bir bilim dalıdır. Matematik evrensel dili sembol ve diyagramlar olan bir bilim dalı olarak da tanımlanabilir.

Sekizinci sınıfta öğrenciler matematiğin esas kavramlarını etkin bir şekilde yeniden görür, problemlerin çözümü için gerekli değişik stratejiler geliştirirler.

Matematiğin evrensel dili olan simge (sembol) ve diyagramlar yardımıyla öğrenciler kesin olarak düşüncelerini anlatabilirler, sonuçlarını kanıtını ve genel olarak iletişim yapabilirler.

Matematik bilimi ekonominin her alanında, teknolojiye, ayrıca müzik ve güzel sanatlar gibi tüm diğer bilimlerde uygulama alanı bulması her geçen gün önemini daha çok artırmaktadır. Genel olarak bir toplumun ilerlemesinde matematik biliminin önemi büyüktür diyebiliriz.

UZAK HEDEFLER

Sekizinci sınıf matematik müfredat programının amaçları :

- Öğrenciler sayısal problemlerin çözümünde, algoritma kavramını geliştirmesinde, problemlerin çözümü ve sonuçların ispatında gerekli matematik kültürü, beceri ve yeteneklerini geliştirir.
- Öğrencilerin gözlem, betimleme, geometrik cisimlerin çiziminde yapıcı, duygusal ve mantıksal yeteneklerini geliştirir.
- Öğrenciler ölçme bilgisinin önemini anlamaları, günlük hayata uygulama becerisi kazanmaları ve geliştirmeleri gerekir.
- Öğrenciler deney ve farklı olasılık modelleri kullanarak olayların incelenmesinde beceri kazanmaları gerekir.

GENEL HEDEFLER

Sekizinci sınıfta matematik müfredatı genel programı nın amaçları .

- **Bilgi açısı** sından

- semboller, formleri, sayılarla ilgili kavramları, sayılarla yapılan işlemleri ve harfli matematik anlatımları bilmeleri;
- cisimlerin tanımlarını, geometrik dönüşümleri, ölçme ile ilgili formül ve kuralları, olayların ve deneylerin tanımlarını bilmeleri gerekir.

- **Anlama açısı** ndan

- sayı lar ve harfli denklemlerle yapı lan işlemlerde verilerin değ erlendirmesini yapabilmeleri;
- konuş ma dilini cebirsel dile ve cebirsel dili konuş ma diline dön üş ümünü yapabilmeleri ve diyagramları okuyabilmeleri;
- de ğ iş ik geometrik şek illeri ve niceliklerin ölç ülmesinde formülerin aç ı klamas ı nı yapabilmeleri;
- olası lı kolayları nı nsı nı flandı rması nı yapabilmeleri gerekir.

- **Uygulama açısı ndan**

- harfli denklemleri ve matematik problemlerin çözümünde kuralları , formülleri, sayı larla ilgili ilkeleri uygulayabilmeleri;
- çizim ve günlük yaş amda karşı laşı lan problemlerin çözümünde üç boyutlu cisimlerin özelliklerini uygulayabilmeleri,
- koordinat sisteminde grafiklerin ve istatistik diyagramları n çiziminde noktaları iş aretleme yeteneğini uygulayabilmeleri;
- deneysel ve teorik bilgilerin kı yaslaması için istatistik bilgileri uygulayabilmeleri;
- matematik bilgilerini diğ er derslerde ve pratik çözümlerde uygulayabilmeleri gerekir.

- **Analiz açısı** sından

- sayı ları n ve harfli anlatı mları n farklı şekillerde yazabilmeleri ve araları ndaki iliş kilerin çözümlemesini yapabilmeleri;
- denklemlerin çözümlerini, geometrik cisimlerin karakteristiklerini ve çı kabilecek deneysel verilerin çözümlemesini yapabilmeleri;

- matematik problemlerin ve günlük yaşam problemlerinin çözüm süreçlerini ve stratejilerinin çözümlemesini yapabilmeleri gerekir.
- **Sentez açısı ndan**
 - veri, kural ve tahmin sonuçları n elde edilmesinde bilgilerin sentezini yapabilmeleri;
 - matematik ve diğer genel olarak diğer derslerle ilgili bilgilerin sentezini yapabilmeleri;
 - pratik problemlerin çözümünde teorik bilgilerin sentezini yapabilmeleri gerekir.
- **Değerlendirme açısı ndan**
 - gerçek olaylarda matematik süreçlerin sağlama değerlendirmeleri;
 - sonuçları n açıklaması nda özgün değerlere dayanan değişik kaynakları n değerlendirmesi;
 - geçerli ölçütlerin sı nı rlarda, değerler ya da yöntemlerin geçerliliğini matematik açı dan değerlendirmesini yapabilmeleri gerekir.

DERSİ ÇERİ KLERİ Nİ NORGANİ ZASYONU

KATEGORİ LER	ALT KATEGORİ LER	DERS SAATİ	ORANI (%)
ARİ TMETİ K VE CEBİ R	• SAYILAR • ÜSLÜ ÇOKLUKLAR VE KÖKLÜ SAYILAR • HARFLİ (DEĞİ ŞKENLİ) MATEMATİ K ANLATIMLAR • Bİ RBİ Lİ NMİ YENLİ Çİ ZGİ SEL (Lİ NEER) DENKLEM VE EŞİ TSi ZLİ KLER	48	32,4
GEOMETRİ VE ÖLÇME	• GEOMETRİ K ŞEKİ LER • Pİ TAGOR TEOREMİ • ÇEMBER • GEOMETRİ K DÖNÜŞÜMLER • GEOMETRİ K Cİ Sİ MLER	80	54,05
İ STATİ STİ K VE OLASILIK	• OLASILIK TEORİ Sİ NEGİ Rİ Ş	20	13,51

I. ARİTMETİK VE CEBİR		
Alt kategoriler	Program içeriği	Kazanımlar
SAYILAR	- Sayı kümeleri - Doğal, tam ve rasyonel sayılar - Ondalık periyodik sayılar. Kesirler - Sayılarla yapılan esas işlemler.	Öğrenciler : - herhangi bir kesri, ondalık sayıyı yazabilmeli; - ondalık sayıları n kısıtlamasını ve sıralamasını yapabilmeleri; - ondalık ve periyodik sayıları kesirlere ve kesirleri ondalık periyodik sayılara çevirebilmeleri; - ondalık ve kesirlerle yapılan işlemleri yapabilmeleri; - ondalık periyodik sayıları ve kesirlerle farklı problemleri çözebilmeleri;
ÜSLÜ VE KÜKLÜ SAYILAR	- Üslü sayılar (üs tam sayı) - Üslü sayılarla yapılan işlemler. - Köklü sayılar. Kare kök alma işlemi (algoritma). - Köklü sayılarla yapılan işlemler.	- üssü tam sayı olan üslü sayıları okuyabilmeli ve yazabilmeli; - çok büyük sayıları 10^n kuvveti olarak yazması . - üslü sayılarla yapılan işlemleri uygulayabilmeleri; - köklü sayıları okuyabilmeleri; - doğal sayıları n karekökünü hesaplayabilmeleri; - köklü sayılarla yapılan çarpma ve bölme işlemleri yapabilmeleri;
HARFLİ (DEĞİŞKENLİ) ANLATIMLAR	- Harfli matematik anlatımlarının gösterimi - Harfli matematik anlatımlarla yapılan esas işlemler. - Harfli matematik anlatımlarının dönüşümü.	- harfli matematik anlatımlarının sayısal değerlerini hesaplayabilmeleri; - harfli matematik anlatımları (bir terimli – monom, iki terimli - binom, çok terimli – polinom) adlandırılmaları ; - harfli matematik anlatımlarla yapılan esas işlemleri yapabilmeleri;

	• Birkaç cebirsel formül.	• harfli matematik anlatımları konuşma diline ve metinli matematik anlatımları matematik diline çevirebilmeleri;
		• İki teriminin toplamı $n + n$ (binomun) karesi, iki teriminin farkı $n - n$ karesi ve iki kare farkı gibi cebirsel formülleri adlandırmaları ; • birkaç cebirsel formülü geometrik olarak gösterebilmeleri; • diyagram, model, tablo ve denklem kullanarak pratik problemler çözebilmeleri;
BİR BİLİNMEYENLİ ÇİZGİSEL (LINEER) DENKLEM VE EŞİTSİZLİKLER	• Bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) denklemler. Eş değer (denk) denklemler. • Bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) eşitsizlikler. • Bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) eşitsizliklerin grafik olarak çözümü. • Bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) denklemlerin uygulaması - problemlerin çözümü.	• eş değer denklemleri belirlemeleri; • bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) denklemleri çözebilmeleri, • fizik, kimya, v.b doğal bilim derslerinde belirli harflerle yazılan denklemleri çözebilmeleri; • bir bilinmeyenli çizgisel (lineer) denklemleri çözebilmeleri; • eşitsizliklerin çözümlerini grafik olarak gösterebilmeleri; • denklem ve eşitsizliklerin pratik yaşamda karşılaşılan problemlerin çözümünde uygulayabilmeleri;
II. GEOMETRİ VE ÖLÇME		
GEOMETRİK CİSİMLERİN PİTAGOR TEOREMİ	• Üçgen ve elemanları . • Geometrik şekillerde ve cisimlerde Pitagor teoreminin uygulaması .	• Üçgenlerin özelliklerini betimleyebilmeleri; • Üçgende özel noktaları (iç teğet çember ve çevrel çember vb.) belirleyebilmeleri; • elemanları bilinen üçgeni çizebilmeleri;

		• dik üçgenlerin ispatı nda pitagor teoremini uygulayabilmeleri; • bir dik üçgende bilinmeyen kenarı n belirlenmesinde pitagor teoremini uygulayabilmeleri; • bütün geometrik cisimlerde pitagor teoremini uygulayabilmeleri; • Pitagor teoremini kullanarak problemler çözebilmeleri;
ÇEMBER	• Çember ve özellikleri. Çevre ve merkez açısı . • Doğru ve çember. İki çemberin birbirine göre konumları . • Çemberin çevre uzunluğu. • Dairenin (çembersel bölgenin) alanı . Halka nı n alanı .	• çemberi çizabilmeleri ve elemanları n (merkezi, yarı çap, çap, kiriş, teğet ve sekant) tanı mı nı yapabilmeleri; • çemberin merkez ve çevre açısı nı çizabilmeleri; • çembersel bölgeyi (daireyi) ve halka nı n tanı mı nı yapabilmeleri; • bir çemberde çevre açısı nı n ölçüsü, aynı yayı gören merkez açısı nı n ölçüsünün yarı sı na eş it olduğunu ölçerek ve ispatlayarak yapabilmeleri; • çemberin çevresi, yay uzunluğu, alanı , daire diliminin ve halka nı n alanı nı veren bağı ntı ları bilmeleri; • yay ve yay uzunluğu, daire dilimi ve halka nı n alanı ile ilgili problemler çözmeleri;
GEOMETRİK DÖNÜŞÜMLER.	• Doğru parçası nı n ortası ve açısı nı n açı ortayı . • Cisimlerin dönmesi • Merkezi simetri.	• doğru parçası nı n orta noktası ölçme ile, cetvele, pergel ve cetvel ile belirlenmesi; • bir açı nı n açı ortası nı n çizimi; • bir eksene göre simetrik olan geometrik cisimler çizmeleri ve simetri doğruları nı sayı sı nı belirlemeleri; • şekilleri verilen bir açı değeri için döndürmeleri; • merkezi simetri ile ilgili şekiller çizmeleri;

		• merkez simetriye ait şekilleri ayırt edebilmeleri ve şekillerin simetri merkezini belirlemeleri ;
GEOMETRİK CİSİMLER	• Silindir • Koni • Küre	• dönel ve silindir şeklindeki cisimlerin (silindir ve koni) alan elemanlarını ve açılımlarını tanımlayabilmeleri; • dik silindir ve konileri eğik silindir konilerden ayırt edebilmeleri; • silindir ve koninin alan ve hacim formüllerini kavrayabilmeleri; • silindir ve koninin alan ve hacmini hesaplayabilmeleri; • küresel cisimlerin alanlarını tanımlayabilmeleri; • kürenin ve topun alan ve hacmini hesaplayabilmeleri; • günlük yaşamdan problemleri pitagor teoremini uygulayarak çözebilmeleri;
III. İSTATİSTİK VE OLASILIK		
	• Deney ve olay • Olasılık derecesi • Olasılıkların hesabı	• bir deneyde çıkabilecek sonuçları liste halinde verebilmeleri; • basit olasılıkları deney tekrarlama yöntemini kullanarak hesaplamaları ; • somut (konkre) veriler kullanarak bir basit olayın olasılığı hesaplayabilmeleri gerekir.

METODOLOJİ K YÖNERGE

Eğitim süreci içinde öğretmen öğrencinin eğitim sürecinde başarması ve kesin olarak bilmesi ve öğrenmesi gereken, genel amaçlarda öngörülen bilgi ve kavramları belirlemesi gerekir. Bir kimse ulaşmak istediklerini bilmiyorsa, onu gerçekleştirecek metodu da seçemez. Bu yüzden eğitimde kullanı lacak olan metodların önemi çok büyüktür.

Öğrencilerin çoğu aynı şekilde, aynı zamanda ve aynı hızda (ritimde) çalışmadığını pratik hayattan biliyoruz. Bu nedenle eğitimcinin metod ve stratejisi en iyi bir şekilde öğrencilerin istemlerini ve çıkarlarını savunacak yönde ayarlanmalıdır. Öğretmen öğrencilerin öğrenme sürecinde etkili olabilmesi için öğrencilerle sürekli olarak toplumsal boyutta işbirliği içinde olmalıdır.

Ders anlatım metodu bir çok durumlarda kesinlikle doğru bir metod olarak kabul edilebilir. Öğretmen öğrencinin yaratıcı, eleştirel düşünme gücünü ve problemleri çözme yeteneklerinin geliştirmesi için yardımcı metodlara da başvurabilir.

Öğretmen öğrencilerin sorumluluk duygularını ve bilgilerinin gelişmesinde, matematik stratejilerinin gelişmesinde, problemlerin çözümünde ve edindikleri bilgileri günlük hayata uygulayabilmeleri için ara metotlardan yararlanmalıdır.

Problemlerin çözümü öğrenciler düşünme yeteneğini geliştirdiğinden matematikte önemli bir yer alır. Gerçek hayatta problemler farklıdır. Matematik düşünmeyi kazandırmak için bu problemlerden başlanmalıdır. Matematikte problemlerin çözümü program içeriğinin her ünite ve alt ünitesinde yer alır. Öğrenciler matematik öğrenimini ilk yıllarda basit tekniklerle sürdürür. Sekizinci sınıfta öğrenciler matematik eğitimini bir üst düzeyde sürdürür, problem çözmede edindikleri bilgi ve becerilerinin kalitesini değerlendirir, daha bileşik ve karmaşık çözüm metodlarını sonuçlarını değerlendirirler.

Problem çözme tekniği bir başlangıç ve sonu olan, başarıyı ve başarısızlığı, ispatlama ve bazı sonuçların yanlış olduğunu bildiren bir “deneme” sürecidir. Öğretmen problem çözme tekniğini derste denemeli ve problemlerin çözümünde öğrencilerle işbirliği içinde olmalıdır. Öğretmen mümkün olduğu kadar öğrencilerin, problemleri kendi kendilerine çözmelerine olanak vermeli, gerekmedikçe müdahale etmemelidir. Ancak öğrenciler herhangi bir zorlukla karşılaştığında onlara yardımcı etmelidir. Problemlerin çözümünde en kısa çözüm yolları tercih edilmeli, farklı çözüm yolları da değerlendirilmeli. Sınıfta öğretmen öncülüğünde yürütülen problem çözme etkinliği bireysel ve gruplar halinde çalışmalarını güdülemelidir. Söz konusu çalışmalar öğrencilerin düşünme gücünü geliştirir.

Soru ve soru sorma teknikleri öğretmenin çalışma metodunda önemli bir yer tutar. Eğer öğrencilerin düşünme gücünü artırmak istiyorsak her düzeyde kesinlik isteyen sorular hazırlamak zorundayız. Eğer sorulan sorular öğrencinin düşünme gücünü geliştirmiyorsa bu tür sorular sorulmamalıdır. Yüksek düzeyde sorular “Nasıl ... ?”, “Neden ... ?” ve “Hangi ... ?” şeklinde olur. Söz konusu teşvik soruları öğrenciden düşünmesini ve bildiklerini yansıtmaya özelliğne sahiptir.

İletişim matematik müfredat programının en önemli amaçlarından biridir. İletişim öğrencilerin matematik diliyle anlaşmasına olanak sağlar. Eğitim sürecinde öğrencilerin dinleme alışkanlığı kazanmaları, soru sormaları, tartışabilmeleri, okuyabilme ve yazabilmeli alışkanlıklar kazanmaları önemlidir. Düşünme güçleri ve tartışma özellikleri öğrencinin öğrenme eğiliminde önemli kavramlardır. Matematikte semboller ve diyagramlar öğrencilerin sözlüğünü, anlatma gücünü artırır, öğrencinin her alanda iletişimini kolaylaştırır.

Dersler arası ilişkiler matematik dersinin en önemli özelliğidir. Öğrenciler matematik dersinde kazandıkları bilgi ve becerilerin diğerderslerle ilişkilerini anlamalarına yardımcı olur. Bu şekilde öğrenciler matematik biliminin genel prensiplerini anlamaya olanak sağlar. Aynı şekilde matematik biliminin diğerderslerle ve günlük yaşamda karşılaştığı yakını ilişkisi, matematik dersini zor ve anlaşılması güç bir bilim dalı haline getirmektedir.

Beden eğitimi dersi ölçme konusunda serbest etkinliklerin birçok alanında örneğin zamanın ya da uzunlukların ölçülmesinde uygulama alanı vardır. Aynı şekilde simetrik ve simetrik olmayan şekillerin elde edilmesi beden eğitimi dersinin gerçek matematik kavramlarını kullanıma ait örnekleri oluşturur. Matematik dili her alanda örneğin müzikte notaların okunması ya da görsel sanata geometrik şekillerin betimlenmesinde de uygulama alanı bulmuştur. Bu şekilde matematik dersinin diğerbilimler arasındaki ilişkileri ve uygulama alanı bulması öğrencilerde matematik dersine karşı ilgiyi artırır.

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme, eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Eğitimde değerlendirme, öğrencinin eksikliklerini saptamak, başarılarını tespit etmek, onları belli programlara yönlendirmek, başvuruolan öğretim metodunun etkinliğini anlamak, kullanılan eğitim programının uygun olup olmadığını belirlemek gibi amaçlarla yapılır. Öğrencinin eksikliklerini saptamak ve başvuruların öğretim metodlarını etkinliklerini anlamak, öğrenciden çok öğretimi ilgilendirir. Başkasözlerle, bu değerlendirme türünde programdaki davranışların bütünlüğünün konu edilmesi

gereklidir. Elde edilen sonuçlar öğrenci başarı sı nı değerlendirmede kullanılmaktadır. Yedinci sı nı f matematik eğitimi öğrencilerin duygu ve duygusal açı dan büyük değişimlere neden olur. Bu nedenle öğretmen öğrencilerin bilgilerini değerlendirirken kendisini ne bildiğini değil, öğrencinin ne bildiği ne yapabildiği, ne düşündüğü içerikli sorular sormalıdır. Tüm bu bilgiler öğretmene öğrencilerin derse karşı ilgilerini artırmak için organize bir dersin gerçekleştirilmesine yardımcı olur. Aynı şekilde öğrencilerin matematik dersine karşı olumlu tutumun gelişmesine de yardımcı olur.

Değerlendirme sürecinde problem çözmenin önemi büyük olduğundan, öğrencilerin matematik dilinin doğru olarak problemlerin çözümünde kullanabilmeleri gerekir. Bu nedenle matematik dersinde farklı değerlendirme metodları kullanılmaktadır. Matematik dersinde değerlendirmede kullanılan bazı metodlar aşağıda verilmiştir.

Gözlem ile derste öğrencilerin davranışları, hareketleri, bilgi ve becerileri değerlendirilir.

Ev çalışmaları nı denetimi öğrencilerin dersle ilgili etkinliklerinde ilerlemler ve güçlükler saptanır.

Dosya ve proje tekniği, öğrencilere yaratıcılık, bilimsel çalışmaları ve problem çözme gücü kazandırmak amacıyla uygulanan bireysel ya da küçük gruplar halinde yürütülen çalışma tekniğidir. Öğrenciler çalışmaları nı bir dosyada toplayarak yürütürler. Proje tekniği öğrencileri düşünmeyi, inceleme ve araştırmaya yönlendirir. Öğrencilerin çalışmaları öğretmen, veli ve öğrenciler tarafından değerlendirilir.

Söz konusu çalışmalar öğrencilerin bilgi değerlendirmesinde çok etkindir.

Test tekniği öğrencilerin bilgi değerlendirmesinde kullanılan çok amaçlı bir tekniktir. Öğretmen tarafından hazırlanan testler öğrencilerin bilgi değerlendirmesinde çok etkili bir değerlendirme sürecidir. Farklı testler her öğrencinin bilgi düzeyinin saptanmasında önemli bir araçtır. Test tekniği ile öğrencilerin müfredat programında öngörülen amaç ve davranışlara ne derece yaklaşıldığını ve ileri eğitim hayatına ne derece hazırlandığını belirlemek için etkin bir tekniktir.

Öğretmen, öğrencilerin ilerleme derecesini ve not verme sürecini değerlendirmek için birçok yöntem kullanabilir. Öğrencilere bilgileri için verilen not öğrenci hakkında iyi bir bilgi sahibi olmamıza olanak sağlar. Söz konusu bilgiler öğrencinin ileri çalışmaları nda güdüleme unsuru oluşturur, velileri ve kamuyu öğrenci hakkında bilgilendirir.

KAYNAKÇA

Farklı kaynaklardan ve İ nterneten çeşitli tamamlama materyaller.

BİYOLOJİ

haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Sekizinci sınıf Biyoloji dersi öğretim programı 74 ders saatinde gerçekleştirilmektedir. Sınıf ve okuldaki koşullar gözönünde bulundurularak pratik çalışmalar ve serbest ders saatleri için öngörülen ders saati sayısı (13), önceki sınıflara kıyasla daha büyük bir sayıyı oluşturmaktadır. Sekizinci sınıf öğretim programı bir kategori ve beş altkategoriden ibarettir. "Canlılar ve Çevre" olarak adlandırılan kategori şu altkategoriden oluşmaktadı: 1.1 "Yaşam Ortamı ve Ekosistemler",

1.2 "Ekosistemlerde Madde ve Enerji Dolaşımı", 1.3 "Doğal ve Yapay Ekosistemler", 1.4 "Canlıların Evrimi", 1.5 "İnsan ve Yaşam Ortamı".

Sekizinci sınıf Biyoloji dersi öğretim programı lineer ve çiklik bir karakter taşı maktadır. Baş ka bir deyiş le birinci ve ikinci, ikinci ve üçüncü seviye dersleri arasında bir bağı lı k sağ lan maktadır. Örneğin, yaşam ortamı ve ekosistemler, ayrıca doğal ve yapay ekosistemler arasındaki bağı lı k. Bu bağı lı k sayesinde program içerikleri daha tutarlı , daha mantı klı ve daha uygulamalı bir nitelik kazan maktadır. Sekizinci sınıf Biyoloji dersi programı , önceki öğretim programları ndan farklı olarak, de ğiş ik konuları "karma" bir şekilde sun maktadır. Örneğin, önceden ayrı ayrı öğretilen botanik, zooloji ve fizyolojiye ait konular, bu öğretim programı nda "karma" olarak, doğrusu birleştirilmiş olarak verilmiştir. Bunun böyle olması , öğrencilerin günlük hayatı n getirdi ği sorunları n çözümünde daha baş arı lı , ayrıca yanı nlar için daha hazı rlı klı olmaları nı sağlamaktadır.

Sonunda belirtilmesi gerekir ki, eğitim ve öğretim sürecinin birinci, ikinci ve üçüncü seviyesinde verilen kategori ve altkategoriler her ne kadar birbirlerine benzer ise de, içerikleri bakım ı ndan araları nda büyük farklar vardı r.

UZAK HEDEFLER

- ❖ Esas ekolojik kavramları ve canlıların evrimsel gelişimini kavrayabilme;
- ❖ Ekoloji ve evrime ait bilgileri geliştirebilme, ayrıca canlıların ekolojik dengenin sağlanmasındaki rolünü kavrayabilme;
- ❖ Ders kitapları, atlaslar, biyolojik kaynaklar, öğretim programları, televizyon ve diğer kaynaklardan yararlanabilme;
- ❖ Bilimsel çalışmalarda ihtiyaç duyulan bilgilere ulaşabilme ve bu bilgilerden yararlanarak insan ve çevrenin yararları doğrultusunda etkinlik gösterebilme.

GENEL HEDEFLER

o Tutum ve değerler geliş tirilmesi açı sı ndan:

- Canlılara ve çevreye karşı saygılı ve sorumlu davranarak ekolojik dengeyi sağlayabilme;
- Kişisel değerleri (iş birlikçilik, açıklık, hoşgörülük, saygınlık, gönüllülük, eleştirilik) geliştirebilme.

o Bilgi açı sı ndan:

- Biyolojik kavram ve terimleri kavrayabilme;
- Ekolojik, etolojik ve evrimsel gerçek ve ilkeleri kavrayabilme;
- Biyolojik işlem ve yöntemleri uygulayabilme.

o Anlama açı sı ndan:

- Biyolojik kavram ve ilkeleri kavrayıp aralarında ilişki kurabilme;
- Doğa ve laboratuvarında pratik çalışmalar sırasında değişik yöntemleri uygulayabilme;
- Süreçleri anlayabilme.

O Uygulama açısı ndan:

- Ekolojik, etolojik ve evrimsel gerçek ve ilkeleri uygulayabilme;
- Biyolojik sorunları çözebilme.

O Bilgi alı ş veriş i açısı ndan:

- Pratik çalış ma ya da bir incelemeye ait rapor yazabilme;
- Bilgi kaynakları ndan yararlanarak inceleme sonuçları nı sunabilme;
- Ekolojik, etolojik ve evrimsel sorunları tartı ş ı p katkı da bulnabilme.

O Eleş tirel düş ünme açısı ndan:

- Önemli olan bilgileri önemsiz olanlardan ayı rt edebilme;
- Gerçekleri yargı lardan ayı rt edebilme;
- Biyolojik ilkeleri sorunları n çözümünde uygulayabilme;
- Çizim ve grafikleri kullanabilme;
- Doğal ve yapay ekosistemlerde ekolojik dengenin bozulması na neden olan etkenleri inceleyebilme;
- İ nsanı n canlı ve cansı z doğadaki rolünü değ erlendirebilme.

ÖĞRETİ M PROGRAMININ ORGANİ ZASYONU

Biyoloji dersi öğretim programı nı n organize edilmesi uzak ve genel hedeflere uygun bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Gerçekleş tirilmesi 74 ders saatinde öngörölmüş olan öğretim programı beş bölümden ibarettir:

- Kategori
- Altkategori
- Program içeriğ i
- Öğrenci kazanı mları
- Dersler arası iliş ki

ÖĞRETİM PROGRAMI

KATEGORİ	ALTKATEGORİ	Ders saati	Yüzdelik %
I. CANLILAR VE ÇEVRE	I.1. YAŞAM ORTAMI VE EKOSİ STEMLER	20	27.0
	I.2. EKOSİ STEMLERDE MADDE VE ENERJİ DOLAŞIMI	7	9.5
	I.3. DOĞAL VE YAPAY EKOSİ STEMLER	14	18.9
	I.4. CANLILARIN EVRİMİ	11	14.8
	I.5. İNSAN VE YAŞAM ORTAMI	9	12.2
	Pratik çalışma	10	13.5
	Serbest ders saatleri	3	4
	Toplam:	74	100%

Kategori	Altkategori	Program İ eriği	Kazanı mlar	Dersler Arası İ liş ki
I. Canlı lar ve evre	I.1. Yaşam Ortam ve Ekosistemler	• Organizmalar Arası İ liş kilerin ve Yaşam Koşulları nı n Canlı ları Etkilemesi (ekolojinin esas kavramları); • Yaşam Koşulları (ekolojik etkenler); • Ekosistemin Yapı sı (biyotop ve biyosenoz; üreticiler, tüketiciler ve ayrı ştı nı cı lar); • Ekosistemdeki İ liş kiler (besin zincirleri, besin piramidleri v.b.); • Yaş ama Birliği ve Organizasyonu (populasyon, ekoloji niesi, yer ve zaman organizasyonu);	<i>Bu konuları başarı yla tamamlayan her öğrenci:</i> • Ekolojinin esas kavramları nı anlar ve aç ı klar; • Organizmaları n dı ř ortam koşulları nı n etkisi alt ı nda yaşadı ğı nı aç ı klar; • Ekosistemin yapı sı nı aç ı klar; • Ekolojik etkenleri aç ı klar ve sı nı flandı rı r; • Ekosistemdeki besin zinciri ve besin piramidlerini aç ı klar; • Populasyonları n yer ve zaman bakı mı ndan değiş kenliğini aç ı klar.	Kimya ile, yaşam ortamı ndaki kimyasal etkenleri anlamada; Fizik ile, yaşam ortamı ndaki fiziksel etkenleri anlamada.
I. Canlı lar ve evre	I.2. Ekosistemlerde Madde ve Enerji Dolaş ı mı	• Biyosfer ve Ekosistemlerde Madde ve Enerji Dolaş ı mı (oksijen, karbondioksit, azot ve su dolaş ı mı).	<i>Bu konuları başarı yla tamamlayan her öğrenci:</i> • Ekosistemdeki madde ve enerji dolaş ı mı nı aç ı klar;	Kimya ile, yaşam ortamı ndaki kimyasal etkenleri anlamada,

			· Suyun doğadaki dolaşımını açıklar; · Oksijen dolaşımını , karbondioksit, azot ve fosfor dolaşımıyla karşılaştırır.	Fizik ile, yaşam ortamındaki fiziksel etkenleri anlamada.
I.Canlı lar ve Çevre	I.3. Doğal ve Yapay Ekosistemler	• Canlı lar ve Canlı ile Cansız Varlıklar Arasındaki İlişkiler; • Doğal ve Yapay Ekosistemler (köy ve kent ekosistemleri); • Su ve Kara Ekosistemleri; • Kosova'nın Endemik ve Ender Bitki ve Hayvanları ; • Canlı ların Doğadaki Davranışını (Etoloji).	<i>Bu konuları başarı ile tamamlayan her öğrenci:</i> · Doğal ve yapay ekosistemleri birbirinden ayırt eder; · Kosova doğal rezervlerini, doğal ve milli parklarını tanıır; · Kosova endemik ve ender bitki ile hayvan türlerini ayırt eder; · Su ve kara ekosistemlerinin özelliklerini açıklar; · Hayvanlara ait davranışları ve hayvanlar arası haberleşmeyi açıklar; · Doğal populasyonlarının özelliklerini açıklar.	Coğrafya ile, hidrografi, hidroloji ve pedoloji kavramlarını kavramada; Kimya ile, su ve toprağın kimyasal özelliklerini kavramada.
I. Canlı lar ve Çevre	I.4. Canlı ların	• Bitki ve Hayvanların Değişik Koşullarda Yaşaması ve	<i>Bu konuları başarıyla tamamlayan her öğrenci:</i>	Coğrafya ile, toprak

	Evrimi	Evrimleşmesi; • Hayatın Başlangıcı ve Canlıların Tarihi Gelişimi; • Jeolojik Devirler.	• Evrimin esas kavramlarını açıklar; • Canlıların evrimleşmesini etkileyen etkenleri açıklar; • Evrim teorilerini açıklar.	katmanlarını anlamada; Sistematik ile, bitki ve hayvan türlerini tanımlamada.
I. Canlılar ve Çevre	I.5. İnsan ve Çevre	• İnsanın Çevredeki Fiziksel ve Kimyasal Koşulları Değiştirmesi; • İnsanın Çevreyi Koruması ; • Çevre Kirliliği ve Neticeleri; • Sera Etkisi; • Aşırı Gübreleme; • Yaşam Ortamının Yok Edilmesi, Korunması ve Geliştirilmesi.	<i>Bu konuları başarıyla tamamlayan her öğrenci:</i> • Çevre kirleticilerini tespit eder; • Doğal ekosistemlerin yok edilmesi neticelerini açıklar; • Kosova'da soyu tükenmekte olan bitki ve hayvan türlerini korumada katkıda bulunur; • Yeryüzünde kirlilik sonucu olarak meydana gelen değişimleri açıklar; • Yaşam ortamındaki değişimleri öngörür; • Süs bitkilerini yetiştirir; • Yaşam ortamının korunmasında katkıda bulunur.	Kimya ile, çevreyi kirlüten kimyasal maddeleri tespit etmede; Fizik ile, çevredeki fiziksel değişimleri ayırt etmede.

Pratik Çalışmalar:

Öğrencilerin doğada ve laboratuvarda gerçekleştirmesi gereken çalışmalardır. Bu çalışmalar teorik derslerin somutlaştırılması amacıyla yapılır. Laboratuvarların olmayışı halinde pratik çalışmalar dersliklerde de yapılabilir (pratik çalışma için gereken araç ve gereçler dersliğe taşınır).

Laboratuvar çalışmaları sırasında öğrenciler öğretmenlerinin yardımı ile çeşitli doğal yapı, olay ve fenomenler hakkındaki bilgilerini pekiştirirler.

Sekizinci sınıf Biyoloji dersinde gerçekleştirilmesi mümkün olan bazı pratik çalışmalar:

- Yakın çevrede bulunan su ya da kara ekosistemlerinin gözlenmesi.
- Ekosistemin mevsimlere göre değişmesinin izlenmesi.
- Hayvan göçlerinin, yuva onarımlarının ve yavru bakımının gözlenmesi.
- Hayvanat bahçesinin ziyaret edilmesi.
- Çeşitli hayvanların gözlenmesi.
- Soyu tükenmekte olan Kosova bitki ve hayvan türlerinin araştırılması.

Eğitsel Geziler

Eğitsel geziler teorik bilgilerin pekiştirilmesinde önemli rol oynar. Eğitsel geziler olayları, durumları gerçek görünümüyle tanıma, takdir etme ve bilgileri asıl kaynağından elde etme amacıyla uygulanan bir tekniktir. Bu tür geziler öğrencilerde benimseme, inceleme, analiz ve sentez yapma, mantıksal düşünme, bağimsız düşünme, sezgin ve yapıcı olma yetilerini geliştirir.

Eğitsel gezilerin "**Basit bir kırgizisi**" olmaması için öğretmen tarafından iyi hazırlanması gerekir. Hazırlıklar aşağıdaki işlemleri kapsamalıdır:

Eğitsel Gezilerin Organizasyonu

- Eğitsel gezinin konusuna uygun bir yerin (ırmak, çayır, orman, agrokültür, milli park v.b.) seçilmesi;

- Eğitsel gezinin gerçekleştireceği yerin bitkiler ve hayvanlar dünyasını nı n, ayrıca konfigürasyonunun incelenmesi (eğitsel gezinin gerçekleştirileceği yere gidiş ve dönüş yolunun, didaktik nedenler yüzünden, aynı olmaması gerekir);
- Öğrencilerin, gözleyecekleri durum ya da olay konusu hakkında önceden bilgilendirilmesi;
- Öğrencilerin eğitsel gezi sırası nda bitki ve hayvanlara ait esas özellikleri ayırt etmesi, canlılar arasındaki ilişkileri incelemesi, bilgi kaybını önlemek amacıyla sonuçlarını hemen ve gerçeğe uygun olarak not etmesi;
- Eğitsel gezi sırası nda tartışma, değerlendirme ve özetlemelerin yapılması , bitki ve hayvanlara ait malzemenin sıranı flandırılması .

METODOLOJİ

Biyoloji dersi programı , birçok diğer programlar olduğu gibi, değişik yöntemler ile gerçekleştirilebilir. Değişik yöntemlerin uygulandığı derslerin, sadece bir yöntemin uygulandığı derslerden çok daha başarılı olduğu bilinir.

Her dersin kendine göre öğretim yöntemleri olduğu gibi ortak öğretim yöntemleri de vardır.

Biyoloji dersinde uygulanabilen yöntemlerin birkaçı aşağıda verilmiştir:

- Anlatma (monolog) yöntemi;
- Konuşma (diyalog) yöntemi;
- Metin üzerinde çalışma yöntemi;
- Gösteri yöntemi;
- İnteraktif yöntem (bilgisayar ve CD'lerin kullanılması yöntemleri).

Öğretim yöntemlerinin olumlu ve olumsuz tarafları vardır. Yalnız bir öğretim yönteminin uygulandığı derslerde öğretim programlarını nı öngördüğü amaç ve ödevlerin gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Bu yüzden derslerde öğretim yöntemlerinin biri değil, birkaçı uygulanmalıdır.

Öğrenci merkezli eğitimde öğretmen, danışman ve rehber rolünü üstlenmiştir. Derslerde uygulanacak olan yöntemlerin seçimi bizzat öğretmenin kendisine bırakılmıştır. Öğretmenin GİS (giriş-işleniş-sonuç)

strüktürlü derslerde uygulayabileceği yöntemlerin birkaçı şunlardır: Klaster, Küp, Kavramlar tablosu, Ven diyagramı, Brainstorming, Xhigson I ve II v.b.

Öğrencilerle çalışma şekilleri ve öğretim yöntemlerine ait ayrıntılı bilgileri aşağıdaki kitaplarda bulabilirsiniz:

B.Musai; Modele të mesimdhënies së suksesshme, Tiranë, e-mail; rëct_ara@aedp-soros.al

M. Mula. Modele të mësimdhënies sipas strukturës ERR të orës Prishtinë, 2003 e-mail:office @ kec-ks.org, [http://www. Kec-ks.org](http://www.Kec-ks.org)

Dokuzuncu ve onuncu sınıfl programları ; Priştine, 2002 ve 2003, sayfa 11-14 ve 166-169.

Pratikte yalnız bir öğretim yönteminin uygulandığı dersler genelde yoktur. Aynı bir derste birkaç öğretim yöntemi uygulandığında çalışmalar daha ilginç ve daha dinamik olur; monotonlukları ve öğrencilerin başarıları düzelir. Çalışmalar sırasında yapılan her değişme, çalışmalarını canlandırır, ilgi ve bilgiyi artırır.

Biyolojiye ait ödev ve amaçları daha başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için "Bilinenden bilinmeyene", "Basitten bileşiğe", "Somuttan soyuda", "Özelden genele", "Büyükten küçüğe" gibi didaktik ilkeler uygulanmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Bireylere verilen eğitim sonunda, istenen yönde bazı davranışların oluşması beklenir. Bu davranışların oluşup oluşmadığını, oluştu ise de ne derecede oluştuğunu saptamak için değerlendirmeye ihtiyaç vardır. Eğitimin sonunda öğrencilerde gözlenen davranışların (öğrenci kazanımları) değerlendirilmesi, gerek öğrenciler hakkında, gerekse öğretim programları (VIII. sınıf öğretim programı) hakkında önemli bilgiler verir.

Değerlendirme ilkeleri aşağıda verilmiştir:

- Değerlendirmeye ait amaç ve önceliklerin saptanması ;
- Sonuçların uygun ölçme araçları ile değerlendirilmesi;
- Verilen bilgilerin kaliteli olması nın sağlanması ;

- Değerlendirme ile tüm program içeriklerinin kapsanması ;
- Verilen bilgilerin kalıcı olması nı n sağlanması ;
- Değişik değerlendirme tekniklerinin uygulanması .

DEĞERLENDİRME ARAÇLARI

Öğrencilerin sahip olduğu bilgi ve beceriler ölçme ile değerlendirilir. Değerlendirmenin daha gerçekçi olabilmesi için çeşitli ölçme araçları kullanılır. Örneğin:

- Gözlem;
- Sormaca (anket);
- Yazılı rapor;
- Sözlü rapor;
- Yazılı sınav;
- Dosya;
- Kriter ve davranış değerlendirilmesi;
- Test değerlendirilmesi;
 - o Alternatif cevaplı testler;
 - o Kısa cevaplı testler;
 - o Çoktan seçmeli testler v.b.

KAYNAK VE DERS ARAÇ İLE GEREÇLERİ

8. sınıf Biyoloji dersi programı nı n gerçekleştirilebilmesi için önerilen kaynakça aşağı da verilmiştir.

- **Biyoloji 8**
- **Fen Bilgisi 4, 5, 6, 7 ve 8**

Öğretim programları nı n baş arı lı bir ş ekilde gerç ekleş tirilmesi için ders kitapları nda baş ka elkitapları nı n (botanik atlası , zooloji atlası , anatomi atlası , terimler sözlüğü) de kullanı lması önerilir.

- Biyoloji Sözlüğü, E. Ruka, Z. Bajrami-Toena, Tiran 1999.
- Gazete, bilimsel dergiler, fotoğraflar, afişler, ş emalar, diya-gramlar, haritalar, tablolar, preparatlar, CD, video kasetler, internet v.b.

Derslerde kullanı lacak olan kaynaklar, öğrencilere ve konuya uygun olması ş artı yla, öğretmen tarafı ndan seçilir. Öğretim sürecinde ders araç ve gereçleri de önemli rol oynar. Ders araçları nı n en önemlileri görsel, işitsel ve görsel- işitsel araçlardı r.

FİZİK

haftalık ders sayısı 2, yıllık toplam 74 ders sayısı

GİRİŞ

Sekizinci sınıf fizik müfredat programı öğrencilerin yaş ve psiko fizik yeteneklerini göz önünde bulundurarak daha üst bir bilimsel düzeydedir. Öğrenciler sekizinci sınıfı esas fiziksel olaylar ve kanunlarla tanışacaklardır. Öğrencilerin ilk kez tanışacakları yeni fiziksel olaylar Elektro manyetizma, çağdaş fizik v.b. Cisimler ve özellikleri, elektrik ve manyetik olaylar gibi fiziksel olaylar ise 7. sınıf derslerinin devamını oluşturmaktadır. Sekizinci sınıf söz konusu dersler daha geniş olarak anlatılır, betimlenir ve açıklanır. Görülecek olan fizik derslerin önemini göz önünde bulundurarak daha önce öğrendikleri dersleri daha iyi anlamaları, pekiştirmeleri ve daha üst bir düzeye çıkartmaları gerekir. Öğrenciler çalışarak ivme, kinetik enerji ve potansiyel enerji gibi yeni kavramlara sahip olurlar.

Öğrenciler insanoğlunun fizik kanunları yardımıyla, doğayı değiştirebilecek güçte olduğunu, fizik dersinde öğrendiklerinden nasıl yararlana-acağı ve nasıl uygulayabileceğini öğrenecektir. Bu şekilde öğrenciler hayat ortamının korunması, enerji tasarrufu, beceriklik ve iş alanı kazan-mış olacaklar.

Fizik ve diğer doğa bilimleri yardımıyla insanoğlu, kişisel, kültür ve profesyonel yapısının yükselmesinde güçlü bir rol oynamaktadır.

UZAK HEDEFLER

Fizik dersinin hedefleri:

- Öğrenciler genel olarak fiziksel olaylarla ilgili gözlemleri, günlük hayatta karşılaşılan problemlerin çözümü ve yeteneklerini geliştirmeleri;

- Çeşitli fiziksel büyüklüklerin ölçme yeteneklerini geliştirmeleri, deneysel verilerin işlenmesi ve somut (konkre) çözümlerde uygulayabilmeleri;
- Enerji tasarrufu ve rasyonel olarak kullanı m alı ş kanlağı nı geliştirmeleri.
- Eleştirel düşüncenin gelişmesi ve eğitim literatür ve diğer kaynakları n kullanma alı ş kanlı ğı nı geliştirmeleri;
- Enerjinin tasarrufu ve rasyonel bir şekilde kullanma alı ş kanlı ğı edinmeleri gerekir.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

❖ Öğrenciler:

Tanı ma aç ısı ndan

- fiziksel olayları , cisimlerin konumları ve hareketleri, cisimlerin ivmesi, söz konusu fiziksel olayları betimleyen fiziksel büyüklükler ve birimler arasındaki ilişkiyi bilmeleri;
- Faz diyagramları nı ve fiziki hallerin genel fazları nı bilmeleri;
- İ vme ve kuvvet kavramı nı n esas kavramları nı bilmeleri;
- Alternatif ve üç fazlı akı mları n elde edilmesi ve özelliklerini bilmeleri;
- Sı vı ve gazlarda iyonik akı mları n özelliklerini bilmeleri;
- Ölçme süreçlerini, verilerin toplanması , dizgesi ve verilerin işlenmesini bilmeleri gerekir.

Anlama aç ısı ndan

- Termik ve elektrik olay gibi fiziksel olayları n maddenin parçacı k yapısı na dayanarak açıklanabileceğini bilmeleri;
- Enerjinin farklı şekillerde görüldüğünü, bir cisimden bir başka cisme geçebileceğini ve şekil değiştirebileceğini bilmeleri;
- Kinetik ve potansiyel enerji, ivme, ortalama hız, dinamiğin esas denklemini ($F = m a$) gibi fiziksel olayları sembolik olarak betimlemeleri ve birimlerini bilmeleri;

- Farklı fiziksel büyüklükler arasındaki nitel (kalitatif) ve nicel (kantitatif) ilişkileri bilmeleri;
- Ölçme süreçlerini, verilerin toplanması, dizgesi ve verilerin işlenmesini bilmeleri gerekir.

Uygulama açısından

- Farklı fiziksel büyüklüklerin ölçülmesinde elde edilen bilgi ve becerileri problemlerin çözümünde ve pratik hayatta uygulayabilmeleri;
- Zaman ve uzaklık gibi fiziksel büyüklüklerin ölçülmesinde elde edilen verilerin, cisimlerin hareketini ve bir sistem içinde cisimler arasındaki etkileşimleri örneğin kuvvet, hız, ivme, potansiyel ve kinetik enerji gibi fiziksel büyüklükleri belirlemek için uygulayabilmeleri;
- Değişik fizik süreçlerde elde edilen verilerin diyagramlarının çiziminde uygulayabilmeleri gerekir.

Analiz açısından

- Deney ve ölçmelerle farklı fiziksel büyüklüklerin ölçülmesinde istenen sonuçlara ulaşabilmeleri;
- Bir fiziksel olay ya da herhangi bir süreci birinci, ikinci, üçüncü sırtıf bileşenlere ayrılarak sonuçlara ulaşabilmeleri gerekir.

Sentezleme açısından

- Fiziksel olayları doğru bir şekilde açıklamak için teorik ve deneysel bilgilerden yararlanmak;
- Edinilen yeni bilgileri eski bilgilerle kıyaslamaları, aralarındaki farkları ve benzerlikleri uygun modellerle örneğin maddenin moleküler yapısını göz önüne alarak katı, sıvı ve gazlarla arasındaki farkı anlatabilmeleri yapabilmeleri;
- Bir fizik sistemde meydana gelen farkları oluşturan etkenleri örneğin hız, kuvvet ve ivme gibi fiziki büyüklükleri sırtıf edebilmeleri, maddeye etki eden dış kuvvet ya da enerji değişimi etkenlerinin maddede ne gibi değişiklikler meydana geleceğini tahmin edebilmeleri gerekir.

Değerlendirme açısı ndan

- Fizik ile ilgili bilgilerin pratikte aygı tları n yapı mı ve daha iyi bir yaşam için gereken araçları n yapı mı nda uygulaması ;
- Delil ve deneysel verilere dayanarak önermelerin doğruluğuna ulaşmaları gerekir.

Tutum ve değerler açısı ndan

- Dersin önemini ve geçerlilik sı nı rları nı anlamaları ;
- Kişisel hareketlerde yapı cı , yaratı cı , hoş görülü, alçak gönüllü, eleştirel düşünme yetenekli olmak gerekir.

DERS İ ÇERİ KLERİ Nİ NORGANİ ZASYONU

Kategoriler	Alt kategoriler	Üniteler	Ders saatleri	% oranı
I. Cisimlerin konumu ve hareketi	I.1 Cisimler ve özellikleri	I.1.1. Hareket ve kuvvet	14	18,9
		I.1.2. Enerji ve korunum kanunları	5	6,8
II. Düzensiz ve termik hareketler	II. 1 Maddenin moleküler kinetik yapı sı	II.1.3. Isı ve termik olaylar	12	16,2
III. Elektrik ve manyetizma	III.1. Maddenin elektrik ve manyetik özellikleri	III.1.4. Manyetik alan	12	16,2
	III. 2. Elektro-manyetizim	III.1.5. Elektromanyetik indüksiyon	12	16,2
IV. Işık ve ışık kaynakları	IV.1. Işı ğı n doğası ve kaynakları	IV.1.6. Işık ve ışı ğı n yayı lması	10	13,52
V. Çağdaş fizik	V.1. Atom ve çekirdeği	V.1.7. Atom ve çekirdeğin yapı sı	9	12,16

KATEGORİLER	ALT KATEGORİLER	PROGRAMI ÇERİĞİ	KAZANIMLAR	DERSLER ARASI İLİŞKİ
I. CİSİMLERİN KONUMU VE HAREKETİ	I.1. CİSİMLER VE ÖZELLİKLERİ (19 ders)	I.1.1. Hareket ve kuvvet (14 ders) - Düzgün doğrusal hareket. - Düzgün değişen doğrusal hareket. Ortalama hız. - Düzgün değişen doğrusal hareket. Sabit ivme. - Eylemsizlik kanunu. (Dinamiğin 1. kanunu) - Etki ve tepki kanunu. (Dinamiğin 3. kanunu) - Hareketin esas kanunu. (Dinamiğin 2. kanunu) - Ağırlık kuvveti. Cisimlerin ağırlığı. I.1.2. Enerji ve korunum kanunları (5 ders) - Kinetik enerji - Potansiyel enerji - Mekanik enerjinin korunumu.	Öğrenciler: - Düzgün ve değişen hareketin tanımlarını yapabilmeleri; - Farklı problemlerin çözümünde düzgün ve değişen hareketleri ayrırt edebilmeleri ve adlandırabilmeleri; - Newton dinamik kanunlarını tanımlayabilmeleri; - Dinamiğin esas denkleminde dayanarak konre örneklerde kuvvetin sayısal değerini hesaplayabilmeleri gerekir. Öğrenciler: - Kinetik ve potansiyel enerjinin tanımlarını, mekanik enerjinin korunumu ve matematik bağlantılarını yazabilmeleri; - Enerjinin bir şekilde bir	Coğrafya, astronomi, beden eğitimi, biyoloji, teknik bilimleri vb. Kimya, biyoloji, enerji bilimi, yaşam ortamını n korunması vb.

			başka şekle dönülmesini örneklerle anlatabilmeleri; - Potansiyel enerjiyi (E_p) cisimlerin konumunu göz önünde bulundurarak hesaplayabilmeleri; - cisimlerin kinetik enerjilerini (E_k), hızlarına bağlı olarak kinetik değerlendirmeleri gerekir.	
II. DÜZENLİ Z HAREKETLER VE TERMİK OLAYLAR	II.1. MADDENİN MOLEKÜLER KİNETİK YAPISI (12 ders)	II.1.3. Isı ve sıcaklık - Isı miktarı - Isı iletimi. Isının taşıması (konveksiyon) ve ışıma - Erime ve katılaşma - Buharlaşma, yoğunlaşma ve kaynama. - Cisimlerin spesifik (öz) ısıları. - Termik enerji dönüşümleri - Genel olarak enerji korunumu.	Öğrenciler: - Cisimlerin ısı kapasitesini (kapasitesini), maddenin öz (spesifik) ısı ve hal değişimlerinin (fazları) tanımlayabilmeleri; - Isı miktarının değişimi ile maddenin fiziki halleri değiştiğini anlatabilmeleri; - Hal değişim grafiklerini okuyabilmeleri; - Günlük yaşamda fiziki hallerin hal diyagramlarını yorumlayabilmeleri; - Genel olarak enerji korunum kanununun tanımlayabilmeleri gerekir.	Kimya, biyoloji, coğrafya, teknoloji, endüstri.

III. ELEKTRİK VE MANYETİK OLAYLAR	III. 1 MADDENİN ELEKTRİK VE MAGNETİK ÖZELLİKLERİ (12 ders)	III.1.4. Manyetik alan • Doğal mıknatıslar ve manyetik alan. • Manyetik alanın akımlı tellere etkisi. • Akımlı tellerin mıknatıslara etkisi. • Akımlı tellerin manyetik alanı . Bobin, makara.ve elektromıknatıs. • Elektrik aygıtlarının çalışma ilkesi.	Öğrenciler: - Manyetik alanı betimleyebilmeleri ve grafik olarak kuvvet çizgileri ile gösterebilmeleri; - Manyetik kuvvetin özelliklerini tanımaları ; - Deneysel olarak manyetik alanın akımlı tellere ve akımlı tellerin manyetik alana yaptığı etkiyi belirlemeleri; - Doğal ve yapay mıknatıslar arasındaki farkı yapabilmeleri ve elektromıknatısların çalışma ilkesini tanımaları ; - Elektrik ölçü aygıtlarının çalışma ilkesini tanımaları gerekir.	Elektrik ve manyetizma teknik bilimlerle yakından ilgisi olduğundan endüstride çok büyük bir uygulama alanı vardır.
III. ELEKTRİK VE MANYETİK OLAYLAR	III. ELEKTROMANYETİZMA (12 ders)	III. 1.5. Elektromanyetik indüksiyon • Elektromanyetik indüksiyon olayı . • Faraday elektromanyetik indüksiyon kanunu • Özindüksiyon. Lenz kuralı .	Öğrenciler: - Elektromanyetik indüksiyon olayı anlatılmalı ; - Faraday elektromanyetik indüksiyon kanunu tanımlayabilmeleri;	Elektromanyetik olayları , doğal bilimleri ve günlük yaşamımızı ile o kadar sıkı bir bağ kurmuştur ki bu

		• Alternatif akı m • Üç fazlı akı m • Transformatörler • Elektromotor ve jeneratörler.	- alternatif ve üç fazlı akı mları n nası l elde edildiğini anlatmaları ; - transformatörlerin ve jeneratörlerin çalış ma ilkesini elektro manyetik indüksiyon ilkesine dayanarak anlatabilmeleri gerekir.	olaylar olmadan yaşamak olanaksızdır.
IV. IŞIK VE IŞIĞIN YAYILMASI	IV. IĞIĞIN DOĞASI VE KAYNAKLARI (10 ders)	IV.1.6. Işık ve ışığın yayılması • Işık kaynakları ve yayılması • Güneş'in ve Ay'ın eklipsi. • Çeşitli ortamlarda ışığın hızı . • Düz aynalarda ışığın yansıması . • Küresel aynalar. • Işığın kırılması .	Öğrenciler: - bir kaç ışık kaynağı saymaları ve ışığın bu kaynaklardan nasıl yayıldığını anlatmaları ; - gölge yarı m gölge olayı nı anlatmaları ; - Ay ve Güneş'in ekliptik olayı nı açıklamaları ; - Küresel ayna çeşitlerini ayırt edebilmeleri, küresel ve düz aynalarda görüntü çizimlerini yapabilmeleri; - Gerçek ve sanal (imajiner) görüntüleri ayırt edebilmeleri; - Konkre örneklerle hangi ortamda ışığın hızı en	Endüstri, teknik, astronomi, günlük yaşam vb.

			büyük olduğunu örneğin hava ve suda ışığın hızını hesaplayarak anlatabilmeleri; - Basit bir periskop yapmaları ; - Işığın yansıma ve kırılma kanunlarını tanımasını yapabilmeleri gerekir.	
V . ÇAĞDAŞ FİZİK	V.1. ATOM VE ÇEKİRDEĞİ (9 ders)	V.1.7. Atom ve çekirdeğin yapısı . • Atomun yapısı . İyonlar. • Sürtünme ve etki ile cisimlerin elektriklenmesi. • Metallerde ve elektrolitlerde elektrik akımının iletimi. • Gazlarda elektrik akımının iletimi • Vakumda (boşlukta) elektrik akımının iletimi.	Öğrenciler: - Atomun yapısını (atomu oluşturan parçacıkları) ve büyüklüğünü bilmeleri; - Elektriklenme olayını anlatabilmeleri; - Elektrik yük miktarı kulonun (C) tanımasını yapabilmeleri; - Elektrolitlerde ve gazlarda elektrik akımının iletimi iyonlarla yapıldığını anlatabilmeleri gerekir.	Kimya, biyoloji, tıp, tarım.

METODOLOJİ K YÖNERGE

Deneyimler göstermektedir ki değişik metodlarla yapı lan eğitim süreci çok daha etkin ve başarılı dır. Bu nedenle fizik dersi eğitimi de değişik metodlar yapılmalı dır. Burada yalnız en çok kullanılan kimi metodlardan söz edilecektir. Fizik dersinin gerçekleşmesinde en çok kullanılan metodlar aşağı da verilmiştir.

- Sözlü anlatım metodu
- Diyalog metodu. (Diyalog metoduna öğretmenin etkin olma metodu de dahildir).
- Denel metod (Öğretmen dersi deney yaparak açıklar)
- Deney yapma metodu

Yukarı da belirtilen metodlardan başka eğitimde başka metod ve teknikler de kullanılır. Örneğin öğrencilerin grup ve ekip çalışmaları nda çok verimli olan “**Öğrenci merkezli eğitim**” ve “**Etkili öğretim metodu**” (interaktif metodu) kullanılmaktadır. Fizik öğretmeni “**Öğrenci merkezli eğitim**” ve “**Etkili öğretim metodu**” tekniklerini kullanmak zorundadır.

Her iki metodun beraberce kullanılması çok başarılı sonuçlar vermektedir; Çünkü öğrencilerde fizik dersine karşı olan ilgi ve sevgiyi yükseltir. Öğrenciler edindikleri somut (konkre) ve pratik bilgilerin uygulaması olarak problemlerin çözümünde gösterirler. Bu da öğrencilerin beğeninde zor silinen hatıralara neden olur.

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme öğrenci bilgisini bir ölçütle karşılaştırmalı p bir karara varılması işlemidir. Öğrencinin başarı sı nı n değerlendirmede öncelikle öğrencinin müfredat programı yla öngörülen genel ve özel amaçlara ne derece yaklaştığını, davranışları n ne kadarını benimsediğinin ve fizik dersinin önemini ne derece anladığını n bir saptamasıdır.

Değerlendirmenin amacı başvuru olan öğretim metodlarını n, öğrenci başarı sı nı n, belirli metod ve tekniklerle belirtilen davranışları n ne kadarını kazandığını n saptanmasıdır.

Eğitimde değerlendirme, öğrencinin eksikliklerini saptamak, başarıları nı tespit etmek, başvuru olan öğretim metodları n etkinliğini, öğrenciden çok öğretimi ilgilendirir. Öğretmenin işini kolaylaştırmak için aşağı da belirtilen teknikler önerilir.

- **Etkinliğe göre değerlendirme**

Öğretmen öğrenciyi bir arkadaş olarak kabul etmelidir. Öğretmen öğrenciyle konuşarak eğitim sürecine katılmalı dır. Bu şekilde öğretmen öğrencinin bilgi düzeyini değerlendirebilir ve derse kaşı ilgiyi artırabilir. Yalnız bu şekilde öğrenci derste sürekli olarak etkin olabilir; Fizik olaylarını kavrayabilir. Farklı öğrenciler aynı bir problem hakkında değişik sonuçlara varabilir.

- **Sözlü değerlendirme**

Bazı öğrenciler sürekli olarak hazırlıklı olmalarına karşın çekingendirler, gekektiğinden fazla etkin değildirlir ve konuşmalara katılmazlar. Bu nedenle öğretmen bu öğrencileri çağırmalı ve onları sözlü olarak sormalı. Yalnız bu şekilde öğretmen söz konusu öğrencilerin bilgi düzeyi hakkında fikir sahibi olabilir. Söz konusu bilgi yoklaması da sınavı ikili konuşma şeklinde gerçekleşir.

Test sorularla yapılan bilgi yoklaması nda, öğretmen öğrencilere dersin ne derecede kavrandığını içeren sorular sorar. Bu metod öğretmenin testleri iyi olarak hazırlamasına verdiği öneme bağlı dır. Öğretmen test sorularını hazırlarken öğrencilerin “dersi tanıma”, “anlama”, “uygulama”, “analiz ve sentez” yapma düzeyi adı verilen Blum kriterlerini göz önünde bulundurmalıdır. Öğrencilerin bilgi düzeylerini saptamak amacıyla birinci yarı yılda iki, ikinci yarı yılda da iki olmak üzere toplam dört test sınavı düzenlenir.

- **Okulda ve evde problem çözme değerlendirmesi**

8. sınıf müfredat programına göre “tekrarlama” ve “ev çalışması” problemlerin çözümleri öngörölmüş tür. Problemlerin çözümünde öğrenciler sürekli olarak “siyah tahta”da ya da defterlerinde problemleri çözmeleri gerekir. Öğrencilerin söz konusu etkinliği bilgi değerlendirmesi olarak alınmalıdır.

- **Test çözme değerlendirmesi**

Bir sınavı tki öğrencilerin test sınavı ile ilgili bilgi değerlendirmesi öğretmene, öğrencilerin ders hakkında ne derecede bilgi edindiklerine

olanak sağlar. Test metodu öğretmenin testleri hazırlama süresini yakından ilgilendirir. Test soruları ne kadar dikkatli hazırlanırsa elde edilecek sonuçlar da o derece başarılı olur. Test soruları hazırlanırken Blum'un kriterleri "tanıma düzeyi (kognitif), anlama, uygulama, analiz ve sentez" göz önünde bulundurulmalıdır. Her yarı yılda öğretmen birer test soru hazırlamalıdır. Test sorularının amacı öğrencilerin ders hakkındaki kavrama becerilerinin saptamasıdır.

- **Okuldaki laboratuvar etkinlikleri**

Fizik laboratuvarı var olan okullarda öğretmen müfredat programına göre deneyler gerçekleştirir ya da herhangi bir fiziksel büyüklüğün ya da olayın ölçümünü yapar. Laboratuvardaki çalışmalar sırasında bazı öğrenciler çalışmalarda daha etkindir. Bu öğrenciler deneyleri bağımsız olarak yapabilirler, öğretmene de deneylerde ya da ölçme işlemlerinde yardımcı olurlar. Öğrencileri bu tür davranışları öğretmen tarafından değerlendirilmelidir.

- **Öğrencilerin bağımsız çalışmaları**

Öğrencilerin bilgi değerlendirmesi pratik ve gruplar halindeki çalışmalarla da yapılır. Öğrenciler öğretmenin verdiği fizik araçlarını yapılarını, evde kendi başlarına gerçekleştirirler.

KİMYA

haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Sekizinci sınıf Kimya dersi yedinci sınıf Kimya dersinin devamıdır. Sekizinci sınıfı tamamlayarak gerçekleştirilmesi gereken program içerikleri şunlardır: Kimyasal hesaplamalar-stokiyometri, kimyasal reaksiyonların hızı, kimyasal elementler (metaller, ametaller ve metaloidler) – özellikleri ve bileşikler. Öğretim programında çevre korunumu ile ilgili içerikler de yer almaktadır.

UZAK HEDEFLER

- Kimyasal hesaplamalar, kimyasal reaksiyonların hızı ve kimyasal denge, kimyasal elementler-özellikleri ve bileşikler hakkındaki bilgileri genişletebilme;
- Deney bir bilim olan Kimyanın günlük hayatımızı zengin bir parçası olduğunu ve toplumsal, bilimsel, ekonomik, kültürel ve teknolojik gelişmeye katkıda bulunduğunu kavrayabilme;
- Değişik aktiviteler, deney çalışmalar, kendi başına yapılan teorik ve pratik çalışmalarda sorunları incelemeler sayesinde alışkanlıklar ve yetenekleri geliştirebilme;
- Bağlımsız ve eleştirel olan, öğretmen ve velilerle, okul personeli ile barışık ve işbirliği içinde olan bir öğrenci şahsiyeti kazanabilme.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Bilgi açısı ndan:

- ❑ Mol, molar kütle ve molar hacim kavramlarını kavrayabilme;
- ❑ Element ve bileşik özelliklerini kavrayabilme;
- ❑ Metal, metaloid ve ametallerin elde edilmesini kavrayabilme.

Anlama açısı ndan:

- ❑ Kimyasal reaksiyonların gerçekleştiği bilimsel teori, kanun ve yöntemleri anlayabilme;
- ❑ Periyodik sistemin, elementlerin özelliklerine göre yapıldığını anlayabilme;
- ❑ Kimyasal reaksiyonların hızını ve bu hızı etkileyen etkenleri anlayabilme.

Uygulama açısı ndan:

- ❑ SI sistemine ait ölçme birimlerini ve kimyada hesaplama kurallarını uygulayabilme;
- ❑ Uluslararası Saf ve Uygulamalı Kimya Birliği (IUPAC) sistemine göre bileşikler adlandırılabilme;
- ❑ Laboratuvar araç ve gereçleri, ayrıca kimyasal maddeleri kullanabilme ve koruyucu önlemleri alabilme.

Analiz açısı ndan:

- ❑ Element ve bileşiklerin fiziksel ve kimyasal özelliklerini inceleyebilme;
- ❑ Metal, metaloid ve ametallerin özelliklerini inceleyebilme;
- ❑ Kimyasal reaksiyonların hızını ve bu hızı etkileyen etkenleri inceleyebilme.

Sentez açısı ndan:

- ❑ İnorganik bileşikler (oksitler, asitler, bazlar, tuzlar v.b.) kavrayabilme.

Değerlendirme açısı ndan:

- ❑ Element ve bileşiklerin günlük yaşamdaki önemini değerlendirebilme;
- ❑ Kimyasal maddelerin çevreye getirdiği zararları, çevrenin korunmasında alınması gereken önlemleri değerlendirebilme.

PROGRAM İ ÇERİ Ğİ			
Kategori	Altkategori	Ders Saati	Yüzdelik %
I. Kimyanı n Temelleri	1. Kimyasal Hesaplamalar	9	12.16
	2. Kimyasal Reaksiyonları n Hı zı ve Kimyasal Denge	10	13.64
II. Kimyasal Elementler ve Sı nı flandı rı lmaları	1. Ametaller ve Metaloidler	20	27.07
	2. Metaller	26	35.13
	3. Çevre Korunumu	9	12.16
	TOPLAM	74	100

Kategori	Altkategori	Program İ çeri Ği	Kazanı mlar	Dersler Arası İ liş ki
I. Kimyanı n Temelleri	I. 1. Kimyasal Hesaplamalar	I. 1. 1. Gerçek ve Bağlı Atom Kütlesi ve Bağlı Molekül Kütlesi (Gerçek ve bağlı atom kütlesi ve bağlı molekül kütlesinin hesaplanması) I. 1. 2. Madde Miktarı - Mol (Mol, molar kütle ve molar	Bu konuları tamamlayan her öğrenci: 1. Atomları n gerçek kütlelerini hesaplayarak kütle birimiyle gösterir; 2. Element ve izotopları n atom kütlelerini hesaplar; 3. Periyodik cetvelden yararlanarak bağlı molekül kütlelerini hesaplar; 4. Molün ne olduğunu açıklar ve mol	▪ Fizik (Ölçme birimlerinin kullanılması) ▪ Matematik (kimyasal hesaplamalarda matematiksel işlemlerin uygulanması)

		hacmi ile yapılan hesaplamalar) I. 1. 3. Elementlerin Bileşiklerdeki Yüzdelikleri, Reaksiyona Giren ve Reaksiyondan Çıkan Maddelerin Kütleleri (Elementlerin bileşiklerdeki yüzdeliklerinin hesaplanması . Reaksiyona giren ve reaksiyondan çıkan maddelerin kütlelerinin hesaplanması)	hesaplamaları yapar; 5.Mol, molekül kütlesi ve molar hacmi birbirlerinden ayırt eder; 6.Elementlerin bileşiklerdeki yüzdeliklerini hesaplar; 7.Kimyasal denklemleri denkleştirir ve reaksiyon maddelerinin molekül kütle ve molar hacimlerini hesaplar.	▪ Enformatik (İnternetteki bilgilerden yararlanma).
I. Kimyanın Temelleri	I. 2. Kimyasal Reaksiyonların Hızı ve Kimyasal Denge	I. 2. 1. Kimyasal Reaksiyonların Hızı (Kimyasal reaksiyon hızı kavramı) I. 2. 2. Kimyasal Reaksiyonların Hızını Etkileyen Etkenler (Yoğunluk, sıcaklık ve katalizörlerin etkisi) I. 2. 3. Kimyasal Denge (Tersinir olmayan ve tersinir olan reaksiyonlar)	<i>Bu konuları başarıyla tamamlayan her öğrenci:</i> 1.Kimyasal reaksiyon hızı kavramını açıklar; 2.Kimyasal reaksiyonların hızını değişik yöntemlerle inceler; 3.Reaksiyon hızına ait bilgileri açıklar; 4.Reaksiyon hızını etkileyen etkenleri ayırt eder; 5.Tersinir olmayan reaksiyonları tersinir olanlardan ayırt eder; 6.Oksidasyon ve redüksiyon	▪ Fizik (Elektroliz kanunları) ▪ Enformatik (İnternetteki bilgilerden yararlanma.) ▪ Biyoloji (Canlılardaki oksido-redüksiyon reaksiyonları) ▪ Endüstri (Elektrik

		I. 2. 4. Oksido-Redüksiyon Reaksiyonları (Oksidasyon ve redüksiyon kavramı , oksido-redüksiyon reaksiyonları nı n denkleştirilmesi) I. 2. 5. Elektroliz ve Elektrik Akı mı nı n Kaynakları (Elektroliz ve piller)	kavramları nı ayı rt eder; 7.Oksidasyon ve Redüksiyon olayı nı aç ı klar; 8.Oksido-redüksiyon reaksiyonları nda oksitlenen ve redüklenen maddeleri birbirlerinden ayı rt eder; 9.Basit örneklerde oksido-redüksiyonlu denklemleri denkleştirir; 10.Elektroliz olayı nı aç ı klar; 11.Suyun elektrolizini deneysel olarak gösterir; 12.Elektrik akı mı kaynakları nı (pil) tanı mlar.	akı mı kaynakları nda n yararlanma).
II. Kimyasal Elementler ve Sı m flandı rı lmaları	II. 1. Ametaller ve Metaloidler	II. 1. 1. Elementlerin Periyodik Cetvelindeki Elementler (Metaller, metaloidler ve ametaller) II. 1. 2. Klor (Özellikleri, elde ediliş i, bileş ikleri ve kullanı lı ş ı) II. 1. 3. Oksijen (Bulunuş u, özellikleri, elde ediliş i ve bileş ikleri)	Bu konuları başarı yla tamamlayan her öğrenci: 1.Elementlerin periyodik cetveline ait periyot ve grupları n anlamı nı aç ı klar; 2.Metal, metaloid ve ametalleri birbirinden ayı rt eder; 3.Klorün fiziksel ve kimyasal özelliklerini aç ı klar; 4.Klor bileş iklerini tanı mlar ve kullanı lı ş ları nı aç ı klar; 5.Oksijenin bulunuş unu, özelliklerini, bileş iklerini ve	▪ Fizik (Metal ve ametal özelliklerinin tespit edilebilmesi) ▪ Enformatik (İ nternetteki bilgilerden yararlanma) ▪ Biyoloji (Elementlerin biyolojik önemi)

		II. 1. 4. Kükürt (Özellikleri, elde edilişi, bileşikleri ve kullanılışı) II. 1. 5. Azot (Bulunuşu, özellikleri, elde edilişi ve bileşikleri) II. 1. 6. Karbon (Özellikleri, elde edilişi ve bileşikleri) II. 1. 7. Fosfor (Özellikleri, elde edilişi ve bileşikleri) II. 1. 8. Silisyum (Özellikleri, elde edilişi ve bileşikleri)	kullanılışını açıklar; 6.Oksijen bileşiklerini inceler; 7.Oksijenin hayati önemini değerlendirir; 8.Kükürdün özelliklerini ve kullanılışını açıklar; 9.Kükürdün ayrı önem taşıyan bileşiklerini tanımlar; 10.Azotun bulunuşunu ve özelliklerini açıklar; 11.Önemli olan azot bileşiklerini molekül formüllerini yazar ve kullanılışlarını açıklar; 12.Azot gübrelerinin tarımdaki önemini değerlendirir; 13.Karbonun özelliklerini ve bulunuşunu açıklar; 14.Karbonun allotropik şekillerini ayırt eder; 15.Karbonun organik ve inorganik bileşiklerini ayırt eder; 16.Karbonun ayrı önem taşıyan inorganik bileşiklerini açıklar; 17.Fosfor ve bileşiklerinin özelliklerini ve kullanılışını açıklar; 18.Silisyum ve silikatların bulunuş ve özelliklerini açıklar; 19.Silisyumun elektronikte,	▪ Endüstri (Ametallerin ve bileşiklerinin kullanılışı)
--	--	---	---	--

			silikatları n da inş aattaki önemini değerlendirir.	
II. Kimyasal Elementler ve Sı nı flandı rı lmaları	II. 2. Metaller	II. 2.1. Metaller (Bulunuşu, özellikleri, elde ediliş i, alaş ı mları ve kullanı lı ş ı) II. 2. 2. Sodyum (Özellikleri, elde ediliş i ve bileş ikleri) II. 2.3. Magnezyum (Bulunuşu, özellikleri, elde ediliş i ve bileş ikleri) II. 2. 4. Kalsiyum (Özellikleri, elde ediliş i ve bileş ikleri) II. 2. 5. Demir (Bulunuşu, özellikleri, elde ediliş i, bileş ikleri ve kullanı lı ş ı) II. 2. 6. Paslanma – Korozyon ve Önlenmesi (Korozyon olayı ve önlenmesi)	<i>Bu konuları baş arı yla tamamlayan her öğrenci:</i> 1.Metal ve filizlerinin bulunuşunu açık lar; 2.Metal ve filizlerinin, ayrı ca alaş ı mları nı n özelliklerini ve elde ediliş ini açık lar; 3.Metalleri kimyasal aktifliklerine göre sı nı flandı rı r; 4.Sodyumun fiziksel ve kimyasal özelliklerini açık lar; 5.Sodyumun ayrı önem taşı yan bileş iklerini tanı mlar ve kullanı lı ş ı nı açık lar; 6.Magnezyumun bulunuşunu, özelliklerini, bileş iklerini ve kullanı lı ş ı nı açık lar; 7.Magnezyum bileş iklerini ve canlı lardaki önemini açık lar; 8.Kalsiyumun bulunuşunu, özelliklerini, bileş iklerini ve kullanı lı ş ı nı açık lar; 9.Kalsiyum ve bileş iklerinin inş aattaki önemini değerlendirir; 10.Doğ al sularda bulunan kalsiyum	▪ Fizik (Metal ve ametal özelliklerinin tanı mlanması) ▪ Enformatik (İ nternetteki bilgilerden yararlanma) ▪ Biyoloji (Biyolojik elementlerin önemi) ▪ Endüstri (Metal ve bileş ik ile alaş ı mları nı n kullanı lı ş ı) ▪ Metalurji (Metallerin elde ediliş i)

		II. 2. 7. Bakır (Bulunuşu, özellikleri, bileşikleri ve kullanılışı) II. 2. 8. Kurşun (Bulunuşu, özellikleri, elde edilişi, bileşikleri ve kullanılışı) II. 2. 9. Çinko (Bulunuşu, özellikleri, elde edilişi, bileşikleri ve kullanılışı) II. 2.10. Alüminyum (Bulunuşu, özellikleri, elde edilişi, bileşikleri ve kullanılışı)	ve magnezyum tuzlarını önemini açıklar; 11. Demir filizlerinin bulunuşunu, demir ve alaşımlarını elde edilişini açıklar; 12. Demir ve bileşiklerinin özelliklerini açıklar; 13. Demir alaşımlarının endüstri ve günlük yaşamdaki önemini açıklar; 14. Paslanma olayını ve paslanmanın zararlarını açıklar; 15. Paslanmanın önlenmesini açıklar; 16. Bakırın bulunuşunu, elde edilişini, alaşımlarını ve bileşiklerinin önemini açıklar; 17. Kurşunun bulunuşunu, özelliklerini, elde edilişini, alaşımlarını, bileşik ve kullanılışını açıklar; 18. Kurşun ve alaşımlarının endüstrideki önemini açıklar; 19. Çinkonun bulunuşunu, elde edilişini, özelliklerini, alaşımlarını, bileşiklerini ve kullanılışını açıklar; 20. Alüminyumun bulunuşunu, elde edilişini, özelliklerini,	
--	--	--	---	--

			alaşımlarını , bileşiklerini ve kullanılışını açıklar.	
II. Kimyasal Elementler ve Sınıflandırılmaları	II. 3. Çevre Korunumu	II. 3. 1. Hava Kirliliği (Hava kirliliği ve sonuçları) II. 3. 2. Asit Yağmurları (Bitkilere ve kültürel anıtlara etkisi) II. 3. 3. Suların Kirliliği ve Kirli Suların Temizlenmesi (Suların kirliliği ve sonuçları , kirli suların temizlenmesi) II. 3. 4. Toprağın Kirliliği ve Korunması (Toprak kirliliğinin ekosistemlere etkisi) II. 3. 5. Atık Maddelerin Yeniden Kazanılması (Atıkların yeniden kazanılması)	<i>Bu konuları başarıyla tamamlayan her öğrenci:</i> 1.Kirli havayı temiz havadan ayırt eder; 2.Hava kirlilik kaynaklarını tespit eder; 3.Asit yağmurlarına neden olan etkenleri sayar; 4.Suların kirliliğini ve kirli suların temizlenmesini açıklar; 5.Toprak kirlilik kaynaklarını tespit eder ve kirli toprağın canlılara etkisini açıklar; 6.Atık maddelerin yeniden kazanılması yöntemlerini açıklar; 7.Kirli hava, su ve toprağın insana etkisini açıklar	▪ Enformatik (İnternetteki bilgilerden yararlanma.) ▪ Biyoloji (Kirli hava, su ve toprağın ekosistemlere etkisi) ▪ Endüstri (Kirliliğin önlenmesi ve atık maddelerin yeniden kazanılması - resiklaj)

METODOLOJİ

Kimya dersi plan ve programı nı n gerçekleştirilebilmesi için çalı ř - malarda değişik ğretim yöntem ve tekniklerinin (bilgi edinme, tekrarlamaya, pekiştirme, dev yapma, proje yapma, pratik çalı şma, ayrı ca çizim, diyagram, grafik, laboratuvar araçları , lme araçları gibi teknik araç ve gereçleri kullanma, internet kullanma) uygulanması gerekir.

Kimya dersinde uygulanacak olan ğretim yöntem ve teknikler öğretmenin seçimine bı rakı lmı ştı r. Yöntem ve teknik seçerken öğre - ncilerin istem ve ihtiyaçları , konuları n içeriği, didaktik kurallar, öğren - cilerin bilgi seviyesi v.b. gözönünde bulundurulmalı dı r.

Aynı bir derste ğretim yöntem ve tekniklerin birkaçı uygulan - dı ğı nda çalı ř malar daha ilginç ve daha dinamik olur; monotoni kı rı lı r, neticede öğrenciler daha başarı lı olur.

Öğrencilerle alı şmada uygulanabilecek olan ğretim yöntem ve teknikler ğretim eşitleri kadar çoktur. Öğretim yöntem ve tekniklerin program içeriklerinin kolay öğrenilmesini sağlayabileceği gibi, bilgi ve alı şkanlı kları n, yetenek, tutum ve değerlerin, özellikle günlük prob - lemlerin czm için gereken bilgilerin de uygulanması nı sağlamalı dı r.

Öğretimde uygulanabilecek bazı yöntem ve teknikler aşağı da verilmiştir:

- Doğrudan ğretim (anlatma, aı klama, alı ştı rma, örnek verme);
- Dolaylı ğretim (inceleme, keşfetme, problem czme);
- Soru sormakla ğretim (ğrencilere soru sorma);
- Tartı şma ve iş birliği yapmakla ğretim (eleştirel düşünme, yapı cı düşünme, problemleri bilgisayar aracı lı ğı ile czme);
- Proje yapmakla ğretim;
- Gösteri ve deney yapmakla ğretim;
- Multimedyal araçlar, özellikle bilgisayar aracı lı ğı ile ğretim;
- Bağı msı z inceleme ile ğretim;
- Doğa ve endüstri objelerinde ğretim.

Yukarı da sözü edilen ğretim yöntem ve tekniklerin araç ve gereçlerle birlikte uygulanması gerekir. Aksi halde beklenen sonuçlara ulaşı lamaz.

DEĞERLENDİRME

Bireylere verilen eğitim sonunda, istenen yönde bazı davranışların oluşması beklenir. Bu davranışların olup oluşmadığını, oluştu ise ne derecede oluştuğunu saptamak için değerlendirmeye; değerlendirmenin yapılabilmesi için de ölçmeye ihtiyaç vardır. Öğretimde uygulanan değerlendirmenin birkaç türü vardır:

- Yapısal değerlendirme;
- Teşhis edici değerlendirme;
- Toplam değerlendirme;
- Teşvik edici değerlendirme.

Değişik konuların işlenmesinden sonra yapılan her değerlendirme iyi sonuçlar vermektedir. Bu tür değerlendirmeler gerek öğrencilerde gözlenen davranışlar, gerekse eğitim sistemi hakkında önemli bilgiler sunar. Son değerlendirme öğrencilerin tüm aktivitelerini (sözlü cevaplar, projeler, seminerler, davranışlar, deneyler sırasıyla kazandıkları yetiler, ev ödevleri, test sonuçları, sınavlar v.b.) içine almaktadır.

Öğretim sürecinde öğrencilere kazandırılacak olan davranışlar üç alanda toplanabilir:

- Bilişsel alan;
- Duyuşsal alan;
- Devinimsel alan.

Öğretmen, program içeriklerini değerlendirirken çeşitli araç ve teknikler uygular. Program içerikleri (bir konu, bir bölüm, bir sömestreye ya da yarıyıllık ve ders yılı sonunda) gerçekleştirildikten sonra öğrencilere not vererek değerlendirme yapılır. Değerlendirme sonuçları öğrenci, veli ve eğitim yöneticileri için açık olmalıdır.

Değerlendirme sonuçları değişik amaçların gerçekleştirilmesinde yararlı olur. Örneğin:

1. Öğrencilerin ilerlemesiyle ilgili bilgilerin saptanması ;
2. Öğrencilere gereken bilgilerin saptanması ;
3. Öğrencilerin teşvik edilmesi;
4. Öğrencilerin ilerlemeleri için gereken koşulların sağlanması ;

5. Güncel amaçları n gerçekleştirilmesi;
6. Öğrencilerde becerilerin saptanması ;
7. Kendini ve diğerlerini değerlendirme sı rası nda öğretim kalitesinin düzeltilmesi.

KAYNAKÇA VE DERS ARAÇ İ LE GEREÇLERİ

Kimya dersi öğretim plan ve programı nı n gerçekleştirilebilmesi için öğretmen ve öğrenciler aş ağı daki kaynakça ve ders araç ile gereçlerinden yararlanabilir:

Kaynakça:

1. H. Çağ ı rgan, M. Ay: Fen Bilgisi 7, MEB-Ankara, 1999.
2. H. Çağ ı rgan, M. Ay: Fen Bilgisi 8. MEB–Ankara, 1999.
3. Y Koroliya: Kimya 7, Priştine, 1996.
4. Y Koroliya: Kimya 8, Priştine, 1996.

Ders Araç ve Gereçleri:

- 1) Kimya laboratuvarı ya da mobil laboratuvar;.
- 2) Kimya kitapları , elkitapları , praktikumlar, iş defterleri;
- 3) Mesleki ve bilimsel dergiler, sözlükler, ansiklopediler;
- 4) Elementlerin periyodik cetveli, fotoğraflar, modeller, ş emalar, diyagramlar, maketler, mineraller koleksiyonu;
- 5) Multimedyal araçlar (bilgisayar programları , internet, CD);
- 6) Video rekorderli TV araçlar, grafoskop, fotoslaydlar, videokasetler v.b.

Kaynakça ve ders araç ile gereçlerin seçimini Kimya öğretmeni, okuldaki koşulları ve kimya dersi genel ve özel amaçları nı gözönünde bulundurarak yapar.

Aynı imkânlar öğrencilere de tanı nmalı dı r.

TARİH

haftalık 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Tarih dersi plan ve programı bütün olarak Kosova, Avrupa ve dünya-nın tarihine ait bilgileri kapsamaktadır. Tarih dersi plan ve programı nda Kosova 'da yaşayan değişik toplulukların tarihine ve geleneklerine özel dikkat gösterilecektir. Öğrencilerin yerel, bölgesel, ulusal kimliği ve ayrıca günümüzün giderek birbirine bağlanan dünyası ndaki geniş kimlik kavramı da Tarih dersi plan ve programı ile verilecektir. Tarih dersi plan ve programı geçmişle yapıcılı bir şekilde hesaplaşmaya olan ihtiyacı uyandırmalıdır.

Farklılıklara karşı hoşgörülü olmayı ve karşılaştıkça saygıyı aşılamalıdır. Öğrenme hedeflerinin bir parçası olarak demokratik toplumlarda ulusal kimliğin ve tarihi geleneklerin yerleştirilmesi, insanlar arasında barışçı anlayışı geliştirme ve yapıcılı bir şekilde beraber yaşayabilme düşüncesiyle bilgi, tutum ve becerilerin geliştirilmesiyle bağlantılı olmalıdır.

8. sınıfınfta Tarih dersinin öğrencilere 1815 yılından 1918 yılına kadar toplumun genel gelişme bilimlerini tanıtmama amacı vardır.

Tarih dersi aracılığıyla öğrencilere her tür gelişimleri için yani ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, insanlık ve başka ilişkilerini geliştirmeleri için olanaklar yaratılmaktadır.

8. sınıfınfta Tarih dersinin öğrencilerde eleştirel düşüncüyü, araştırma ve tarih kaynaklarını kullanarak değerlerine göre sınıfınfta yeteneğini geliştirme hedefi vardır.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Genel Hedefler:

Öğrenci:

- Belirli tarih dönemlerinde temel toplumsal süreç ve gelişmeleri ayırt edebilir,

- Farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kanıtları kullanarak insanlar, nesneler, olaylar ve olgular arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler, değişim ve sürekliliği algılar,
- Temel tarih kaynaklarını tanıır ve belirleyebilir.

Özel Hedefler:

Öğrenci:

Bilgi açısı ndan

- Yeni ve Yakınçağ'a ait temel terminoloji bilgisini benimsemiş ve tanıyabilir.

Anlama açısı ndan

- Kapitalizm düzenin özelliklerini anlayabilir

Uygulama açısı ndan

- Çeşitli toplumsal durumlarda edindiği yetenek ve tarihi bilgileri uygulayabilir ve benzer (geçmiş) olaylarla kıyaslama yapabilir,
- Bu tarih sürecinde insan toplumunun elde ettiği gelişmeleri ayrırt edebilir ve kıyaslama yapabilir

Tutum ve Değerler açısı ndan

- Sözkonusu tarihi dönem sürecinde insanoğlunun elde ettiği medeni değerleri önemser,
- Kültürel, dinî, kavmî (etnik), cinsî farklılıklara nazaran hoşgörü ve saygıyla yaklaşır,
- Farklı tarihî dönemlerden miras kalan kültürel değerleri korur (kitaplık, müze, arşiv ve benzer kurumlar).

Kategoriler	Alt kategoriler	Ders içerikleri	Kazanımlar	Dersler arası ilişki
IV. YENİ ÇAĞ	3. Yeniçağda Avrupa	XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa’da önemli siyasi, toplumsal ve ekonomik gelişmeler. Viyana Kongresi, 1830 yılında Fransa ihtilali, Avrupa’da devrimsel 1848 yılı . (4 ders)	- XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa devletlerin gelişmelerini açıklayabilme - XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa devletlerin arasındaki gelişmeleri ayırt edebilme	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi vb.
	6. Eğitim, kültür, bilim ve teknik	Avrupa ve ABD’de Sanayi İnkılabı Avrupa ve ABD’de sanayi inkılabının başlaması ; Sanayi inkılabının sonuçları ve önemi. Toplumsal değişimler ve kültür ve sanatta gelişmeler . (2 ders)	- Sanayi inkılabının toplumun gelişimi için önemini değerlendirebilme - Kültür ve sanatta gelişmeleri belirtebilme	Ekonomi, bilim, sanat, edebiyat vb.
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğu XIX.yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğu’nda siyasi gelişmeler (Yunanistan, Cezayir, Mısır sorunları) III. Selim ve II. Mahmut’un islahatları . Tanzimat; Kırım savaşı ve 1856 reformu (4 ders)	- XIX. Yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğunun siyasi gelişmeleri söyleme/yazma - XIX. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’ndaki reformları açıklayabilme - Tanzimat ve 1856 yılındaki reformların mahiyetini ayırt edebilme.	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, hukuk vb..
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın ilk yarısında Balkan yarımadası Tanzimat döneminde Arnavutlar; Arnavutların milli uyanma hareketleri. Sırp ve Yunan isyanları XIX. yüzyılın ilk yarısında Bosna Hersek,	- XIX. yüzyılda Balkan yarımadası ünitesinde geçen kavramları söyleme/yazma - Balkan uluslarının milli uyanma hareketlerinin nedenlerini ve gelişmelerini açıklayabilme	Coğrafya, felsefe, edebiyat, sanat vb.

		Karadağ, Rumun ve Bulgarlar (4 ders)		
	3. Yeniçağda Avrupa	ABD, İtalyan ve Alman Birliğinin kurulması ABD'nin gelişmesi ve sömürgeci bir güç haline gelmesi; ABD'de iç savaş. İtalya'nın siyasi birliğini sağlaması . Almanya'nın siyasi birliğini sağlaması (4 ders)	- ABD'nin gelişmesi ve iç savaşı nı açıklayabilme İtalya ve Almanya'nın siyasi birliğin kurulması nı karşılaştırması	Coğrafya, siyaset, vb.
	3. Yeniçağda Avrupa	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcı nda Avrupa XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcı nda Fransa, İngiltere, Avusturya-Macaristan. Rusya 'da gelişmeler. Avrupa'da Alman üstünlüğü: Üçlü İttifak. Avrupa'da denge: Üçlü İttifak Blokların çatışması (8 ders)	- XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcı nda Avrupa ve ABD ünitesinde geçen kavramları söyleme/yazma - Üçlü İttifak ve Üçlü İttifak siyasi blokların kuruluş amaçlarını nı farklarını belirtebilme. - Blokların çatıştığı yerleri harita üzerinde gösterebilme	Coğrafya, siyaset, hukuk vb.
	5. Yeniçağda Asya, Amerika ve Afrika	XIX. yüzyılda ve XX. Yüzyılın başlangıcı nda ABD'leri ve Asya, Güney Amerika ve Afrika ülkeleri XIX.yüzyılın sonunda ve XX.yüzyılın başlangıcı nda ABD'leri ; Güney Amerika'da bağımsızlık savaşları . Afrika'nın sömürgeleşmesi Uzak Doğu'da sömürge hareketleri Rusya'nın Orta Asya'ya genişlemesi (4 ders)	- Amerika devletlerinin bağımsızlık savaşlarını nı önemini açıklayabilme - Asya ve Afrika'da sömürge hareketlerini harita üzerinde gösterebilme	Coğrafya, edebiyat, yurttaşlık eğitimi vb.
	6.Eğitim, kültür, bilim ve teknik	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. Yüzyılın başlangıcı nda ekonomi, toplum, kültür, bilim ve sanatta gelişmeler	- Sanayi inkılabı ve onun toplumsal gelişme için önemini açıklayabilme	Ekonomi, teknik bilimler,

		İkinci sanayi inkılabı ve toplumsal gelişmeler. Kültür, bilim, sanat ve düşüncede gelişmeler. (2)	- Kültür, bilim, sanat ve düşüncede gelişmeleri analiz yapabilmek. - Kültür, sanat, bilim adamlarını seçebilmek.	sanat, felsefe vb.
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX.yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Osmanlı İmparatorluğu Türkiye’de ilk Meşrutiyet hareketleri 1875-1878 yılları döneminde Osmanlı İmparatorluğu II. Abdülhamid yönetimi ve bu yönetime karşı tepki II. Meşrutiyet devri ve bu devrin siyasi olayları (6 ders)	- Türkiye’de demokrasi hareketlerinin önemini analiz edebilmek - XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Osmanlı İmparatorluğunun siyasi gelişmelerini söyleme/yazma - Yeniosmanlılar ve Gençtürkler hareketinin ünlü temsilcilerini seçebilmek.	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, hukuk, vb.
	6. Eğitim, kültür, bilim ve teknik	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Osmanlı devleti ve toplumu Osmanlı devleti ve toplumsal yönetimi. Osmanlı ekonomisi, kültür, sanat, eğitim ve öğretimde gelişmeler (2 ders)	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Osmanlı devleti ve toplumu içerisinde geçen kavramları söyleme/yazma - Osmanlı ekonomisi, kültür, sanat ve eğitimde gelişmeleri açıklayabilmek	Ekonomi, eğitim, bilim, sanat vb.
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutlar XIX. yüzyılın ikinci yarısında Arnavutların milli hareketleri (Prizren ve İpek Birliği) XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların milli hareketleri (1908-1912 isyanları) Arnavutluğun bağımsızlığını ilan etmesi XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların kültür ve eğitimi (5 ders)	- XIX. Yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların belli başlı tarihi olgularını açıklayabilmek - Arnavutluk’un bağımsızlığı ilan etmesinin önemini değerlendirebilmek. - Arnavutların kültür ve eğitim gelişmelerini ayırt edebilmek	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, edebiyat, sanat vb.

	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX.yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkanlar 1875-1878 yıllarında Osmanlı -Rus savaşlarına Balkan ülkelerin katılması . (Yunanistan, Sırbistan, Karadağ, Bulgaristan). Berlin kongresi ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkan ulusları (2 ders)	- XIX. Yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkan uluslarının milli kurtuluş hareketlerinin özelliklerini belirtebilme - Büyük güçlerin Balkanlara neden ilgilendiklerini açıklayabilme	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, edebiyat, sanat vb.
V. YAKINÇAĞ	1. XX.yüzyılın başlangıcında dünya	Birinci Dünya Savaşı ve Ekim Devrimi Birinci Dünya savaşı'nın nedenleri ve belirmesi ; Cephelerde savaşlar. ABD'nin savaşa girmesi ve savaşı sonu. Savaşın karakteri ve sonuçları . Rusya'da şubat ve ekim devrimi. Devrimin sonuçları (3 ders)	- Birinci Dünya Savaşı'nın nedenlerini açıklayabilme - Cephelerdeki gelişmeleri harita üzerinde gösterme - Savaşın sonuçlarını değerlendirebilme - Rusya'da şubat ve ekim devriminin niteliğini açıklayabilme	Coğrafya vb.
	1. XX.yüzyılın başlangıcında dünya	Birinci Dünya savaşı nda Osmanlı devleti Osmanlı devletinin savaşa girmesi ve cepheleri. Çanakkale cephesi. Kafkas, Irak ve Suveyş cephelerinde savaşlar. Mondros ateşkes anlaşması . Balkan cephesinde savaşlar. Savaşta Kosova ve Arnavutluk. (3 ders)	- Osmanlı devletinin savaşa girme nedenlerini açıklayabilme. Çanakkale savaşı'nın önemini değerlendirebilme - Mondros ateşkes anlaşması'nın amacını tartışma - Savaşta Kosova ve Arnavutluk'taki durumu açıklayabilme.	Coğrafya, edebiyat, yurttaşlık eğitimi vb.

Not : Öğretmen ve öğrencilerin seçimine 21 ders saati bırakılmıştır. Bu ders saatlerinden 16 derste öğretmen program içerikleri tekrarlayabilir, 5 ders saatinde ise yöre tarihi içeriklerini açıklayabilir yada arşiv, müze, kütüphane, tarih anıtlarını öğrencilerle ziyaret edebilir.

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Eğitim çalışmalarını , amaçlarına ulaşmada kullanı lacak metot ve teknikler çok önemlidir. Programda düzenlenen üniteler ve seçilen konular işlenirken izlenecek yollar, baş vurulacak etkinlikler, çocukta beklenen davranış değişikliğinin meydana gelip gelmeyeceğini ve dolayısıyla eğitim amaçlarını n gerçekleştirilmesinde önemli rol oynar. Bu bakı mdan, öğretmenin öğrencilerle birlikte sınıf içinde veya dış ında amaçlara doğru yapacağı çalışmalar, eğitim oluşumuna etki yapan en önemli faktörlerdir Bu sebeple öğretmen, eğitim, öğretim çalışmaları nda; öğrencileri amaçlara ulaş tı racak metotları ve etkinlikleri benimsemeli ve uygulamalı dır.

Ünitelerin iş leniş inde öğretmen ihtiyaca göre anlatma (takrir), soru-cevap, gösterme, metin okuma, problem çözme, gözlem ve inceleme, grupla çalışma, tartış ma vb. Metotlar ve teknikler kullanılabilir.

Ünitelerin iş leniş i sınıf ında ferdi, küme, seviye grupları ve sınıf ında çalışma gibi çalışma şekillerine baş vurmalı dır. Öğretmen, bu çalışma şekillerini öğrencilerin durumlarına, konun özelliğine, okulun imkanlarına ve ihtiyaca göre ayarlamalı dır.

1. ANLATIM METODU

Öğretmenin herhangi bir konuyu, karş ısında oturan öğrencilere iletmesi biçiminde uygulanmaktadı r. Günümüzde ise, öğrencilerin pasif olarak oturmalarına neden olduğu, onlara düş üncelerini aç ıklama fırsatı vermediği için sık ıcı ve etkisiz bir metot olarak kabul edilmektedir.

Bu metot mümkün olduğu kadar az kullanı lmalı , mutlaka kullanı lması gerekiyorsa öğretmen konuş masını çok dikkatli ve ayrı ntılı olarak hazı rlamalı , anlatacaklarını nasıl anlatacağını da planlamalı dır.

2. SORU-CEVAP METODU

Soru – Cevap metodu, önceden hazı rlık yapı ldığı takdirde daha başarılı olur. Bunun için öğretmen önce konuyu ayrı ntılı olarak ve planlı şekilde taramalı sorular hazı rlamalı dır. Bu iş lemin öğrenciler taraf ından da yapılması istenmeli ve böylece konu ile ilgili cevaplandı rı lacak sorular dersten önce hazı rlanmış olmalı dır. Bu metodun etkili bir şekilde uygulanması için öğretmenler, öğrencilere soru sorma fırsatı hazı rlamalı , mümkün olduğu kadar öğretimin amacı ve yönü öğrencilerin sorularına

dayandı rı lmalı dı r. Böylece öğretmenin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları nı göz önünde bulundurarak öğretim yapması sağlanmış olur. Öğretmen öğrenci soruları na yer ve önem verdikçe onları n daha dı kkatlı olmaları nı ve konuyla daha çok ilgilenmelerini de teş vik etmiş olacaktır.

3. GÖSTERME METODU

Öğretmen üniteleri aç ı klarken tarihi haritaları , ş emaları , fotoğrafları , müze ve tarihi anı tları ziyaret etmek sı rası nda gösterme metodunu uygular. Bunun yanı nda Tarihsel mekanlara, Askeri bölgelere, kalelere, eski eğitim-öğretim kurumları , saraylara geziler düzenlenebilir.

4. METİ N OKUMA METODU

Tarih dersinde üniteler, konular aç ı klanı rken öğretimde tarihsel kaynak, edebi ve bilimsel metinlerden de faydalanabilir. Örneğ in eski hükümdarlar aras ı ndaki mektupları içeren metinler, eski yöneticilerin anı ları , anlatma metinleri okuma parçaları nı n konuları nı oluşturabilir. Böyle metinlerle öğretmen konuyu aç ı klarken kanı tlardan örnekler verebilir. Öğretimde öğretmen metin metodunu kullanmakla öğrencilerin geçmiş hakk ı nda bilgilerini geniş letirler ve çeş itli tarihi kaynak, eser, ansiklopedi sözlük seçmesi için beceri ve yeteneğ in geliş mesine yardı m edilir.

5. GRUPLA ÇALIŞ MA METODU

Grup; birbiriyle ilişkileri ve araları nda ortak değ erleri olan, birbirlerine bağı lı iki veya daha fazla kiş iden oluş an toplumsal bir birimdir. Grupla çalı ş ma, ferdin sosyal geliş imini ve değ iş imini sağlayan bir metottur. Bu metotla ferdin sorumluluk duygusu, baş kas ı na veya gruba katkı da bulunmak zevki de art ı r ı lm ı ş olur. Bu metod öğrencilerden oluşturulan gruplara birer konu verilmesi ve konunun öğrencilerce araştır ı larak, sı nı fta grup halinde anlat ı lması şeklinde olmaktadır.

Grupları n teş kili: 3 – 7 kiş iden meydana gelen gruplar en iyi çalı ş ma grupları dı r. En ideali 5 kiş ilik çalı ş ma grupları dı r. Her grupta bir başkan, bir sözcü ve bir de sekreter bulunmalı dı r.

Çalışmaya başlayan grup içindeki her fert, öğretmenin rehberliği ile çalışmanın inceliklerini, her birinin ne yapacağını , sorumluluğunu iyice öğrenmelidir.

6. TARTIŞMA METODU

Tartışma, herhangi bir grubun, bir başkanın yönetimi altında, belirli bir düzen içinde hepsini ilgilendiren sorunlar üzerinde ve belli bir amaca dönük karşılıklı görüşmelerdir.

Öğrenci sayısı az sınıflar için en uygun bir tekniktir. Tartışma metodunda hem öğretmenle öğrenci arasında hem de öğrenciler arasında dinamik bir etkileşim, alış – veriş vardır.

Tartışma metodu, öğrencilerin ilgisini uyandırır, anlayışlarını değerlendirme, gerçekleri kavrama, eleştireci düşünme kabiliyetlerini geliştirir.

DERSLER ARASI İLİŞKİ

Tarih öğretiminin amaçlarına ulaşması için ona yakın olan derslerle ve programlarla ilişki kurması gerekir. Tarih dersi en çok ana dili, coğrafya, yurttaşlık eğitimi, güzel sanatlar, felsefe, sosyoloji dersleri ve okullarda uygulanacak olan niceki: çatışma çözüm oyunları , insan hakları eğitimi, milli azınlıklar, kadınlar hakları gibi programlarıyla da işbirliği geliştirebilir. Tarih dersini veren öğretmenler konuları işlerken ona yakın olan dersleri veren öğretmenlerle ilişki kurarak birlikteki çalışmalarda korelasyon yapabilirler. Öğretmenler aralarında birlikte öğrencilerle serbest etkinlikler, gezi ve ziyaretler esnasında konular bakımında işbirlik yapabilirler. Tarih dersinin okulların kendileri getirecek olan programlarıyla da işbirlik yapma imkanı vardır. Okulun getirmiş olduğu programlar tarih dersinin programları daha da genişletebilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilerin davranışlarında olumlu yönde değişmelerin olup olmadığı , ölçme ve değerlendirme ile belirlenebilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin eğitim gereksinimlerinin saptanması ile öğretme-öğrenme sürecinin belirlenmesinde de ölçme ve değerlendirmeye gerek duyulur.

Ölçme, belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığı gözlenerek sonuçları n sayı larla ya da baş ka sembollerle gösterilmesidir. Değerlendirme ise, ölçme sonuçları nı bir ölçütle karşı laşt ırarak bir karara ulaş maktır. Eğitimde farklı amaçlarla değerlendirmeye başvurulabilir. Tarih dersinde de bu bağ lamda: öğretim programı nı değerlendirme, ihtiyaç saptama, öğrencilerin hazır oluş durumları nı saptama, öğrenme eksiklerini belirleme ve düzey belirleme amacı ile değerledirmeler yapı labı lı r.

Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilere kazandı rı lacak olan davranı ş lar; biliş sel, duyuş sal ve devinimsel davranı ş lar oluş turmaktadı r. Bu bakı mdan, öğretim-öğrenme sürecindeki ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin bu üç davranı ş alanı ndaki öğrenmeleri de içermesi gerekir.

Ölçme, değerlendirmenin bir ögesidir ve değerlendirme için gerekli olan gözlem sonuçları nı n elde edilmesi iş idir. Ölçme, özelliklerin veya niteliklerin sayı ve sembollerle eş lenmesi olarak da tanı mlanı r. Eğitimde kullanı lan ölçme araçları ş unlardı r:

1. Yazı lı sı navlar (Yazı lı yoklamalar): Soruları n yazı lı olarak veril-diğ i, öğrencilerin yazarak cevaplandı rmaları istendiğ i, genel ola-rak az sayı da sorunun sorulduğ u sı navlara yazı lı yoklamalar denir.
2. Kı sa cevaplı testler: Bir kelime, bir rakam veya en fazla bir cümle ile cevaplandı rılabilecek sorulardan oluş an ölçme araçları na, kı sa cevaplı testler denir.
3. Çoktan seçmeli testler: Bir sorunun cevabı nı , verilen birtakı m seçenekler arası ndan seçilerek verilmesi gerektiren sorulara seç-meli soru; seçmeli sorulardan oluş an bir ölçme aracı na da seçmeli test denir. Seçenek sayı sı iki ise böyle seçmeli testlere doğ ru-yanlı ş testleri, ikiden çok ise çoktan seçmeli test adı verilir.
4. Sözlü sı navlar: Soruları sözlü olarak sorulup sözlü olarak cevap-landı rı lması istenen sı navlara, sözlü sı navlar veya sözlü yoklamalar denir.
5. Ödev ve projeler: Bir konu hakkı nda derinlenmesine inceleme ya-pı lma amacı yla verilen soru veya sorulara ödev veya proje adı verilir. Ödev ve proje bireysel olabileceğ i gibi birden çok öğren-cinin birlikte yapacakları bir çalı ş ma da olabilir.

Tarih dersinde öğrencilerin duyuş sal ve psikomotor alan davranı ş -ları nı n ölçülmesinde de ölçme ve değerlendirme yapı lı r.

ÖĞRETİ M ARAÇLARI

Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, öğrenmeyi büyük ölçüde kolaylaştıran araç-gereçlerin, özellikle ilköğretim okullarındaki öğrencilerimizin etkili ve kalıcı öğrenmelerinde önemli rolü vardır. Örneğin Tarih derslerinde birçok soyut konunun somut duruma getirilmesinde öğretim araç-gereçlerinden yararlanmak kaçınılmazdır.

Tarih dersinde en sık kullanabilecek birkaç araç-gereç arasında resimler, haritalar ve levhalar, zaman ve tarih şeritleri, video kasetler, CD'ler, film şeritleri, duvar resimleri, diyaforamlar, albümler, tepegöz, episkop, teyp ve ses bantları, televizyon ve video, bilgisayar sayılabilir.

KAYNAKÇA

1. Akşin Sina, Türkiye Tarihi, Cilt 1-4, Cem yayınevi, İstanbul, 1990.
2. Armaoğlu, Fahir, Siyasi Tarih, 1789-1960, Ankara, 1973
3. Baykal, Bekir Sıtkı, Yeni Zamanda Avrupa Tarihi, Ankara, 1961.
4. Cemil Öztürk-Dursun Dilek (Editörler), Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi, Pegem Yayınları, Ankara, 2003
5. Fehmi Recepi, Hüsnü Muzuri, Historia e Popullit Shqiptar, Prishtine 2001.
6. İlköğretim Sosyal Bilgiler 4,5,6, MEB Yayını, İstanbul 1999.
7. Ilustrovana Enciklopedija-Istorija, 1,2, Vuk Karadžić, Belgrad 1985.
8. Ilustrovana Istorija Sveta I-IV, Belgrad 1984.
9. Ivan Bojčić..., Istorija Jugoslavije, Prosveta 1973.
10. Karal, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, V-VIII.ciltler, Ankara, 1983
11. Mufassal Osmanlı Tarihi, 1-6 ciltler, İstanbul 1963.
12. Noel Malcolm, Kosova Një Histori e Shkurtër, Prishtine-Tiran 2001.
13. Niyazi Akşit, Milli Tarih I.II. İstanbul 1995.
14. Osmanlı Tarihi, Liseler İçin, MEB Yayını, İstanbul, 2001.
15. Sevim Alı, Yücel yaşar, Türkiye Tarihi, Cilt 1-4, Ankara, 1989.
16. Sönmez Veysel, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Ankara: Pegem yayınları, 1996.
17. Tarih, Lise 1,2, MEB Yayını, Ankara 1993.
18. Uzunçarşılı İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, Cilt 1-4, TTK, 1988

ANSİ KLOPEDİ LER

1. Ana Brı tanica, Hürıyet Yayını nları , İ stanbul 1994.
2. İ slam Ansıklopedisi, MEB Bası mevi, İ stanbul 1978
3. B üyük Larousse Sözlük Asını klopedisi, İ stanbul 1986
4. Meydan Larousse Büyük Lugat ve Ansıklopedisi, Sabah Yayını nları , İ stanbul 1992.
5. İ slam Ansıklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı yayını nları , İ stanbul 1988.
6. Osmanlı Padiş ahları Ansıklopedisi, 1-3 ciltler, Yeni Asya yayını nları , İ stanbul 1986.
7. Osmanlı Anskiklopedisi, Ağaç Yayını nları .İ stanbul , 1955.
8. Ülkeler ve Dünya Atlası , İ stanbul 1998.

SÖZLÜKLER

1. Türkçe Sözlük, TDK, Cilt 1-2, Ankara 1998.
2. İ mla Kılavuzu, TDK, Ankara 1996.

İ NTERNET – KAYNAKÇA

1. www.meb.gov.tr
2. www.ttk.gov.tr
3. www.tarihvakfi.org.tr
4. www.iskenderiye.com
5. www.pegema.com.tr

COĞRAFYA

haftalık ders sayısı 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Bu okul yılı içinde Avrupa kıtası hariç, tüm diğer kıtalar hakkında öğrencilere bilgi verilmelidir. Her kıtanın ayrıca coğrafya durumları içindeki bölgeleri ve ülkeleri, doğal güzellikleri, maden filizler zenginliklerini, farklı iktisad gelişmeleri, nüfusu ve onların kültürüne ve siyasi gelişmeleri, yerleşme yerleri gibi özellikleri, öğretim yılı içinde öğrenmelidir. Kıtalar coğrafyası sayesinde öğrenciler toplum ile doğanın bağlantısını, onların kullanmasını ve savunmasını, kıtalarda çeşitli dil, din, ırk, siyasi, kültürel ve cinsiyetlere ait insanların işbirliklerini fark etmelidirler. Kıtadaki bazı bölge ve ülkelerde bazı olumsuz örneklerle karşılaşabiliriz, ki onların sayesinde aynı hataları bizlerin yaşadığını z topraklarda yapmayalım.

UZAK HEDEFLER

Kıtalar coğrafyasının asıl hedefleri şunlardır:

1. Öğrenciye Coğrafya durumunu, kıtaların doğal ve insani özelliklerini, doğa ve toplumun etkisi ile kıtalardaki bölgelerin ve ülkelerin özelliklerini TANIMA becerisini kazandırmak.
2. Öğrenci Coğrafya durumunun önemi ve rolünü, doğal ve toplumsal özelliklerini, insan etkinliklerini, bölgelerin gelişmeleriyle ilgili ANLAMA becerisini kazanmasına yardımcı olmak.
3. Bulunduğu durumlara göre öğrencide BECERİ ve İFADE ETME becerisini kazandırmak.
4. Öğrenci Coğrafya dersinde elde ettikleri bilgileri geliştirip rahatça ifade ederek GERÇEK ve SORUMLULUK becerisini kazandırmak asıl hedeftir.

5. Çeşitli doğal özellikler, insan etkinlikleri ile ilgili TUTUM ve DEĞERLER becerisini geliştirmek.
6. Dünyamı zda yaşı yan tüm insanları n dil, din, ırk, cinsiyet farkları yapmaksızın, hepsinin aynı haklara sahip olduklarını SAYGI becerisini geliştirmek.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Öğrenci:

➤ **Bilgi açısı ndan:**

- Kıtaları n doğal ve insani özelliklerini;
- Kıtaları n, bölgelerin ve ülkelerin esas doğal ve insani özellikleri;

➤ **Anlama açısı ndan:**

- Kıtaları n Coğrafya, doğal, sosyal, iktisadi ve siyasi özelliklerini;
- Kıtaları n, bölgelerin ve ülkelerin aralarında doğal ve insani benzerlik ve farklılık özelliklerini;

➤ **Uygulama açısı ndan:**

- Rölyef elemanları , iklim, hidrografi, halk yapısını ve hareketleri, iktisadi etkinlikleri ile ilgili grafikon, harita, diyagram vb;
- Kitaplar, resimler, haritalar, grafikonlar, tablolar, diyagramlar vb kullanarak kıtalar, bölgeler ve ülkeler lehinde daha geniş bilgilere sahip olmak;

➤ **Analiz açısı ndan:**

- Kıtalardaki doğal ve insani özelliklerinin sayesinde, onların toplumsal ve iktisadi gelişmeleri ;
- Doğal ve toplumsal faktörlerin etkileri altında kıtaları n, bölgelerin ve ülkelerin iktisadi gelişmeleri ;

➤ **Değerlendirme açısı ndan:**

- Doğal ve insani özelliklerinin kıtaları n, bölgelerin ve ülkelerin gelişmesinde önemi ve rolü;
- Kıtaları n fiziki ve insani özelliklerin esas geliştirme sebepleri; kıtaları n soğuması , su sorunu, toprak kayması , kirlilik sorunu, nüfusun hızlı artışı , mülteci sorunu, kıtaları n, bölgelerin ve ülkelerin farklı iktisadi gelişmeleri vb

➤ **Tutum ve değerler açısı ndan:**

- İnsan etkinliklerine çeşitli doğal koşulların önemi ve rolü;
- İnsan davranışları (işbirlikçi, açık, yardımsıver, eleştirici vb) hakkı nda tutum ve değerleri geliştirmek.

Ders İçerikleri

Kategori	Alt kategori	Ders Birimleri	Ders sayısı	Toplam
Bölge	Asya	Asya kıtası'nın genel özellikleri ve bölgesel ayrılmışlığı	3+1	
		Güney Batı Asya - Doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Güney Asya ülkeleri – (Türkiye, Yakın doğu).	4+1	
		Güney Asya – Genel ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Güney Asya ülkeleri – Hindistan ve Pakistan (Türkiye, Yakın doğu).	3+1	
		Güney Doğu Asya – Coğrafya durumu, doğal özellikleri, halkı , ve iktisadı .Güneydoğu Asya ülkeleri – Endonezya , Malezya, Singapur.	2+1	
		Doğu Asya – Uzak doğu, Coğrafya durumu, doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Doğu Asya ülkeleri – Çin, Japonya	4+1	16+5
Bölge	Afrika	Afrika – Afrika kıtası'nın genel özellikleri ve bölgesel ayrılmışlığı	3+1	
		Kuzey Afrika - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Kuzey Afrika ülkeleri - Mısır	3+1	
		Sudan Afrika – Coğrafya durumu, doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Sudan.	1+0	
		Batı Afrika - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Batı Afrika ülkeleri – Nijeriya	1+0	
		Orta Ekvatoriyal Afrika – Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Orta Ekvatoriyal Afrika ülkeleri	1+0	
		Doğu Afrika – Doğal, insani ve iktisadi özellikleri. Doğu Afrika ülkeleri – Kenya	1+1	
		Güney Afrika - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadı . Güney Afrika ülkeleri – Güney Afrika Cumhuriyeti.	2+1	12+4

	Amerika	Amerika – Genel özellikleri, doğal özellikleri, halkı , iktisadi, siyasi özellikleri, halkı ve iktisadi , siyasi özellikleri ve bölgesel ayrı lı ş ı .	3+1	
		Kuzey Amerika - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadi .Kuzey Amerika ülkeleri – A.B.D ve Kanada.	6+2	
		Orta Amerika - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri, halkı ve iktisadi . Orta Amerika ülkeleri – Meksiko.	2+1	
		Güney Amerika – Genel doğal özellikleri, halkı ve iktisadi . Güney Amerika ülkeleri – Brazil, Şli, Arjantin.	7+2	18 + 6
	Avustralya ve Okyanusya	Avustralya ve Okyanusya – Coğrafya durumu, doğal özellikleri, halkı , ve iktisadi özellikleri. Avustalya ve Okyanusyanı n bölgeleri.	5+2	5 + 2
	Kutup Bölgeleri	KUTUP BÖLGELERİ N genel ve doğal özellikleri.	1+1	1 + 1
		Toplam – Yeni ders + tekrarlamalar + alı ş tı rmalar	52+18	52 + 18
		Bilgi değerlendirmesi	4	
		Kullanı lacak ders sayı sı	0	
		Toplam ders sayı sı	74	

Kategori	Alt kategori	Ders Sayı sı	%
Bölge	Asya	16+5	28.
	Afrika	12+4	21.
	Amerika	18+6	32.
	Avustralya me Okyanusya	5 + 2	9.5
	Kutup Bölgeleri	1+ 1	2.7
	Toplam (ders + tekrarlama + alı ş tı rma)	52+18	94.6

Kate- gori	Alt- kategori	Ders Birimleri	Kazanı mlar	Dersler arası ilişki
Bölge	Asya	Genel Asya, Coğrafya durumu, büyüklüğü ve sınırları . - Seizmoloji özellikleri, rölyefi, iklimi, hidrografisi, bitki ve hayvanat alemi - Demografi, Kültürel, İktisadi ve Siyasi özellikleri.	- Öğrenci Asya sınırlarını bilmelidir, aynı zamanda Asya kıtasının ve diğer kıtaların coğrafya durumunu kıyaslamayı öğrenmelidir. - Asya ile diğer kıtaların yüzölçümü farklılıkları . - Asya' nın seizmoloji bölgeleri. - Haritada Asya ' nın en büyük dağları nı , düzlüklerini, yaylaları nı , ırmakları nı , göllerini, ada ve yarımadaları nı bulmayı öğrenmeli. - Büyük yüzölçümü, deniz ve okyanusların iklime olan etkileri, musonların etkileri, su zenginliği ile hidrografi ağı . - Öğrenci Asya ' nın iklim kuşakları nı ve bitki alemini fark etmelidir. - Öğrenci resimleri seyrederek tayga, istep, maki, savanlar, ilkel ormanlar ile Asyadaki hayvanat alemi aleyinde bilgi sahibi olmalıdır. - Asyada genel maden filizleri ile enerji kaynaklarını haritada öğrenci bulmalıdır. - Asyada nüfus yayılımı ve sebepleri. - Öğrenci harita, tablo ve grafik kullanarak Asya nüfusunun artışıyla ilgili bilgi sahibi olmak. - Asyada dil, din, ve ırk halk grupları . - Öğrenci iş haritasında en büyük Asya kentlerini işaret etmelidir. - Öğrenci XIX-cu y.y Asya kıtasının sömürge eden devletler aleyhinde bilgilenmelidir. - İkinci dünya savaşı ndan sonra Asya ' nın siyasi haritası - Öğrenci Asya ' da bulunan en büyük siyasi ve iktisadi, toplulukları nı, farketmelidir.	Coğrafya, tarih, jeoloji, jeomorfoloji, iklim bilgileri, hidrografi, biocoğrafya, demografi, iktisad, ve siyasi ile birbirleriyle temas kurmalıdırlar.

			- Asyanın genel ve bölgesel iktisadi özellikleri hakkında öğrenciyi bilgi sahibi etmek.	
Bölge	Asya	Güneybatı Asya, Coğrafya durumu sınırları ve büyüklüğü Seizmoloji, rölyef, iklim hidrografi ve biocoğrafya özellikleri Nüfus, kültürel, iktisadi ve siyasi özellikleri (YAKIN ve ORTADOĞU) Türkiye, İran ve Suriye, Arabistan	- Güneybatı Asyanın coğrafya durumu ve onun Asya kıtasında ve dünyadaki önemi ve rolü. - Öğrenci Güneybatı Asyanın rölyef, iklim, hidroloji, bitki, ve hayvanat aleminin genel özelliklerini fark etmelidir. - Güneybatı Asyadaki en tanınmış dağlar, ovalar, yaylalar ve ırmak vadileri. Öğrenci bilgilenmelidir neden Akdeniz ile Küçük Asya Bölgelerinde depremler sık sık olmaktadır. - Öğrenci analize etmelidir Güneybatı Asya ırmak ve göllerle fakirdir. - Bölgede iktisad ve turizm gelişmesinde Akdenizin önemi ve rolü. - Öğrenci iş defterinde Güneybatı Asya halkını, yerleşme yerlerini ve yoğunluğunu işaret etmelidir. - Öğrenci haritada Güneybatı Asyanın en büyük kentini ve turistik yerini bulmalıdır. - Neftle zengin olan ülkeler ve sözkonusu ülkelerin iktisadi gelişmeleri. - Güneybatı Asyanın doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri. Öğrenci Türkiye, İran ve Saudi Arabistan ülkeleri için daha geniş bilgi sahibi olmalıdır.	Güneybatı Asya'nın doğal, nüfus, iktisad, ve siyasi özelliklerini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, biocoğrafya, demografi, sosyoloji ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz.
Bölge	Asya	Güney Asya, - Coğrafya durumu, genel doğal, insani, iktisadi ve siyasi özellikleri	- Öğrenci Güney Asyanın Coğrafya durumunu bölgedeki en büyük adaları, boğazları ve limanları hakkında bilgi sahibi olmalıdır. - Öğrenci haritada genç ve eski sınırağları, düzlükleri ve yaylaları bulmalıdır. - Güney Asyada hüküm süren iklim tipleri ve iklimin insan faaliyetleriyle iktisada olan etkisi	Güney Asya'nın doğal, demografi, iktisadi, ve siyasi özelliklerini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya,

		Güney Asya ülkeleri Hindistan ve Pakistan	- Öğrenci haritada en büyük ırmakları bulup onların özellikleri hakkında bilgilendirilmelidir. - Bölgedeki kömür, demir, bakır ve çinko maden filizlerinin kaynakları - Öğrenci iş defterinde Güney Asya nüfus sayılarıyla, yoğunluğuyla, doğal artışla ilgili ülkelerin sıralanmasını yapmalıdır. - Güney Asya halkının ve iktisadının genel özellikleri. - Öğrenciler bilgilendirilmelidirler neden Güney Asya iktisadını geliştirmemiş - Güney Asya'nın doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri. - Öğrenci Hindistan ve Pakistan ülkeleri için daha geniş bilgi sahibi olmalıdır.	jeoloji, biocoğrafya, demografi, iktisad ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz.
Bölge	Azia	Güneydoğu Asya, - Coğrafya durumu, sınırları ve büyüklüğü. - Genel rölyef iklim, hidrografi ve rejim özellikleri. - Güney Doğu Asyanın iktisadi ve özellikleri. (Güneydoğu Asya Ülkeleri) Endonezya, Malezya, Singapur.	- Güneydoğu Asya sınırları, bölgeyi teşkil eden adalar ve ülkeler. - Öğrenci bölgedeki denizlerin önemi ve rolü hakkında bilgi sahibi olmalıdır. - Öğrenci Coğrafya haritasında sıradan dağları, verimli düzlükleri, ırmakları ve ırmak vadileri bulunmalıdır. - Öğrenci bilgilendirmelidir neden Güneydoğu Asya'da volkanlar ve deprem olayları pek çoktur. - Güneydoğu Asyada hüküm süren iklim tipleri ve onların insan faaliyetlerine olan etkileri. - Öğrenci öğrenmelidir Güneydoğu Asyanın bitki ve hayvanat alemini. - Güneydoğu Asyada üretilen ve dünyada ad yapmış en tanınmış tarım ve endüstri ürünleri. - Güneydoğu Asyanın doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri.	Güneydoğu Asya'nın doğal , nüfus, iktisad ve siyasi özelliklerini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, demografi, kültürel ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz.

			- Öğrenci Endonezya, Malezya ve Singapur ülkeleri için daha geniş bilgi sahibi olmalı dı r.	
Bölge	Asya	Doğu Asya - Coğrafya durumu sınırları ve büyüklüğü. - Doğu Asyanın doğu kıyıları ise Büyük Okyanus çıkıntısı olduğundan dolayı daha gelişmiştir. - Kömür, demir, neft, kurşun, çinko, bakır oksit, kalay gibi maden filizler zenginlikleri. - Doğu Asyalılar Moğol ırk gruplarına aittirler. Yüksek doğal artış, yüksek kültür seviyeleri ile gelişmiş iktisadi olan bölge. Doğu Asya Ülkeleri : Çin, Japonya, Moğolistan, Kuzey ve Güney Kore, Tayvan.	- Doğu Asya sınırları ve bölgeleri teşkil eden ülkeler. - Doğu Asya 'nın coğrafya durumu ve genel özellikleri. - Güney Çin denizinden Moğolistan isteplerine kadar hüküm süren iklim tipleri. - Bölgedeki ırmaklar, onların önemi ve rolü. - Doğu Asya 'nın bitki ve hayvanat alemi. - Doğu Asyadaki deniz kanalları , onların önemi ve rolü. - Doğu Asyanın maden filizler zenginlikleri ve onların iktisadi gelişmede önemi ve rolü. - Öğrenci Doğu Asyanın yüksek doğal artış oranını , dil ve din farklılıkları hakkında bilgi edilmelidir. - Öğrenci iş defterinde Doğu Asya'nın en büyük kentlerini ile tanıdığı kültürel – tarihsel anıtları işaretlemelidir. - Öğrenci Doğu Asya ülkeleri hakkında bilgilendirilirken. en çok önem verecek olan konular ülke büyüklüğü, yüzölçümü, sınırları , halkı , eğitim seviyesi, iktisadi kolları vb olmalı dı r. - Doğu Asyanın doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri. - Çin.	Doğu Asya bölgesini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeofizik, demografi, tarih, iktisad ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz
Bölge	Afrika	Afrika - Bir bütünlük gibi. Coğrafya durumu büyüklüğü ve sınırları . Rölöyef, iklim, hidrografi, bitki ve hayvanat alemin özellikleri.	- Öğrenci ilk başta Afrika 'nın sınırlarını , ondan sonra söz konusu kıtanın Asya, Amerika ve Avustralya kıtalarıyla kıyaslama yapması öğrenmeli. - Öğrenci haritada Afrikanın en tanınan körfez, boğaz, kanal, ada, yarı mada, genç ve eski sıradağları , yaylaları ; düzlükleri, ırmak vadilerini, çölleri, ilkel ormanları , istep, savana vb. bulmalı dı r.	Afrika kıtasını bir bütünlük gibi daha iyi anlayabilmemiz için jeoloji, jeofizik, iklim

		- Demografi, kültürel ve siyasi özellikleri.	- Afrika kıtası'nda hüküm süren iklim tipleri, onların önemi ve rolü. - Öğrenci haritada kıtayı tanımlayan en önemli kıtalar ve göllerini bulmalıdır. - Afrika kıtası'ndaki bitki ve hayvanat alemi. Öğrenci iş defterinde kıtadaki en önemli maden ocaklarını işaret etmelidir. Öğrenci tablo ve grafikten yararlanarak kıtayı genel nüfus sayısını ve yoğunluğunu öğrenmelidir. - Afrika kıtası'nda yaşayanların dil, din ve ırk özellikleri. - Afrika kıtası'nda 53 cumhuriyet ve 3 krallık ülkesi bulunmaktadır. - Öğrenci iş defterinde Afrika'nın en büyük kentlerini işaret etmelidir. - Afrika kıtası'ndaki genel doğal zenginlikleri, kıtayı dünyada adlandıran tarım ve endüstri üretimleri. - Öğrenci Afrika kıtası'ndaki sömürgecilik dönemi hakkında bilgi edilmelidir. - Afrika kıtası'nda bulunan siyasi ve iktisadi topluluklar.	bilgileri, biocoğrafya, demografi, tarih, kültür, iktisat ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz.
Bölge	Afrika	Kuzey Akdeniz Afrika'sı - Coğrafya durumu ve doğal özellikleri. - Sözkonusu bölgede müslüman dinine mensup olan arab – berber kabileleri yaşamaktadır. - Bölgenin iktisadi özellikleri.	- Kuzey Afrika'nın yüzölçümü, sınırları ve ülkeleri. - Kuzey Afrikada insan faaliyetlerine deniz ve iklimin önemi ve rolü. - Akdenizin bölgedeki iktisadi ve turizmin gelişmesinde önemi ve rolü. - Yeraltı suları, onların rolü. - Neft, fosfat, demir, kurşun, çinko, tuz gibi maden filizleri zenginliği. - Kuzey Afrikada bitki ve hayvanat alemi. - Kuzey Afrika halkı, onların demografi, kültürel ve iktisadi özellikleri.	Kuzey Akdeniz Afrika'sını daha iyi anlayabilmamız için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi, kültürü, siyasi ve iktisadi bilgileri kullanmalıyız.

		Kuzey Afrika ülkeleri; Fas ve Mısı r.	- Kuzey Afrikada iktisadi geliş me seviyesi ve onu etkileyen faktörler. - Kuzey Akdeniz Afrika ülkeleri ve onların özellikleri. - Kuzey Akdeniz Afrikası nı n en tanı dı k ve büyük kentleri; Fas ve Mısı r ülkelerinin doğal, insani, kültürel ve iktisadi özellikleri.	
Bölge	Afrika	Sudan Afrikası - Coğrafya durumu ; doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Sudan Afrika Ülkeleri Sudan	- Bölgenin yüzölçümü, sını rları ve ülkeleri. - Rölyef iklim ve hidrografi özellikleri - Sudan Afrikası nı n halkı , onların kültürel, demografi ve iktisadi özellikleri. - Bölgedeki doğal zenginlikler ve onların iktisadi gelişmelerini etkileyen faktörler. - Öğrenci iş defterinde Sudan Afrikası ülkelerini ve başkentlerini işaret etmelidir. - Sudan Afrikası nı n genel rölyef, iklim, hidrografi, biocoğrafya, nüfus, kültürel ve iktisadi özellikleri.	Sudan Afrika`sı nı daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü, siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yı z
Bölge	Afrika	Batı Afrika (Guinease) - Coğrafya durumu; doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Batı Afrika ülkeleri: Nijerya	- Batı Afrika`nı n yüzölçümü, sını rları ülkeleri - Batı Afrika`nı n coğrafya durumu ve tarihsel gelişmesi. - Atlas okyanusunun iklime ve insan faaliyetlerine olan etkisi. - Batı Afrikayı n rölyef özellikleri. - Batı Afrika`nı n bitki ve hayvanat alemi. - Batı Afrika`nı n kaynakları ve onların hidroenerji özellikleri. - Batı Afrika`nı n maden filizler zenginlikleri. - Batı Afrika halkı ve onların demografi, kültürel ve iktisadi özellikleri. - Öğrenci iş defterinde Batı Afrika ülkelerini ve başkentlerini işaret etmelidir.	Batı Afrika`sı nı daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü, siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yı z
Bölge	Afrika	Orta Ekvator Afrikası - Coğrafya durumu ; doğal, insani ve iktisadi özellikleri.	- Orta Ekvator Afrika`sı nı n yüzölçümü, sını rları ve ülkeleri - Öğrenci iş haritası nda Kongo ı rmağı nı , alüriyal düzlükleri, yaylaları ve alçak dağları işaret edilmelidir. - Orta Ekvatoriyal Afrika`sı nda hüküm süren iklim tipleri.	Orta Ekvator Afrikası sını nı daha iyi anlayabilmemiz

		- Orta Ekvator Afrika ülkeleri: Kongo Demokratik CUMHURİ YETİ	- Bölgenin bitki ve hayvanat alemi. - Orta Ekvatoriyal Afrikası nı n petrol, yeraltı gazı , uran, altın, gümüş, çinko, demir vb maden filizler zenginlikleri. - Bölgenin en tanınmış kırmakları ve onların özellikleri. - Orta Ekvatoriyal Afrika halkı , onların demografi ve iktisadi özellikleri. - Orta Ekvatoriyal Afrikalı n iktisadi özellikleri. - Kongonun doğal, insani ve iktisadi özellikleri.	için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü, siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yaz
Bölge	Afrika	Doğu Afrika - Coğrafya durumu ; doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Doğu Afrika ülkeleri ; Tanzania	- Doğu Afrikalı n yüzölçümü, sınırları ve ülkeleri. - Doğu Afrika`da bulunan yanardağlar, yaylalar, göller kıyılarındaki düzlükler ve uzun deniz sahili.  - Doğu Afrikalı iklim ve onun insan faaliyetlerine olan etkisi.  - Doğu Afrika`nın bitki ve hayvanat alemi. - Doğu Afrika kırmakları ve gölleri, onların özellikleri. - Doğu Afrika halkı , dil, din ve ırk özellikleri. - Doğu Afrika`nın doğal insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri. - Tanzania ' ının doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri	Doğu Afrika`yı daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü ,siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yaz
Bölge	Afrika	Güney Afrika - Coğrafya durumu; doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Güney Afrika ülkeleri; Güney Afrika Cumhuriyeti	- Güney Afrika`nın yüzölçümü, sınırları ve ülkeleri.  - Öğrenci haritada Güney Afrikalı n dağlarını , yaylalarını , çöllerini, ve sahil kıyılarını bulmalıdır.  - Güney Afrika iklim onun insan faaliyetlerine olan etkisi.  - Güney Afrika`nın bitki ve hayvanat alemi. - Güney Afrika altın, elmas, uranyum, krom, demir, petrol kömür vb maden filizler zenginlikleri. - Güney Afrika halkı , dil, din ve ırk özellikleri. - Güney Afrikalı n doğal ve iktisadi özellikleri. - Güney Afrika coğrafya durumu ve iklim sayesinde turizmin gelişmesi.	Güney Afrikayı daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü, siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yaz

			- Öğrenci haritada Güney Afrika ülkelerini ve başkentlerini bulmalı dır. - Güney Afrika Cumhuriyetinin doğal, insani, kültürel, siyasi ve iktisadi özellikleri.	
Bölge	Amerika	Amerika kıtası bir bütünlük gibi - Yüzölçümü coğrafya durumu, rölyef, iklim, hidrografi ve biocoğrafya özellikleri. - Demografi, kültürel, iktisadi ve siyasi özellikleri.	- Amerika kıtası nı n yüzölçümü, sı nı rları , girintili ve çı k nı tı ları (adaları , yarı madaları , körfezleri, boğazları ve kanalları). - Amerika`nı n en tanı dı k dağları , ovaları yaylaları ve vadileri.</li> <li>- Amerika kıtası ndaki iklim tipleri.</li> <li>- Amerikan n bitki ve hayvanat alemi.</li> <li>- Amerika kıtası nı n tanı dı k ı rmakları , gölleri, denizleri ve okyanusları .</li> <li>- Amerika`nı n petrol, yeraltı gazı , kömür vb maden filizler zenginlikleri. - Amerika`nı n nüfus sayı sı ve yoğunluğu. - Amerika halkı ; dil, din ve ı rk özellikleri. - Öğrenci iş defterinde Amerika ülkelerini ve başkentlerini işaret etmelidir.	Amerika kıtası nı daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeoloji, jeomorfoloji, tarih, demografi kültürü, siyasi ve iktisadi bilimleri kullanmalı yız
Bölge	Amerika	Kuzey Amerika - Coğrafya doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Amerika halkı nı n oluşumu. - Kuzey Amerika Ülkeleri - ABD (Amerika Birleşik Devletleri) ve Kanada	- Kuzey Amerika ' nı n yüzölçümü, sı nı rları , girintili - çı k nı tı ları ve ülkeleri. - Öğrenci haritada genç ve eski sı radağları , düzlükleri, preriaları , ı rmak, vadi ve yaylaları , bulmaya öğrenmelidir. - Kuzey Amerika`da hüküm süren iklim tipleri.</li> <li>- Kuzey Amerika`nı n bitki ve hayvanat alemi. - Öğrenci iş defterinde kıtanı n en tanı dı k ı rmakları nı , göllerini, şelalelerini, darboğaz ve dargeçitlerini işaret etmelidir. - Kıtadaki deniz akı ntı ları ve onların önemi ve rolü. - Kuzey Amerikada varolan petrol, yeraltı gazı , nikel, altın, uranyum, kurşun, demir, kömür vb. maden filizler zenginlikleri. - İ iklim ve rölyefin etkileri altı nda kıtadaki tarı mcı lı ğı n geliş mesi. - Amerika ve Kanada halkı nı n oluş maları nı etkileyen faktörler.	Jeomorfoloji, coğrafya, İ iklim, biocoğrafya, demografi

			- Kuzey Amerika halkı ,dil,din ve ırk özellikleri. - Öğrenci iş defterinde Kuzey Amerika ülkelerini ve başkentlerini işaret etmelidir. - ABD ve Kanadanın doğal, insani, ve iktisadi özellikleri.	
Bölge	Amerika	Orta Latin Amerika - Coğrafya doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Orta Amerika ülkeleri; Meksiko	- Orta Amerika ' nı n Coğrafya durumu , yüzölçümü ile Kuzey ve Güney Amerika kıtaları arasındaki yeni önemi. - Öğrenci bilmedir ki Orta Amerika Kuzey ile Güney Amerika arasında bir köprü bağlantıya sahiptir. - Orta Amerikada bulunan adalar, yarı madalar ve denizler. - Öğrenci bilmelidir ki Orta Amerika üç büyük bütünlükten ibarettir. - Orta Amerika iklimi, onun önemi ve rolü. - Orta Amerika'nı n bitki ve hayvanat alemi. - Panama kanalı nı n Orta Amerikanı n iktisadi gelişmesinde önemi ve rolü. - Orta Amerikada kurşun, çinko, bakır, petrol, boksit, krom vb - Öğrenciye Orta Amerika iktisadi haritasında mısır, pamuk, şekerpancarı, tütün, kahve, kakao, muz. vb tarım ürünlerinin gösterilmelidir. - Orta Amerikada çok sayıda adaların olmaları nı n sebebi. - Öğrenci haritada sıradaları, aktif volkanları, yaylaları, vadileri ve dar geçitleri bulmalıdır. - Orta Amerikada yoğun bir şekilde Uragan rüzgarları n etkileri. - Orta Amerika halkı ; dil, din ve ırk özellikleri. - Öğrenci iş defterinde Orta Amerika ülkelerini ve başkentlerini işaret etmelidir. - Meksiko ' nun doğal, insani ve iktisadi özellikleri.	Anglosaksone Amerika'nı n doğal, nüfus, siyasi ve iktisadi özelliklerini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, jeofizik, tarih, demografi, sosyoloji, biocoğrafya, iktisadi ve tarih bilimlerinden faydalanmalıyız.
Bölge	Amerika	Güney Amerika - Coğrafya doğal, insani	- Güney Amerika ' nı n yüz ölçümü, coğrafya durumu, girintili – çıkıntılıları ve ülkeleri. - Güney Amerika ' nı n rölyef şekilleri: Amazon ilkel ormanları ,	Söz konusu bölgenin doğal, nüfus ve iktisadi

		ve iktisadi özellikleri. - Doğal, insani ve iktisadi özellikleri. - Güney Amerika ülkeleri ; Brazil, Arjantin ve Şili	Orinokos ırmak vadisi, Guayana yaylası ve Brezilya platosu - Güney Amerika iklimi ve insan faaliyetlerine olan etkisi. - Güney Amerika'da bitki ve hayvanat alemi. - Güney Amerika ırmakları - Öğrenci iş defterinde selvas, lonos, ve komposları n yayı lı ş ı ile onları n iktisattaki önemine ve rolünü anlayarak işaret etsin. - Güney Amerikadaki demir, mangan, boksit, petrol, altın, elmas, vb maden filizler kaynakları . - Güney Amerika'daki en tanınmış tarım ürünleri: kahve, kakao, şeker kamışı, tropikal meyveler, pamuk, tütün. - Güney Amerika halkı : dil, din ve ırk özellikleri. - Öğrenci iş defterinde Güney Amerika ülkelerini ile başkentlerini işaret etmelidir. - Brazil, Arjantin ve Şili ülkelerinin doğal, insani ve iktisadi özellikleri.	özelliklerini daha iyi anlayabilmemiz için coğrafya, tarih, demografi, kültür ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz
Bölge	Avustralya	Avustralya - Coğrafya durumu, doğal özellikleri ve bölgesel ayrımlılığı. - Kıtanın keşfedilmesi ve nüfuslandırılması.	- Avustralya'nın yüzölçümü, coğrafya durumu ve girintili – çıkıntılıları . - Avustralya'nın rölyef özellikleri: Bölgenin doğu ve batısında yüksek sıradağlar; Merkezi alçak bölge; okyanustaki dağınık adalar; iki büyük körfez: kuzeyde Karpentor ve güneydeki Büyük Avustralya'ya körfezi. Kıtanın batı kıyıları nda daha büyük çöl bulunmalıdır. - Doğu Avustralya sıradağları Merkezi Alçak bölge ile Batı Avustalya ya büyük rölyef ve doğal bütünlüklerini öğrenci farketmelidir. - Avustralya'nın iklim özellikleri. - Avustralya'daki ırmaklar ve göller ile onları n özellikleri. - Avustralya'daki kömür, demir, petrol, kurşun, çinko, altın vb maden filizler zenginlikleri. - Avustralya'da tarım üretimleri doğal koşullara sı k bağlı lı ğı	Avustralya kıtasının rölyef, iklim, biocoğrafya, nüfus ve iktisadi özelliklerini daha iyi ifade etmemiz için fiziksel coğrafya, tarih ve siyasi bilimlerinden faydalanabiliriz

			vardı r. - Öğrenci bilgilendirilmelidir neden Avustralya iktisadi çok yüksek bin seviyede gelişmiştir. - Avustralya kıtası'nın tarihsel gelişmesi. - Avustralya halkı'nın, onların özellikleri ve yerleşme yerleri. - Öğrenci iş defterinde Avustralya'nın en tanınmış kentlerini işaret etmektedir.	
Bölge	Okyanusya	Okyanusya - Coğrafya doğal, doğal, insani ve iktisadi özellikleri.	- Okyanusya üç büyük adadan ibarettir: Molenzia, Mikronezya ve Polinezya. - Okyanusya'nın coğrafya durumu ve onun önemi. - Okyanusya'nın iklim ve özellikleri. - Okyanusya'nın bitki ve hayvanat alemi. - Okyanusya'nın altın, gümüş, bakır, nikel gibi maden filizler zenginlikleri.	Okyanusya'nın doğal, demografi, iktisadi ve siyasi özelliklerini daha iyi ifade etmemiz için coğrafya, jeofizik, demografi, iktisad ve siyasi, tarih bilimlerinden faydalanabiliriz
Bölge	Kutup Bölgesi	Kutup Bölgesi	- Kutup bölgenin coğrafya durumu. - Arktik ve Antartik arasındaki benzerlik ve farklılık. - Öğrenci bilmelidir ki Arktik kıtası son keşfedilen kıtadır. - Arktik halkı, onların demografi ve iktisadi özellikleri. - Arktik iklimi bitki ve hayvanat alemi. - Antartik kıtası en uzak ve en kapalı kıtadır. - Antartik rölyefi Güney Amerika'da bulunan And dağlarını devamıdır. - Antartik iklimi ve iklim özellikleri	Kutup bölgelerini daha iyi anlayabilmemiz için fiziksel coğrafya, jeoloji, biocoğrafya, demografi, iktisad ve siyasi bilimlerine ait ön bilgilere sahip olmalıyız.

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Coğrafya dersi çeşitli yöntem ve tekniğin kullanışları sayesinde öğrenilebilir. Öğretmen hangi ders biriminde hangi yöntem ve tekniği kullanacağına dair kendi karar vermelidir.

Yöntemler genellikle hangi ders biriminde hangi yöntem ve teknik seçiminde kendi karar vermelidir. Genellikle öğretmenlere yöntem ve tekniğin seçiminde çok dikkatli olmalarını tavsiye edilir, bilhassa teori ile pratik yöntemlerini aynı anda uygulamak isterse. Yöntemler genellikle ders birimlerine dayanarak seçim yapılmalıdır. Seçim esnasında bilhassa öğrencinin ön bilgisi göz önüne alınmalıdır.

Kullanılan yöntemler genellikle öğrencide bilgilendirme, ifade etme ve değerlendirme yeteneğini son derece kullanma amacıyla yapılmalıdır. Bireysel yöntem tarzında açıklama, gösterme, serbest tartışma vb. Yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemi kullanırken öğretmen öğrencilere bireysel, ikili, grup veya başka bir teknik tarzı kullanarak yapılabilir.

COĞRAFYA DERSİNDE ARAÇ VE GEREÇLER

Modern coğrafya dersini gerçekleştirmek için aşağıdaki araç ve gereçlerin kullanılması şarttır

- Eğitim objeleri (dershane, kabine ve doğa)
- Eğitim araçları (vizüel ve audiovizüel)
- Yardımcı teknik araçları (tahta, kinoprojektör, tv, radyo, modeller, CD vb.)
- Okul kütüphanesi
- Öğrencilerin çalışması için araç ve gereçleri (ders kitabı, okuma kitabı, iş defteri, gösteri malzemeleri, hartografi işaretleri, resimler, diyagramlar, grafikonlar, tablolar, coğrafya sözlüğü, coğrafya atlası, ölçü araçları vb.).

COĞRAFYA DERSİNDE YARDIMCI OLAN ARAÇ VE GEREÇLER

Coğrafya dersinde yardımcı olan konkrut araç ve gereçlerin önemi çok büyüktür, çünkü coğrafya dersi gösterici (vizüel) bir derstir. Gerçek coğrafya dersinde SÖZLÜ İFADE ve DERS ARAÇLARIN kullanılması en uygun bir şekildedir. GÖSTERMEK öğretmenin ödevi iken, İZLEMEK öğrenciye aittir.

İzlemek doğrudan doğruya veya yardımcı bir şekil olarak kullanılabilir, o da.

- RESİMLER, FİLMLER, TV YAYINLAR, bilgisayarlar, modeller, maketler, küre, büyük, orta ve küçük ölçekli haritalar, fiziksel, toplumsal ve iktisadi haritaları vb.

- COĞRAFYA ÇİZİMLERİ (ders çizimleri, diyagramlar, grafikler, haritogramlar vb.)

- SAYISAL DEĞERLENDİRMELER (tablolar vb.)

- DERS ve OKUMA KİTAPLARI, Coğrafya dergileri vb..

COĞRAFYA DERSİNDE ÇALIŞMA ŞEKİLLERİ

Ders esnasında öğrenciyi ne kadar daha fazla aktif etmek amacıyla birkaç çalışma şekli kullanılabilir.

- BİREYSEL çalışma şekli

- ÇİFTİ çalışma şekli

- GRUP çalışma şekli

- TÜM SINIF AKTİF çalışma şekli

- Coğrafya dersinde ÖZEL ÇALIŞMA şekli planlaştırılmış (öngörül-
müş), tamamlama ve ek dersler, serbest etkinlikler, grup çalışmaları vb.

- Coğrafya dersinde ÇEVRE ARAŞTIRMASI, GEZİMLER vb.

Coğrafya dersinde kullanılan yöntem ve teknikler

Coğrafya ders birimleriyle ilgili genellikle aşağıda sayacağımız olan yöntemler kullanılmaktadır

- SÖZLÜ YÖNTEMLER (bireysel, toplu, diyalog, tartışma)

- YAZILI YÖNTEM

- GÖSTERİ YÖNTEMLERİ (resimlerin, haritaların, objelerin vb. gösterilmesi)

a) yaşam ortamının gösterilişi

b) dersane veya coğrafya kabine gösterileri)

c) coğrafya izlenimleri

d) coğrafya alanında objelerin vb. araştırmaları

Yukarıda saydığımız ders yöntemlerinden madda, ders veren öğretmen çeşitli teknikleri de kullanabilir, o da

- BRAİN STORMING

- SORUNLARI ÇÖZEN KONUŞMALAR

- KEŞFETME DERSLERİ

- SORULARIN OLUŞTURMA ve SORMA TEKNİKİ

- DÜŞÜNME TEKNİKİ (harita fikri, klaster tekniği)

- GRAFİKSEL ULAŞTIRMA TEKNİKİ

- SAHNELER
- SAHNE TABLOLARI
- HARI TA TABLOLARI
- Bİ Lİ MADAMLARI GRUPLARI
- KONUŞMA ÇEVRESİ
- Bİ Lİ YORUM - İ STİ YORUM – ÖĞRENİ YORUM
- İ Kİ BÖLÜMLÜ GÜNDEM
- KÜÇÜK ARAŞTIRMALAR
- VENDİ YAGRAMI
- DRTA
- SON SÖZÜ BENİ M İ Çİ N KORU vb.

ÖĞRENCİ LERİ N Bİ LGİ DEĞERLENDİRME Sİ

Öğrencinin coğrafya dersinde Bİ LGİ SEVİ YESİ Nİ değerlendirme ve tasdı klama olayı , programı n başarı lı bir şekilde gerçekleşmesinde önemi öğretmen öğrencinin Bİ LGİ SEVİ YESİ Nİ değerlendirip tasdı klamak gerekir ki bunları n arası nda Coğrafya Objeleri ve Gereçleri ön plana gelmektedir.

DEĞERLENDİRME ve TASDIKLAMA FONKSİYONLARI

Öğrencinin bilgisi SÜREKLİ (sistemati k) bir şekilde değerlendirilmesi yapı lmaktadır. Değerlendirme esnası nda KONTROL etmeler toplu bir şekilde yapı labilir. Öğrenciye kı sa ve hı zlı sorular sorulurken onun her an nası l bulunduğunu kolayca öğretmen tarafı ndan farkedilebilir.

DEĞERLENDİRME ŞEKİLLERİ

Okul yı lı içinde öğretmen tarafı ndan birkaç kontrol etme şekilleri yapı labilir.

- Sözlü değerlendirme her ders Bireysel veya Grup halinde yapı labilir.
- Yazılı değerlendirme aynen bireysel veya grup halinde yapı labilir. Bu tür değerlendirme şekli bazı öğrencilere daha uygun olabilir. Fakat verilen ödevi öğrenci öngörölmüş zaman içinde tamamlamak zorundadır.
- Yazılı grafiksel ödevlerin sayesinde değerlendirme. Bu tür değerlendirme öğretmen tarafı ndan hazı rlanmı ş bilgi testlerle yapı labilir.

- Pratik çalışma değerlendirme şekli öğrencinin bilgi seviyesi ne kadar geliştirilmiş ve ifadesi ne şekilde yapabilecek gibi alınmaktadır.
- Ev ödevlerin değerlendirilmesi. Bu tür değerlendirme şeklinde öğrencinin tek başına çözmüş olduğu ev ödevinin dershanede pratik olarak ispat etmek demektir.

DEĞERLENDİRME ve NOTLAMA

Coğrafya dersinde öğrencinin sözlü, yazılı yada pratik şekilde ifade etmesi için değerlendirmek gerekir. Değerlendirme sonucu olarak, öğrenci gösterdiği bilgi için notlanmalıdır. Demek oluyor ki değerlendirmeden sonra notlama gelmektedir.

Değerlendirme için gereken: Öğrencilerin ayan bir şekilde bilgilendirmeleri, öğrencileri motive etmeleri ve öğrencilerin gelişme seviyeleri göz önüne alınmalıdır.

Değerlendirme esasları Öğrenciye ne anlatıyorsa, öğrenci ne yazıyor, öğrenci ne yapıyor.

Değerlendirme safhaları Kontrol etmek örneğin öğrenci ne biliyor (öğretmen ne kadar başarılı) ve öğrenci ne bilmiyor (öğretmen ne kadar çalışmadı) ölçme ve değerlendirmesi.

Notlama açık ve tam notla yapılmalıdır. Değerlendirmeler ise sürekli bir şekilde yapılmalıdır. Değerlendirmenin esas temelleri notlama ve tasdiklama dır.

DEĞERLENDİRME ŞEKİLLERİ

- Temel atıcı değerlendirme
- Toplama değerlendirmesi öğretmen belli bir zaman sonra notlama amacıyla yapmalıdır, örneğin ayda, üçayda, yarıyıl da, okul yılı sonunda vb.
- Sınıflandırma değerlendirmesi öğrencilerin bilgi seviyelerini ölçmeleri için yapılır.
- Tehşis değerlendirmesi öğrencinin hangi konularda, ne gibi zorluklarla karşılaştığını, ne gibi yardıma ihtiyaç olduğunu vb. için yapılır.
- İç değerlendirme öğretmen tarafından gerçekleştirir.
- Dış değerlendirme okul dışından gerçekleştirir (eğitim bakanlığı vb.).
- Hergünkü değerlendirme öğrencilerin sınavtaki faaliyetleri öğretmen tarafından kontrol edilir
- Hazırlık değerlendirilmesi bilgi testlerinden önce yapılır

- Sonuç değerlendirilmesi okul yı lı n sonunda ğretmen tarafı ndan yapı lı r
- Değerlendirme bir olay gibi verilen ödevin sonucu olarak, doğrudan doğruya ğretmen tarafı ndan gerçekleşir
- Yönlendirme değerlendirilmesi öğrencinin ilerideki yönetilmesi için önemlidir
- Kendi kendini değerlendirme daha uzun vadeli bir olay olarak ğretmen, okul ve ğrenci kendilerine ait bilgileri toplayarak, kendi kendilerini değerlendirip eleştiri yapı labilir.

DEğERLENDİ RME ARAÇLARI şUNLARDIR

Öğretmen değerlendirme yaptı ğı zaman bir sürü araç ve gereçler kullanabilir, rneğin

- Araştı rmak
- Kendi kendini değerlendirmek
- Araştı rma sonucu olarak yazı lı raporun hazı rlanması
- Sözlü ifade
- Yazı lı ifade
- Kontrol sayfaları (ğrencinin geliştirme seviyesi gerçekleşir)
- Dosye (kendi kendini değerlendirme)
- Testler

Testler objektiv kriterlere dayanarak yapı lmalı dı r. Testler geçilmiş olan ders birimlerine dayanarak yapı lmalı dı r, o da birçok seçeneklere dayanarak,

- kı sa ve net cevaplara dayanarak,
- seçilmiş ve net cevaplara dayanarak,
- Öğretmenin kullanabileceği tüm diğer araç ve gereçlere dayanarak.

KAYNAKÇA ve Eğİ Tİ M ARAÇLARI

1. Belli olmuş sı nı flara ait kitap ve iş defterleri
2. Coğrafya atlası
3. Öğretmen yöntemleri
4. Avrupa`nı n çeşitli haritaları
5. Küre, meteoroloji araçları vb.
6. Coğrafya dergileri
7. Resimler, posterler, gazeteler
8. Bilgisayar programları , internet, CD, filmler, videobantlar vb.

YURTTAŞLIK EĞİTİMİ

Haftalık ders sayısı 1, yıllık toplam 37 ders saati

GİRİŞ

8. sınıfta için yurttaşlık eğitimi programı, öğrenci yaş grubunu, önceki sınıflarda bu dersin öğrenilmesiyle elde edilen bilgi ve becerileri ve yurttaşlık eğitimine benzeri içerikler sunan diğer dersleri de göz önünde bulundurarak hazırlanmıştır.

Önceki sınıflarda bu dersten elde edilen bilgiler, yurttaşlık alanı nda yeni bilgi ve becerilerin sağlanması nda öğrencilere bir temel (esas) olarak hizmet eder - bunlar genelde insan hakları yla, yurttaşların görev ve sorumlulukları yla ve ekonomik yaşantı yla bağlıdır, bu da toplumsal yaşamın en önemli etmenlerindendir. İnsan hak ve özgürlükleri daha önceki sınıflarda da sunulup öğrenilmiştir (özellikle 6. sınıfta) ancak 8.sınıfta hak, görev ve sorumluluklar alanı daha fazla ekonomi alanı yla bağlı olacaktır. Yurttaşların, ekonomi, üretim, tüketim, bilim ve teknoloji gibi çok somut alanlarla bu bilgi ve beceri bağlantısı, öğrencilere, toplumun en önemli alanı olan - ekonomi planı nda gelecekte katılımcı olmaları konusunda yardımcı olur.

8. sınıfta öğrencileri öyle bir yaş grubunda bulunmaktalar ki, bu dönemde eğitimlerinin önemli bir safhasını (dönemini) tamamlamakla birlikte, yeni ve çok önemli bir safhaya da başlamaktalar – bu da ilk önce yönelme sonra da mesleki açıdan belirlenme dönemidir. Kulüb, dernek ve enstitüler üzere daha önceleri elde edilen bilgiler, gönüllü etkinlikler mantığı nı nçalışma mantığı yla ve kazanç sağlıyan etkinliklerle daha kolay bir şekilde uyum sağlayabilmeleri için öğrencilere çok değerli tecrübeleri hizmete sunmuş olacaktır. Bunu, ayrıca toplumun genel gelişmesindeki insan yaşamı nda bilim ve teknolojinin rolü konusunda elde edilen bilgi ve beceriler de sağlayabilir.

UZAK HEDEFLER

Sekizinci sınıfın yurttaşlık eğitimi dersinin hedefleri:

- Yurttaşın hak, görev ve sorumluluklarını olduğu gibi, insan/çocuk haklarına ait en önemli örgüt ile belegelerin bilinmesini sağlar.
- İnsan hak ve sorumluluklarınıın saygılanması öneminin bilinçleşmesini olduğu gibi, aynı zamanda yaş, cinsiyet, etnik köken, ekonomik status vb. gibi esaslar üzere her çeşit ayrıma karşı gelme yeteneklerin gelişmesine yardımcı sunması
- Demokratik Kosova toplumunda ki sosyal, ekonomik ve siyasi yaşamda etkin katılımlının hazırlanması .
- Toplumun en önemli alanları olarak çalışma ve ekonomiye ait esas bilgilerin geliştirilmesi ve ekonomik şirketlerin örgütlenme ile işlevlik şekilleri.
- Öğrencilerde tasarruf ve planlı tüketim alışkanlıklarının yaratılması .
- Öğrenciye ekonomi ve çevre arasındaki bağlantı ve etkileri anlayabilmesi olduğu gibi, devamlı gelişmeye ait ilkeleri anlamasında yardımcı sunmak.
- Öğrenciye, yerli zenginliklerin planlı bir şekilde kullanımı anlamasını olduğu gibi, Kosova'nın ekonomik kaynaklarını doğru yönetim şekillerini anlamasında yardımcı sunmak.
- Öğrencide ekonomik ve toplumsal gelişmede bilim ve teknolojinin rolü konusunda olduğu gibi, genel sosyal ve şahsi ilerleme konusunda da bilgileri geliştirmesi.

DERSİN HEDEFLERİ

Sekizinci sınıf öğrencisi şu hedeflere ulaşmalıdır:

Tutum ve değerler açısından

- Farklı cinsiyet, etnik, din, kültür, ırk mensubuna ait bireylere karşı hoşgörü alanı nda;
- Yaş, cinsiyet, dini köken, ırk, ulusal mensubiyet temelince her çeşit ayrımlar şekillerine karşı gelerek.
- Esas fonksiyonları ekonomik ve komersiyel hizmetler olan örgütlerin etkinlikleri konusundaki bilgiler hakkında gönüllü bir şekilde ilgi duymakta.

Bilgi açısı ndan

- Çalışma yasasını , temel haklardan biri olan çalışma hakkını ve işçilerin iş yerlerinde korunmalarına ait uluslararası beyannameleri;
- Şirket konseptleri: şirket, holding, korporasyon, yönetim ve ekonomi ile pazar alanları yla bağlı olan diğer kavramları ;
- Değişik şirket çeşitlerini (kamu şirketler, özel, karma).
- Kosova ekonomisindeki durumu ve temel kaynakları ;
- Şirketlerin yönetilmesinde işçilerin yapabilecekleri etkili şekilleri ve katılımları ;
- Teknolojide özellikle haberleşme teknolojisindeki gelişme trendleri.

Analama açısı ndan

- Yurttaşların görev ve sorumluluklarını olduğu gibi, işçi, yönetici ve şirket müdürlerinin de görev ve sorumluluklarını ;
- Şirketlerdeki yönetime etkin katılımların olduğu gibi, yönetime ait etki çeşitlerinin önemini;
- Yerel düzeyden başlıyarak küresel düzeye kadar daimi gelişme ilkelerinin uygulanmasını önemini;
- İşçilerin iş yerlerindeki haklarını koruması için sendikal örgütlenmenin önemini.
- Çocukları çalıştırmadaki değişik kötüye kullanma ile eksploataşyon (sömürme) şekilleri;
- Toplumun gelişmesinde bilim ve teknolojinin rolü.

Değerlendirme açısı ndan

- Yurttaş olarak ona düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmesi;
- Şirket, biznes (iş-çalışma) yada enstitülerin ve genelde toplumun doğru yönetilmesi ile gelişmesinin önemini;
- Bilim ve teknolojinin günlük yaşama olan etkisini.

Uygulama açısı ndan

- Aile, okul, topluluk ve toplum içindeki yaşamla ilgili şahsi görev ve sorumluluklar;

- İletişim ve haberleşme durumları nda, bilim ve teknoloji den elde edilen bilgiler;
- Tasaruf ve planlı tüketim alışkanlıkları .

Analiz açısı ndan

- Maddi kazanımlar konusunda ki tüketim ve tasaruf etkinlikleriyle ilgili ortaya çıkan etkiler;
- Ekonomi alanı ndaki üretim ve hizmetlerin geliştirilmesi için bilim ve teknolojinin etkileri ve sonuçları .

Sentez açısı ndan

- Ekonomi ve toplumun genel gelişmesinde bilim ve teknolojinin rolü.

DERS YAPISI

KATEGORİLER	ALT KATEGORİLER	DERS SAYISI
HAK VE SORUMLULUKLAR	İnsan/çocuk hak ve özgürlükleri	6
	Görev ve sorumluluklar	5
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ	Çalışma/iş, üretim ve tüketim	10
	Pazar ve dağılım	8
	Bilim, teknoloji ve toplum	8

DERS İÇERİĞİ

İnsan/çocuk hak ve özgürlükleri

Öğrenci şunları öğrenmelidir: yurttaş, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal hakları neler ve hangileri olduğunu?; insan hakları nın yasal savunulmasını ; insan hak ve özgürlüklerinin korunmasına ait Kosova ve dünyada ki örgütlerin hangileri olduğunu?; değişik ayrım şekillerini ve aynı zamanda insani ayrımlara karşı savaşı mı (iş yerindeki dayı ma); insan haklarına dair beyannamelerin önemini ve onların dünya barışına olan etkisini.

Kazanımlar

Öğrenci:

- insan ve çocuk hakları nı n korunması na ait değişik örgüt ile dernek çeşitlerini fark eder;
- Kosova'daki insan hakları nı n korunması na ait derneklerin çalışmaları nı analiz eder;
- Kosova'da insan hakları ile çocuk hakları alanı nda ki yeni etkinliklere ait gereksinimleri analiz eder;
- İş yerindeki değişik ayrı m ş ekillerini kavrar (anlar);
- İnsan/çocuk hakları nı n korunması alanı nda faaliyet gösteren örgütler arası ndaki bağları ve iş birliği değerlendirir.

Görev ve sorumluluklar

Öğrenci ş unları öğrenmelidir: demokratik toplumda yurttaş ı n görev ve sorumlulukları nedir?; kanunları saygı lamayı , insan hakları nı n saygı lanması nı , taksaları n (vergilerin) ödenmesini, iktidara katı lı mı , sorumluluk duygusunun ne olduğunu?.

Kazanımlar:

Öğrenci:

- Demokratik toplumda yurttaş ı n görev ve sorumlulukları nı açıklar;
- Görevleri sorumluluklardan ayrı t eder;
- Yurttaş ı n görev ve sorumluluk çeşitlerini analiz eder;
- Topluluk içinde baş latmı ş olduğu etkinliklerle ilgili sorumluluk duygusunu değerlendirir.

Çalışma (iş), üretim ve tüketim

Öğrenci:

İ nsanı n hayatta kalabilmesi ve sosyal güvencesi için mecburi bir şart olan bir etkinlik olarak çalış mayı (iş i); çalış ma yassası nı ; iş çi hakları nı ve iş yerinde korunmayı .

Ekonomi nedir? Geleneksel ekonomi, planlanmı ş ekonomi ve pazar ekonomisi, ekonomi dalları ; Kosova ekonomisi.

Ekonomik kaynakları n çeşitlerini ve Kosova`nı n doğal zenginliklerini.

Doğal kaynakların adaletsiz ve planlanmamış bir şekilde sömürülmesinden doğan olumsuz sonuçları .

Ekonomik şirketlerin değişik şekillerde sınıflandırılması : (kamu – özel; küçük – orta – büyük; üretim- ticari –hizmet).

Üretim süreci ve etmenleri. Sermayenin kullanımı sistemi ve yatırımları. Ödeme sistemlerini, bankaları , vergileri.

Mesleki (profesyonel) yetenekleşme için daimi gereksinimler ve okul ile meslekler.

Kosova'da ve dünyada işsizlik, fakirlik gibi sosyal sorunlar.

Planlı tasarruf ile tüketim için gereksinimler.

Kazanımlar:

Öğrenci:

- Şahsi, aile ve topluluk içindeki yaşamın zenginleştirilmesinde çalışmanın (işin) çok önemli bir koşul olduğunu anlar;
- Geleneksel ekonomi, planlı ekonomi ve pazar ekonomisi arasındaki farkları bilir;
- İş yerindeki değişik ayrımların şekillerini ya da insan haklarının ihlal şekillerini analiz eder;
- Toplumun her yanlı gelişmesi için iş ve meslek dağılımlarının rolünü değerlendirir;
- Tasarrufun değerini ve aşırı tüketimin zararını açıklar

Pazar ve dağılım

Öğrenci şunları öğrenmelidir: pazar ve pazar ekonomisi; rekabet ve tekelcilik; sunum ve istem; yerel pazar, yöresel ve dünya; nakliyat ve nakliyat çeşitleri; fiyatlar ve malların kalitesi; reklam ve marketing.

Kazanımlar:

Öğrenci:

- Maddi zenginliklerin değiş tokuşu için en yaygın şeklin pazar olduğunu anlar;
- Sunumun ne olduğunu ve istemlerin ne olduğunu açıklar;
- Bir malın fiyatının nasıl belirlendiğini anlar;
- İş etkinliklerinin geliştirilmesi için, reklam ve marketingin önemini açıklar.

Bilim, teknoloji ve toplum

Öğrenci şunları öğrenmelidir: ekonomi, endüstri, kültür ve günlük yaşamın gelişmesinde bilim ve teknolojinin rolünü; haberleşme devrimini ve internetin etkisini; insan yaşamının tüm alanlarında yeni teknolojilerin kullanılması; yaşam çevresine bilim ve teknolojinin etkisini; etik ve bilim ile teknoloji arasındaki bağlantı.

Kazanımlar:

Öğrenci:

- Toplumun gelişmesinde çok önemli etmen olarak bilim ve teknolojinin rolünü açıklar;
- Üretimde yeni teknolojilerin uygulanmasını önemini olduğu gibi, eskimiş teknolojilerden gelen zararları da değerlendirir
- İnsanlar arasında çok geniş bir iletişim ağını oluşturulmasında (kurulmasında) bilimin fonksiyonunu (işlevliğini) değerlendirir

DERSLER ARASI İLİŞKİ

Daha önceki sınıflara kıyasen, 8. sınıfın flara ait yurttaşlık programının içeriğinde genelde ekonomi ve teknoloji alanına ait konular ağırlıklı olarak basılmaktadır. Ekonomi alanından sorunların bu plan programda yer alması, yurttaşlık eğitiminin **ekonomi** ile bir bağlantı olduğunu gösterir. Ekonomi alanına ait bazı esas kavramlar: sermaye, yatırım, para, pazar, üretim, tüketim vb. bu derse ait plan-programın ders bölümleri olacaktır.

Tarih ile bağlantılı temel dört altkategori dersinin program içerikleri olanaklı kılabilir: (1. İnsan hak ve özgürlükleri, 2. çalışma (iş), üretim ile tüketim ve 3. Pazar ve dağılım, ve 4. Bilim ve teknoloji). Bu konuların ders içerikleri, tarih dersinde de öğrenilecek ve onların tarihi açıdan gelişmesiyle de bağlantılı olacaktır. Demek oluyor ki yurttaşlık eğitimi dersinin **Tarih** ile bağlantılı **Coğrafya** dersiyle olan bağlantı kadardır, çünkü bu derste de değişik yerlerde ve değişik zamanlarda toplumsal ekonomik sorunlar üzerinde durulur.

Yurttaşlık eğitimi ayrıca **türkçe dersi ile** bağlantılıdır, çünkü öğrencilerin dil kültürleri ekonomi alanına ait yeni terim ve deyimleriyle de zenginleşir, ki bu olgu öğrencinin kültürel gelişmesine de yardımcı olur.

Resim dersiyle bağlantılı figürler (grafikon, tablo) yada diğer resimler sayesinde olur, çünkü bu şekilde değişik ekonomik, toplumsal ve yurttaş sorunları görüntülü bir şekilde ortaya çıkar.

Grafikon, rakamlar ve değişik istatistik hesaplamalarla **Matematik** dersiyle olan bağlılıkta ortaya çıkar.

Fizik ve teknolojiyle bağlılık ise şu altkategorilerdeki içeriklerle sağlanır: bilim ve teknoloji, teknik araçların kullanılması na ait gereksinimlerle: bilgisayarlar, band çalar, kameralar, diktafonlar, fotoğraf makinesi vb. bu derste görülen eğitimle.

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Yurttaşlık eğitimi dersinin plan-programını gerçekleştirebilmeleri için, öğretmenlerin bir sürü metot kullanmaları gereklidir- bu metot çeşitleri program içeriklerine ve bu ders çerçevesinde öğrencilerin gerçekleştirmeleri gereken ödevlere bağlıdır. Sınıfta açıklama ve tartışmalar, literatürün okunması , gruplarda çalışmalar, bireysel çalışmalar, pratik etkinlikler, internetin kullanımı , sahne etkinlikleri, multimedya nın kullanımı , olay yerine ziyaretler, bilgilerin toplanması , onların hazırlanması ile tanıtılması yurttaşlık eğitimi ders vermesinde ve ders öğrenilmesinde kullanılan metodları oluşturur.

Ders açıklama metodolojisi uzun bir süreç olmakla birlikte ne sınıfta başlar nede sınıfta sona erer, ancak iç safhadan oluşur:

1. Planlama ve hazırlama
2. Dersin geliştirilmesi, dersin yönlendirilmesi, sınıftaki atmosfer, disiplin ve öğrencilerin ilerlemelerine dair değerlendirme, H.S.D. (literatüre bak sıra no. 11)
3. Kendi kendini değerlendirme ile dersten sonraki yansıması .

Ders verme, ders görme ve öğretmen-öğrenci pozisyonları arasındaki bağlılık iç safhayı içerir.

1. Dersten önce
2. Ders esnasında
3. Dersten sonra

İlk safhada yer alanlar: motivasyon, hedefler, değerlendirme, kaynaklar ve zamanın denetlenmesi v.b.

İkinci safhada H.S.D ders yapısı .

İkinci safhada: gerekenden çok genişleme (genişletilmiş etkinlik)

Öğretmen tarafından derse uygun metod ve tekniklerin seçilip uygulanmasıyla sağlanan dersin iyi yönetilmesi başarılı ders vermeyi en iyi bir şekilde nitelendirir. Bunlardan bazıları nı anı yoruz (sayı yoruz).

Hazırlık: ilerici örgütleyiciler, grafik örgütleyici, brainstorming, yönlendirilmiş okuma, serbest yazı vb.

Sunu: İ .n.s.e.r.t. iki bölümlü gündem, karşılıklı ders açıklama, ilettilmiş ders vb.

Değerlendirme: tartışma ağı , düz yazı 5 dak., A.T.S. vb.

Dersin planlama ve hazırlanması nda olduğu gibi, dersin örgütlenmesinde, sı nı f nı yönetilmesinde, öğrencileri motive etmekte, öğrencilerle iletişim kurmakta ve onların değerlendirmesinde, öğretmenin yetenekli olması çok büyük bir önemendir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencinin yurttaşlık eğitimi dersindeki ilerlemesi sadece sorulduğu anda ölçülemez, öğrencinin değerlendirilmesi sı nı f, okul, toplulukta ki seferberliği ve aktif katılım süreci boyunca yapılır. Yurttaşlık eğitiminde öğrencinin değerlendirilmesi yapılırken bu sadece öğrenilen bilgilere dayalı olmamalıdır, bu durumda ayrıca öğrencinin çevresindeki davranışları , topluluk içindeki gözlemleri, bu dersin plan-programı yla öngörölmüş konuları n açıklanması na yardımcı olacak önemli bilgi ve delillerin toplanması gibi değişik pratik etkinlik ile becerilerinde göz önünde bulundurulması gerekir.

Değerlendirme neden yapılır ?

- Öğrencinin ilerlemesine dair bilgileri edinmek için,
- Öğrencileri motive etmek için,
- Planlaştırmış hedefleri gerçekleştirebilmek için,
- Öğrencinin gelecekteki öğrenimine dair hazırlıklı olup olmadığı nı değerlendirmek için.

Değerlendirme sistematik ve çeşitli olmalıdır. Yurttaşlık eğitimi dersinde uygulanabilecek değerlendirme çeşitleri şunlardır: kurucu değerlendirme, toparlayıcı , teşis edici, iç değerlendirme, dış değerlendirme, hergünkü, devamlı , objektif vb.

Görüldüğü gibi değerlendirmenin gerçekleştirilmesi değişik şekillerde yapılmaktadır: sözlü, yazılı , pratik, toparlayıcı konular, dosya, testler, ödev ve sınavlar. Bu tür değerlendirmeler yapılırken bunların amacı öğrencilerde çalışmaları kanlığını n, yazı yazma yeteneğinin, okumanı n, irdeleme yeteneğinin, örgütlemenin, bireysel ve toplumsal

yeteneklerinin, grupla çalışmak için motivasyon yaradılışının sağlanması na yöneliktir. Bu farklı değerlendirme çeşitleri öğrenci kimliğinin oluşturulmasına yardımcı olur.

Öğrencinin yurttaşlık eğitimi dersindeki ilerlemesi sadece sorulduğu anda ölçülemez, öğrencinin değerlendirilmesi sınıf, okul, toplulukta ki seferberliği ve aktif katılımlı süreci boyunca yapılır. Yurttaşlık eğitiminde öğrencinin değerlendirilmesi yapılırken bu sadece öğrenilen bilgilere dayalı olmamalıdır, bu durumda ayrıca öğrencinin çevresindeki davranışları, topluluk içindeki gözlemleri, bu dersin plan-programı yla öngörülmüş konuları n açılanması na yarayacak önemli bilgi ve delillerin toplanması gibi değişik pratik etkinlik ile becerilerinde göz önünde bulundurulması gerekir.

Değerlendirme tek taraflı bir süreç olmamalıdır (öğretmen - öğrenci) doğrusu bu değerlendirme çok yönlü olmalıdır. Öğrencilerde ders açıklama ve değerlendirmeye ait içerik ve metodolojiler konusunda eleştirel değerlendirme alışkanlıklarına özen gösterilmelidir.

Okulun, topluluğun özellikle de öğrencinin iyiliği için, okul tarafınca öğrencinin sadece değerlendirilmesi için değil, kendi kendini de değerlendirebilmesi için koşullar sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

1. David C.Saffell, *CIVICS Responsibilities and Citizenship*, Grade 9, Westerville, Ohio, 2000
2. James E. Davis & Phyllis Maxey Fernlund, *CIVICS Participating in Government*, New Jersey 2001
3. Center for Civic Education, *We the People...*, Level II, 1993
4. Richard T. Schaefer & Robert P. Lamm, *Sociology*, The McGraw-Hill Companies, Inc. 1998
5. Bardhyl Musai, *Metodologjia e mësimdhënjes*, Tiranë 2003
6. Bardhyl Musai, *Psikologjia e edukimit*, Tiranë 1999
7. Osman Buleshkaj & Robert C. Nizzi, *Mesazhe nga klasa*, KEDP 2003
8. www.dadalos.org
9. www.unicef.org
10. www.ilo.org

MÜZİK EĞİTİMİ

GİRİŞ

Müzik, insan hayatını sürekli gereksinim ve kültürel gelişiminin bir parçası ve de ihtiyacıdır. O, insanoğlu kimliği ve etkisi ile doğrudan ve yapıcı temas kurarak ses dünyasını, müzik eğitimini şekillendirmesinde önemlidir. Müzik eğitimi öğrencilerin yaşamındaki etkisinden yola çıkarak, eğitici rolü ve önemi de ortaya çıkar. İlköğretim okullarında müzik eğitiminin öğrenciler üzerinde öncelikle sağlaması gereken sonuçları şunlardır:

- Müzik temsillerinde ve medya çerçevesindeki müzik programlarını etkin ve seçici olarak dinlemeyi gerçekleştirmek
- Koro grupları, enstrümental formasyonları ve diğer müzik etkinliklerine katılmaları
- Yapısında müzik unsurunun bulunduğu yada müziğe dayalı mesleklere ilgi uyandırarak ilerdeki öğrenim, müziğin bileşim bölümü gösterilmesi, doğrusu müzikle ilgili olan mesleklere hazırlamalar

UZAK HEDEFLER

- Neşe ve olumlu duygular sağlamak ve değişik müziksel etkinliklere karşı ilgi uyandırmak
- Sürekli, müzikal seviyeyi yükseltme ve geliştirmek
- Dünya ve milli müziğine karşı olumlu sabit tutum oluşturmak
- Sağlıklı ses ortamı oluşturulmasında ve müzik programları özenle seçilmesi için eğitim gerçekleştirmek
- Değerlendirme ve eleştirel düşünme için ölçütler geliştirmek

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Öğrenciler:

- Değişik tarz ve dönemlerin dünya ve ulusal bestecilerin seçilen eserlerini tanımak
 - o Dinlenen müzik eserlerin, araçları n ve yorumlama formasyonları n (toplulukları n) ayrı ca ifade karakterini gözlemler ve fark ederler
 - o Müzik dinleme sayesinde çeşit müzik türü değişikliklerini, soy çeşitlerini ayı rt ediyorlar
 - o Dinleme ve yorumlama sayesinde belirli müzik formları nı (biçimlerini) ayı rt ederler
- Bireysel ve beraberce müziği yorumluyorlar
 - o Enstrümanlar eşliğinde ve onun dı şı nda türk halk, sanat müziğini ve diğer halkları n ş arkı ları nı yorumluyorlar
 - o Şarkı lara eşlik yaparak ve özel çalgı içeriklerini çeşitli çalgı larda yorumlarlar
 - o Şarkı ları n daha yüksek seviyede güzel ve doğru söyleme yeteneğini geliştirirler (vücut durumu, nefes alma, güzel ifade, anlamlı şarkı söyleme, dinamik ve hı z dereceleri)
 - o Yorumlama ve dinleme yoluyla, ritmik, melodik ve armonik duyguları nı daha yüksek seviyeye geliş meleri ulaşt ır ı rlar
 - o Ritmik ve melodik çeşitliğini ve nota simgelerini kullanı rlar
- Yaratma becerilerini geliştirirler;
 - o Yorumlanmış olan eserleri yaratıcı şekilde tekrar yorumluyorlar
 - o Ritmik ve melodik bütünlükler tamamlar, değiştirir ve yaratı rlar
 - o Hissederek dinlenen müzik eserlerini devinim, mecazi ve edebi ifadelerle yaratıcı biçiminde ifade ederler
- Eleştirel düşünmeyi geliştiriyorlar
 - o Bireysel ve beraberce yorumlamaları değerlendirirler
 - o Çevrelerinde müzik olayları nı değerlendirirler

	Müziksel etkinlikler	Enformatik-konu içeriği	Kazanımlar	Sanatsal müzik eserleri – önerilen eserler
D I N L E M E	- Müzik eserlerini hissederek ve analitik şekilde dinlerler - Enstrumental, vokal (ses) enstrumental ve sahne müziğini tanıyor ve fark ediyorlar - Programlı ve programlı olmayan (absolute) müziğini ayırt ediyorlar - Homofonik ve polifonik ifadelerini tanıyorlar - Halk şarkılarının niteliklerini ayırt ediyorlar - Eğlence müziğinin niteliklerini tanıyorlar	- Farklı dönem eserleri, bestecileri, tarzları değişik müzik türleri - Kantat, oratoryo, opera, operet, bale, düzenli oyunlar, müzikal, filmde müzik ve dram - Senfonik şarkısı - Homofonik ve polifoniğe ait eserler - Yöresel halk şarkıları ve aynı biçimde bestelenen şarkılar - Caz, rok, pop, rep, rege	- Değişik stil ve dönem bestecilerin dinlenen eserlerini tekrar tanırlar - Belirlenmiş eserlerin müzik biçimlerini (formlarını) ayırt ediyor ve tanırlar - Dinlenen programlı ve programlı olmayan eserleri ayırt ediyor ve tekrar tanırlar - Polifonik ve homofonik ifadeleri ayırt ediyor ve tekrar tanırlar - Halk şarkılarının niteliklerini ayırt ediyor ve tekrar tanırlar	1. J.S.Bach – Köy kantatı (kantat) 2. G.F.Haendel – “Messiah” (oratorio) 3.J.Rossini - Sevil berberi (opera) 4. G.Verdi – Nabucco, Aida (opera) 5. N.K.Akses – Bayönder (opera) 6. J.Offenbach – Hofmanın hikayesi (opereta) 7. N.Otyam – Fatih destan eğlence müziği 8. P.I.Tchaikovski – Kuğu kuşu gölü (bale) 9. Çetin İşıkoğlu – Judit adlı bale müziği 10. M.Ravel – Bolero (koreograf oyunu) 11. L.Bernstein – Batıdan hikaye (müzikle) 12. Sarper Özsan – Ankara film şenliği (film için müzik) 13. J.Horner – Titanic (film)

			➤ Hafif müziğin niteliklerini tekrar tanırlar	müziği) 14. Server Acun – Makbet tiyatro müziği 15. R.Strauss – Til oylenspiegel (senfonik şiiri) 16. İlhan Usmanbaş – Müzikli (3 şiir) 17. Mihriban (halk şarkısı) 18. F. Tüzün – Esintiler türk folklorundan çalgı topluluğu için yapıt 19. C.Gershwin – Mavi Rapsodü (caz) 20. G.Miller – Çocuk Deni (caz) 21. Aydın esen – Modern Caz 22. Turgut Aldemir – Halk müziği düzenlemeleri (bağlama için)
Y O R U M L A M	- Türk hafif müziği, türk halk ve sanat şarkıları yanı sıra diğer halkların şarkıları yorumlarlar - Çeşit tarzlarda ve farklı dönem sanatsal müzik eserlerinden bölümler yorumlarlar	- Tek, iki ve çok sesli sanat ve halk şarkıları, hafif müziği yorumlama - Şarkı, konu, ezgi, kanonlar bilinen ve yeni tonalitelerde - Ritmik-melodik	Öğrenciler: Enstrümanlarda icra edilmenin kapsamı yla yorumlanan konu ve şarkılarının sayısından yarı	1. Fatih Altıparmak – Kilim (havası halk şarkısı) 2. Gültekin Çeki – Eski dostlar 3. L.V.Beethoven – Gece uykusu (re-major) 4. W.A.Mozart – Melodi (çalgı oyunu) 5. J.S.Bach – “şenlikle

A	- Ses (vokal), enstrümental, vokal-enstrümental yorumlamayı dans etmekle temas kurarlar - Bireysel yaşantı lara göre vokal ve enstrümental bölümlerini yorumlarlar - Bireysel ve başkaları n yorumlamaları niteliyor ve değerlendirirler	çeşit özellikleri; re-majör, si-minör modalite gamları ➤ Vokal, enstrümental ve vokal-enstrümental çeşitli parçaları	sayı sı nı tekrar yorumlarlar ➤ Benimselmiş ritmik ve melodik bilgileri uygulalar	oynayalı m” Köy kantatı ndan 6. G.Verdi – Nabucco (konu) operası ndan yahudi korusu 7. G.Rossini – Sevil berberi (aria) 8. G.Verdi – “La Donna Mobile” Rigoletto operası ndan aria 9. Okan Demiriş – “Yusuf ile Züleyha” operası ndan “Züleyha” ariası
Y A R A T I C I L I K	- Benimsenmiş müzik içerkilerini estetik ifade araçları yla yaşantı lı şekilde tekrar yorumlarlar - Eserin yaşantı lı dinlenilmesine göre yaratıcı lık, hareket mecazi ve sözlü ifade ederler - Müzik ifadesi araçları yla yaratıcı lık sayesinde ifade ederler - Ortamları ndaki müzik olayları nı nitelir ve değerlendirirler	➤ Şarkı lar, ezgiler, konular kanonlar ➤ Serbest seçme eserler ➤ Melodi, ritim tamlamalar, değiş meler, ş arki , ezgilerin yaratı lması ➤ Çeşit vokal ve enstrümental eşlikleri ➤ Müzik müsamereler, konserler ve okul temsilleri	Öğrenciler; ➤ Bazı öngörülen biçimleri, bireysel yeteneklerine göre yaratıcı lığı gerçekleştirirler	

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

8. sınıf müzik eğitiminin dersi önceki sınıflarda öğrenilen bazı bilgilerin ve etkinlikleri geliştirilmesi açısından programsal bir genişleme arz etmektedir.

Konusal içeriklerin gerçekleşmesi için iyi bir planlama ve öğrenci enerjisi ve zamanını rasyonel kullanması gerekir,

Müziksel-öğrenme etkinlikleri (dinleme, yaratma ve yorumlama) ilişkileri ayrılmadan sunulur öyle ki ders birimlerin biçimleştirilmesinde en azından iki değişik, farklı etkinlikler düzenlenir. Bu öğrencilerin bireysel yeteneklerine bağlı olarak, aktif etkinliklerine imkan sağlar. Program içerikleri şu esaslara dayanır:

1. Yorumlama ve dinlemek için seçilen müzik kaynağı
2. Müzik eğitim seviyesini yükseltecek kavram, ilke ve bilgiler müzik eğitimini daha yakından tanıttacak
3. Öğrencinin ortam müzik kültürü bilgileri ve de ulusal ve dünya müzik yaratıcılığına karşı estetik ve pozitif tutumun geliştirilmesiyle ilgili bilgiler edinirler

DİNLEME

Seçilen müzik eserleri dinleme yöntemi aktif dinlemeyi sağlamalıdır. Dinleme, öğrencinin dikkatini uyandıracak şekilde kısa ve tekrarlı olmalıdır. Öncelikle tekrarlı dinleme eserlerin, bestecilerin, dönemlerin tarzlarını, türlerin ve yorumlama aynıca müzik formlarını ve yorumlama formasyonlarının biçimlerin çok yönlü tanımlarını sağlar. Dinleme öncesi motivasyon ve dinleme sonrası yorumlarla ders süreci zenginleşerek öğrenciler için daha çekici olur.

YORUMLAMA

Yorumlama etkinliği saz (enstruman) çalma ve şarkı söyleme ile gerçekleşir. Şarkı söyleme-öğrencilerin bireysel olanakları dikkate alarak – taklit etme (kulak yoluyla), notalı ve kombine (taklit etme ve notalı) öğrencilerin bireysel yeteneklerini göz önünde bulundurarak şeklinde gerçekleşir. Saz (enstruman) çalma, şarkı eşliğinde belli müzik parçanın çalınması şeklinde olur.

YARATICILIK

Öğrencilerin yaratıcı lı ğı serbest ve kendiliğinden ortaya çı kan yorumlardı r, ritmik, melodik bütünlüklerin onları n olgunlukları nı göz önünde bulundurarak gerçekleştirilir. Yaratı lması , devinimler, mecazi ve edebi yorumlama ifadelerini gerçekleştirirler.

DEĞERLENDİ RME

Öğretmen değerlendirmede müzik eğitiminin gerektirdiği öğretim didaktik ve psikolojik gereksinimlerin karşı lanması nda esası nca yapar. Değerlendirme öğrencilerin bireysel geliş mesinde etkin dinleme ve vokal (ses), enstrumental yorumlamayla yaratıcı lı k çalış maları çerçevesinde (grup çalış malar) yapı lı r. Öğretmen, müzik yeteneğini yorumlama becerilerini bilgilerini ve öğrencilerin ilgisini takip ederek kaydeder ve değerlendirmesini yapar. Dinlenen eserlerde müzik anlamı nı denediğini sunumu ve takliti değerlendirilir. Dinlenen müzik eserlerinde yaş antı lar ve tekrar tanı maları değerlendirilir. Vokal ve enstrumental belirlenen ş arkı sayı sı nı n eş itleş tirilmesi ve enstrumental içerik (yaş anan yorumlama) esası nca değerlendirilir. Kulak yoluyla ve notalı ş arkı söylemede ve ikisinin bir araya getirilmesi arası nda bireysel imkanları nı daima göz önünde bulundururken değerlendirme eş it ağı rlı kta olmalı dı r. Öğretmen yaratıcı lı ğa ilgisi olan öğrenciyi takip ederek teş vik etmeli ve sürekli ilerlemesini yaratıcı lı k ifadesini izleyerek değerlendirme yapmalı dı r.

Özel değerlendirme:

- Dinlenen eserleri tekrar tanı ma
- Enstrumental yorumlama ve ş arkı söyleme
- Ritim ve melodik tikteler
- Yazı lı ve sözlü cevaplar
- Tanı tı m

Diğer değerlendirme araçları :

- Test
- Kendini değerlendirme

Öğretmen değerlendirme sı rası nda nivel standartları nı , özel hedefleri ve kazanı mları dikkate almalı dı r.

RESİM İŞEĞİTİMİ

haftalık ders sayısı 1, yıllık toplam 37 ders saati

GİRİŞ

Öteden beri kişioğlunun resim çizme ve yaratıcı özelliğinin içinde gizlenmiş bir değer olarak varolduğu bilinmektedir. Böyle bir olguyu ilkel toplumlardan günümüze kadar süren zaman dilimi içinde görmek mümkün.

Doğanın bir parçası olan insanoğlu çevresinde olup biten toplumsal ve doğal değişimleri anlamaya ve onları açıkklamaya uğraşmaktadı r. Emekleme çağı ndan sonra çocuklar ilk önce sekeleyerek yürür, daha sonra ise konuşur. Belli bir zaman sonra değişik fizik hareketleri yapar ve konuşmaya başlar. Daha sonraki evrede ise oyun sayesinde şarkı söyleme ve çizme hünerlerini sergiler. Daha başka sözle çizimler sayesinde karş ı mı za çı kan ilk çalı ş malar aslı nda her çocuğun içinde var olan resim konuşması nı n bir ifadesidir. Çocuklarda görülen zeka düzeyi, kalı tı m faktörleri, ortamı ve doğduğı yere bakmaksız ı n her çocukta mevcuttur.

Eğitim sürecinde resim eğitimi dersine de yer verilmesi sayesinde öğrenilmesi gereken değişik ders birimleri arasında vizüel iletişimin kurulması temin edilmektedir. Evrensel ve herkesin anlayabileceğı bir dile sahip olan resim sanatı nı n mümkün olabileceğı ölçüde geniş bir kitleye hitab etmesi yönünde eğitim sürecine ve bu sanat alanı yla içli dı ş lı olan öğretim görevlilerine büyük yük ve sorumluluk düşmektedir.

Günümüz dünyası nda her geçen gün gözlenen yenilikler ve hızlı değişiklikler Resim Sanatı alanı nda da görölmektedir. Elbette ki bu hızlı yeniliklere ve değişikliklere toplumumuz da ayak uydurmalı dı r. Avrupa ve dünya standartları na uyma yolunda Kosova'daki eğitim sistemi de zaruri olan gerçek değerlere kendi programları nda yer vermelidir. Nitekim, resim eğitimi günümüzde yaşam ı mı z ı n bir parçası haline gelmiş bulunmaktadı r.

UZAK HEDEFLER

Öğrencinin Resim sanatı nı n bileşik dünyası na girebilmesini kolaylaştı rı p sağlanması .

Görsel iletişim ve resim okur yazarlı ğı öğrenen öğrencinin çağdaş toplumdaki insani değer ve hoşgörüyü içeren yaratıcı fikir ve ilham birikiminin öğrencide oluş ması temin edilmelidir.

ÖZEL HEDEFLER

Beceri ve yetenek sahibi olan öğrencide resim elemanları , yaratıcı lı k, değişik malzemelerden yararlanma, estetik değerler, ifadenin görsel ve vizüel algı lanması , yaratıcı lı ğı n ve yaratıcı fikirlerin desteklenmesi, yaşam ve çalışma ortamı nı n daha güzel bir hal ve ortama dönüş mesi, insan oğlunun toplam edinimlerinin ilerletilmesine önemin verilmesi, çalışma kültürünün edinilmesi ve şahsi değerlerin tanı tılması hedeflenmektedir.

GENEL HEDEFLER

Farketme ve algı lama, yaratıcı lı k ve ifade yetisi, analiz ve değerlendirme

Bu alanla ilgili öğrencilerin şu alanlarda yetenekleş meleri öngörülmektedir:

Doğada ve toplumda gözlenen olay ve fenomenleri anyalabilme ve canlı ile cansız doğa arası nda farkı ayı rd edebilmeli,

Resim sanatı alanı nda klasik ve çağdaş ifade olanakları ndan yararlanabilme ve bu sanat alanı ndaki alet, malzeme ve tekniklerin özelliklerini ve ayrı ntı ları hakkı nda bilgi sahibi olmalı ,

Eldeki malzeme, sergileme olanakları ve değişik ortamlarda yapı lan eserlerin takdim edilmesi, resim sanatı nı n aş ı lanması yönünde önemli bir faktörü oluş turdu ğunu kavramalı ,

Kompozisyonda ve uzay içindeki aheng ve güzelli ği fark edip ayrı ntı ları hakkı nda fikir sahibi olmalı ,

Kendisinin yaptı ğı çalış maları yanı sı ra arkadaş ları n da çizmiş oldu ğu resimleri ve diğ er sanat eserleri ve onlarda gözlenen değerler hakkı nda görüş beyan edebilecek düzeye eriş en öğrenci, değişik zaman çağları nda ve kültür ortamları nda yaratı lan sanat eserlerin oluş ması

sırası nda onları çizen ve yaratan sanat yaratıcı ları n duyguları ve ruhsal durumları nı daha güçlü bir şekilde ifade etmeleri için başvurdukları yöntemler hakkı nda fikir yürütebilme kabiliyetine öğrenciler ulaşmı ş olmalı lar.

Kategoriler

***Yüzey, Uzay, Şekil, Renk, Çizgi, Hacim, Harmoni, Kontrast
(Zıddiyet)***

Bu alanlarla ilgili öğrenciler şunları bilmeli:

Öğrenciler kendi başına veya gruplar halinde çalışarak şu çalışma sürecini gerçekleştirmektedir: Problemin saptanması , araştırma, öğrencinin diğer ders alanları nda edindikleri bilgiler esas alınarak problemin çözülmesi işlevinde olan içerik ve fikirler arasında irtibatın kurulması .

Güzel sanatları n şu alanları nda çalışmaları gerekir: Afiş, kostüm çözüm ve seçenekleri, kitap kapağı , ilustrasyon, film, TV için reklamlar... Bu alanlarda çalışmalar yapı lırken belli bir etki üreten efektlerden yararlanmaya özen gösterilmelidir.

Resim sanatı alanı nda kaliteyi ayırd edebilecek seviyeye gelen öğrenciler, kendi yaratıcı lıklarını kopya, sahtelik ve tekdüzelikten uzak tutmanın önemini kavramı ş olmalı dırlar.

Yaşadıkları ortamda ve genellikle Kosova çapı nda görsel sanatlar alanı nda önemli eserler ve tarih ile kültür zenginlikleri konusunda bilgi sahibi olmalı dırlar.

Mensubu oldukları halkı n kültür değerleri hakkı nda bilgi sahibi olup Türk ve Osmanlı sanat tarihi ve gelenekleri hakkı nda tatmin edici seviyede birikime sahip olmaları yanı sıra diğer uygarlıklarla ve kültürlerle ortak değerlerin oluşturulmasını n gelenek ve tarihçesini bilmelidirler.

ÖDEVLER

Öğrencinin şu yeteneklere sahip olması yönünde çalışılmalı dır:

Şekil, renk ve uzay konumunu gözetleme, farketme ve yaşama kabiliyetine erişmesi,

Doğada ve toplumda gözlenen olay ve kuralları n Resim sanatı ile olan irtibat ve ilişkilerini ayırd edebilmesi,

Değişik malzemelerin çalışma süresinde kullanılması ,
Analitik gözlem ve onun resim ifadesi olarak ortaya çıkması ,
Estetik (güzel) değerlerin edinilmesi,
Sanat eserlerinin anlamlarını kavranması .

Selçuklu, Osmanlı ve Türk sanat eserleri için ilginin duyulması ve çağdaş Türk güzel sanatlar alanındaki akımlar ve onun diğer kültür ve sanat alanındaki devinimler hakkında bilgi sahibi olması .

Şeffaflık, özgürlük ve refah bir gelecekle ilgili vizyonlardan hareket ederek yaşam çevresi ve çalışma ortamına çekidüzenin ve şeklin verilmesi yönünde bireysel atılım ve yeteneklerin ifade edilmesi,

Toplum ve güzel sanatlar alanında yapıcı tavır ve davranışların ön plana çıkması nda yardımcı olması .

Resim sanatı alanındaki çağdaş hareketler ve modern akımlar hakkında bilgi sahibi olması .

STANDARTLAR (ÖLÇEKLER)

Resim sanatı elemanları ve resim dili ve ifadelerini ayırd edecek doğru bir yaklaşımın oluşturulması ,

Sanat yaratıcılığı vasıtasıyla çok kültürlü ilişkilerin gelişmesi,

Değişik ulus, din, dil, cinsiyet mensubiyetine sahip olanlar arasında eşitlik, beraberlik ve hoşgörülüğü ifade eden duyguların aşılması ,

Kültür hayatının zenginleştirilmesi,

Kişide yaratıcı kabiliyet ve yeteneklerin dile gelebilmesi için şu faaliyetlerin sürdürülmesi: Resim ve Güzel Sanatlar bölüm ve sekiyonlarının oluşturulması , resim sergileri ve diğer kültür olaylarının izlenmesi, toplum ve yaşam çevresi açısından önemi arzeden gelişme ve olaylara katılıp desteklenmesi vb.

PROGRAMI ÇERİĞİ

(Ders Plan ve Programı)

Bu yaştaki çocuklar için saptanan müfredatın (ders plan ve programlarının) programsal içeriklerinde belirlenen temel amaçlar olarak öğrencide yaratıcı olayları algılaya yetisinin aşılmasını yanı sıra, resim sanatı alanında meçhulu ve gizemi keşfetmede cesur davranması ve yeniliklere götüren yolda ilerlemesi için gereken potansiyel ve enerji gücünün aşılmasını yer almaktadır .

Konu birimleri

KOMPOZİSYON
KONTRAST (ZİDDİ YET)
YEKVÜCÜTLÜK
HAKİMİYET
HEYKELTİRAŞÇILIK
Dİ ZAYN - TASARIM
GÖRSEL İRTİBAT VE ANLAŞMA
ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

KOMPOZİSYON (8 ders)

Statik ve dinamik
Ritim ve denge
Seçenek
Serbest çalışma
Renk ve form açısından sade ritim-armoni kompozisyonu
Soyut ekspresif ifade
Çizgi, renk, şekil düzinelerinin belli şemaya göre diziliş sistemi.

Öğrencilerin şunları öğrenmeleri gerekir:

Kompozisyonda güzeli fark edip ayırt etmeli,
Çizdikleri resimlerde ritim ve dengeyi sağlamalı ,
Çizgi ve renkleri kullanarak rahatça kompozisyon yapmaları ,
Soyut imgelerden yararlanabilmeli,
Çalışmaları sırasıyla sade şekil ve form elementlerini kullanarak
resim yapma kabiliyetine erişmiş olmalı .

KONTRAST (ZİDDİ YET)

Resim değerlerinin ritim karşılığı olarak kontrasta başvurma,
Zıddiyetlerden yararlanarak eserlerin oluşturulması
Renklerin kontrast özellikleri
Rengin diğer renge karşı kontrast özelliği
Işık – gölge kontrastı
Sıcak – soğuk kontrastı
Tamamlayıcı unsur olarak kontrast
Dürtü aracı olarak kontrast
Kalite kontrastı
Çokluktan (kvanitiden) kaynaklanan kontrast.

Öğrencilerin şunları öğrenmeleri gerekir:

Kontrast ve zıddiyet olmasaydı insan gözü şekilleri fark edemeyecekti,

Kontrast esere canlılık katıp onu daha zengin kılmaktadır,

Kontrastı yararlanmayı bilmeli,

Yedi adet olan kontrast özellikleri hakkında bilgi sahibi olmalı :

Rengin renge karşı kontrastı ,

Soğuk – sıcak kontrastı ,

Işık – gölge kontrastı ,

Komplementar (tamamlayıcı) kontrast,

Aynı anlık (simültan) kontrast,

Kaliteden kaynaklanan kontrast,

Kvantiteden (çokluktan) kaynaklanan kontrast.

YEKVÜCUTLUK (4 ders)

Kompozisyonun ortak paydası olarak yekvücutluk,

Statik ve dinamik yekvücutluk,

Yekvücutluk ve denge,

Simetrik (formal) ve Asimetrik (informal) denge,

Biçim ve ifadede sürenglik ve yekvücutluk.

Öğrencilerin şunları öğrenmeleri gerekir:

Resimin oluşumundaki tüm elemanları çizgi, şekil, biçim ile bir bütünlüğe dönüştürebilmeli,

Tüm resim elemanları arasında mantıksal bir bağ kurabilmeli,

Gereken elemanları içermeyen ve bir bütünlüğü ifade etmeyen kompozisyonun aslında bir kompozisyon olamayacağını bilmeli,

Statik ile dinamik bütünlüğü nelerin ifade ettiğini açıklayabilmeli,

Bir resim eserindeki rakip konumunda olan resim elemanları arasında beliren gerginliğin yekvücutluk ve bütünlük ile aşıldığını kavrayabilmeli,

Simetrik ve asimetrik denge unsurları hakkında bilgi sahibi olmalı ,

Kendi yaratıcılıklarını sırasıyla bütünlüğü ve yekvücutluğu yakalayıp kendine has bir stil ve ifadeyi yakalayabilmeli .

HAKİMİ YET (2 ders)

Değişik türdeki eleman ve unsurları bağlayan koşul olarak eserde gözlenen hakimiyet,

Bir cisimin hakimiyetinin belirgin olduğu kompozisyonda resim eleman ve unsurları nı n kaynaştı rı lı p birleştirilmesi.

Öğrencilerin ş unları öğrenmeleri gerekir:

Bir sanat eserinde herhangi bir şeklin hakim olması nı n belirgin olduğu durumda hakimiyetin sözkonusu olduğunu bilmeli,

Hakimiyet aslı nda kontrasttan (zı ddiyetten) kaynaklanmaktadır,

Eserdeki mevcut kompozisyon değerlerinden birisinin diğerlerine oranla daha önemli kı lı nması veya baskı n olarak vurgulanması yla hakimiyetin sağlandı ğı nı öğrenmiş olmalı ,

Kendi çalı ş ması sı rası nda kullandı ğı resim unsurları ndan birisinin daha belirgin bir şekilde vurgulanması yla hakimiyetin sağlandı ğı nı bilmeli.

HEYKELTIRAŞÇILIK (6 ders)

Güzel sanatlar olarak mimarlı k,

Plastiklik derecesine göre farklı lı klar,

Relif,

Alçak relief (Barelef),

Yüksek relief,

Tam plastik yöntemi (Heykel)

Heykeltı raş çı lı kta kullanı lan malzeme.

Öğrencilerin ş unları öğrenmeleri gerekir:

Heykeltı raş çı lı k nedir,

Plastiklik esası nca ayrı m ve farkları yapabilmeli,

Relif, alçak relief ve yüksek relief nedir,

Şe klin üç boyutlu oluşunun özelliklerini belirtebilmeli: uzunluk, genişlik, yükseklik,

Tam plastik (Heykel) ve reliefin neler olduğunu ve araları ndaki farkları bilmeli,

Güzel sanatları n bir dalı olan bu yaratıcı lı k dalı nı n özellikleri ve baş vurduğu çalı ş ma teknikleri ile kullandı ğı malzemeler hakkı nda bilgi sahibi olmalı ,

Heykeltı raş çı lı kta kullanı lan malzemelerden hangisinin sert hangisinin ise yumuş ak madde olduğunu bilmeli,

Yukarı da belirtilen tüm sorunlar için çözüm yolları nı öğrenmiş olmalı .

Dİ ZAYN – TASARIM (5 ders)

Endüstri ve ürün dizaynı ,
Dizayn süreci,
Resim elemanmları ve kompozisyon elemanları ,
Şekil, renk, tekstür, ebatlar (boyutlar),

Vizüel (görsel) irtibat ve anlaşma (2 ders)
İ ş aretlerin psikolojik ve sosyolojik etkileri,
Çağdaş dünyada simgelerin rolü,
Simge olarak renkler,
Simgelerin şekillendirilmesi (Piktogramı)

Öğrencilerin ş unları öğrenmeleri gerekir:

Sanayi endüstri dizaynı nı n önünde hangi ödevler durmaktadır,

Sanayi üretimi olarak üretilecek cisimlerin dizaynları (tasarı mları) yapı lı rken gözönünde bulundurulması gereken özellikler: amaç, strüktür ve temel özellikler,

Dizaynı n kapsadı ğı alanlar,

Dizayn - tasarı m sı rası nda kullanı lan resim elemanları ve resim formları nı n resim iş levi yanı sı ra tasarı mı yapı lan cisimin toplam kullanı lı rlı ğı nı da gözönünde bulundurmalı dı r,

Simgeler (Piktogramlar) nedir ve onları n insanı n yaş amı ndaki rolü,

Kendi çevresini saran cisimlerin krokilerini ve çizimlerini başarı lı bir şekilde yapabilmeli.

ANALİ Z VE DEĞERLENDİ RME (4 ders)

Eleştiri ve iletişim,
Estetik (güzellik) yönünde araştı rı malar.

Öğrencilerin şunları öğrenmeleri gerekir:

Resim sanatı hakkı nda görüş ifade edebilmeleri yanı sı ra kendi çalı ş maları ve arkadaş ları nı n çizdikleri eserler hakkı nda fikir beyan edebilmlidirler,

Mensup oldukları ulusun sanatsal değ erleri yanı sı ra etrafı nda bulunan diğ er halkları n yaratıcı lı kları hakkı nda da düş üncelerini ileri sürebilmeli,

Resim galerisi, müze ve sergileri gezdikleri sı rada gördükleri eserler hakkı nda bir sonuca varı p görüş beyan edebilmeli,

Resim sanatı nda damgası nı vuran ünlü resamlar ve onları n eserlerini tanı malı ,

Güzel sanatlara iliş kin literatürden yararlanmayı bilmeli ve onun içeriğ i ve reproduksiyonları nı kendini yetişt irmede kullanabilmeli,

Renk, Yüzey, Uzak ve Hacim ile ilgili estetik ifadeler kullanabilmeli ve Çizim teknikleri (kalem, tuş, pene, lavire edilmiş tuş) ve Resim teknikleri (yağlı boya, pastel, tempera, akvarel, guvaş ve kombine teknikler) hakkı nda araştırma yapı p kullanabilecekleri malzeme ve teknikler hakkı nda serbest bir şekilde karar alabilmeli.

RESİM MALANLARI, ELEMANLAR, TEKNİK VE MALZEMELER

Resim çizme

İfade aracı olarak çizgi,

Çizgi – çizgi ve ritim uyumu

Doğada görülen olay olarak çizgi

Zaman ve mekan işlevinde çizgi

Resim elemanları : Form, Hareket, Kompozisyon

Çizme teknikleri: Kalem, tuş, kombine çalı ş ma...

Malzeme: Kâğı t, kalem, pene, fırça...

Resim yapma

Renkler – Renk kuş ağı (Spektrum)

Renk – Hromatik renkler

Renk – Ahromatik renkler

Renk - Tonalite

Renk – Valer

Renk – Ayrı mlar: soğuk ve sıcak renkler

İfade aracı olarak renk

Renk – Malzemede ahengin (armoninin) sağlanması

Resim elemanları : Renk, Valer, Uzay, Kompozisyon, Ahenk
Resim teknikleri: Akvarel, Tempera, Guvaş, Kolaj, Vitraj, Mozaik, Pastel, Akrilik, Kombine Teknikler
Malzeme: Kâğı t, Karton, Fı rça, Palet, Tempera Renkler, Akvarel, Karma Malzeme, Plastik, Taş...

Heykeltı raş ı lı k:
Heykeltı raş ı lı k – Bir unsur olarak form
Heykeltı raş ı lı k – Bir unsur olarak hacim
Heykeltı raş ı lı k – Üç boyutluluk ve onun anlamı
Heykeltı raş ı lı k – Relif
Doğa ürünü olarak – Heykeltı raş ı lı k
Fikir ürünü olarak – Heykeltı raş ı lı k

Resim elemanları : Form, Relif, Kompozisyon, Hareket
Teknikler: Odun, Balçı k, Plastelin, Alçı , Kil, Taş ...
Malzeme: Odun, Balçı k, Plastelin, Tel, Alçı , Kil, Taş ...

Grafik
Yüksek baskı
Düz baskı
Derin baskı
Monotipi

Resim elemanları : Kontrast, Kompozisyon, Armoni, Tekstür
Grafik teknikleri: Alçı Oyma, Saç Baskı , Bakı r Baskı , Monotipi...
Malzeme: Kâğı t, Renk, Linoleum, Alçı , Karton...

Güzel sanatlar
Rozet – ornament
Afiş
Kitap düzenleme
Kolaj
Vitraj
Mozaik
Seramik
Medya yaratı cı lı ğı

Resim elemanları : Kompozisyon, Simge, Hareket, Ritim, Kontrast, Tekstür

Teknik: Kolaj, Vitraj, Mozaik, Afiş, İ llüstrasyon, Kitap Kapağı ,
Teknik Dizayn, Sanayi Tasarı mı
Malzeme: Renk, Kâğı t, Renkli Taş , Renkli Kâğı t, Karı ş ı k Malzeme...

Estetik (güzellik) değ erlendirmesi:
Ç oğ altma – prodüksiyon
Ö ğ rencilerin ç alı ş maları
Zirvedeki sanatç ı lar hakkı nda fikir değ iş tokuş u

Malzemeler ve teknik: Kuramsal bilgilerin benimsenmesi ve audio-
görsel alı ş tı rmalar.

RESİ M ESERLERİ

Kosova, Türkiye ve dünya ç apı ndaki resim sanatı alanı ndaki
ş aheserler

Kosova'da mevcut yüksek sanatsal değ ere sahip eserler, burada
değ iş iik dönemlerde cereyan eden olaylardan ilhamlanarak yaratı lan
sanatsal eserler ve özellikle Türk ve Osmanlı sanatı eserleri ile ilgili
izlenimlerini ifade edebilme

Sanatç ı lar: Piter Pol Rubens, Corcone, Rembrant Van Riyn, Ejen
Delakroa, Klod Mone, Gustav Kurbe, Pablo Pikaso, Ethem Ç alı ş kan,
Fevzi Tüfekç i, Osman Baymak, Davut Hamolar, İ smet Bölükemini,
Zeynel Beksaç , Nuş , Süzan Payazit...

Tarihi anı tlar: İ stanbul (Sultanahmet Camii, Süleymaniye Camii,
Ayasofya, Topkapı Sarayı , Yerebatan Sarayı , Dolmabahçe Sarayı);
Priştine Fatih Camisi ve Ç arş ı Camisi, Prizren Sinan Paş a Camisi,
Prizren Hamamı ve Taş köprüsü, İ pek Patrikhanesi, Graçanitsa Manastı rı .

İ LHAM (ESİ N) VE DÜ RTÜ

İ nsan çevresi, doğ al ş ekiller, uzay, doğ a değ iş iklilikleri,
Diğ er derslerin içeriklerinden kaynaklanan ilham,
Edebi eserlerden kaynaklanan ilham,
Tarihi olaylar ve halk geleneklerinden esin,
Kosova kültür mirası ndan ve burada yaş ayan Türklerin varlı kları nı
ifade eden kültür zenginliğ i ve mirası ,
Resim sanatı dehaları nı n sanat eserleri,
İ nsanı n iç dünyası ndan gelen ilham.

ÇALIŞMA ŞEKİ LLERİ

Grup halinde çalış ma, Bireysel olarak çalış ma, Cephe yöntemiyle çalış ma, Çiftler halinde çalış ma, Medya üzerinde çalış ma, Hafif zihinsel özürleri olan çocuklarla Özel çalış ma: iş itsel, görsel, iş itme engelileri...

Ek ve ilave çalış ma.

Ek ve ilave çalış ma yöntemi olarak müze, sergi, tarih ve kültür anı tları na ziyaretler yanı sı ra çevreye düzenlenen piknik ve geziler yer almaktadır.

KAZANIMLAR

Öğrencilerin ş unları öğrenmeleri gerekir:

Kompozisyon ve uzayda güzelliği saptayı p ayı rd etme,

Canlı ve cansı z doğa arası ndaki farkları bilmeli,

Çizgiler sayesinde tasarı yapma, renkleri ve onun yoğunlukları nı ayı rd etme,

Kontrast ve armoni özelliklerine göre nesneleri fark etme,

Kompozisyonun ne olduğunu bilmeli,

Ritim ve dengeyi sağlayacak unsurları tanı mlama,

Kontrast, yekvücutluk ve hakimiyet vası fları nı ayı rd etme,

Yekvücutluğun kompozisyonun temel değerini oluşturduğunu bilmesi,

Pratik çalış ma dahil heykeltı raş çı lı k teknikleri hakkı nda bilgi sahibi olması ,

Dizayn ve sanayi dizaynı nı n ne olduğunu bilmeli,

Simgelerin (Piktogram) ne olduğunu bilmeli ve bazı problem ve ödevleri çözecek düzeye erişmeli,

Kendisinin ve diğerlerinin çalış maları nı değerlendirebilmeli,

Öğrencilerde gözleme kabiliyeti aş ı lanarak hayal edilmiş sahnelerde veya resim eserlerinde esas strüktürü ve yapı yı ayı rd etmek ve şekillerin kuramı na göre resim eserlerinin aç ı klaması nı yapabilmek,

Resim sanatı ndaki esas unsurları tanı ması ve bireysel veya toplu bir şekilde belli bir alanı düzenleyebilme yetisine sahip olması ,

Kosova'daki sanat değerleri ve kültür varlı ğı nı n değeri hakkı nda sağlıklı fikirlere sahip olması ,

Bu alanda gereken eğitimi alı rken sanatı n evrensel çapta geliş mesini yakı ndan izleme ve tertiplenen değişik kültür olayları nı takip etmeli.

METODOLOJİ K TALİ MATLAR

Bi kere alı Şma yöntemi objektif bilimsel araştı rma sonuçları na dayanmalı ve resim sanatı alanı nda görülen muhtemel istem ve zı ddiyetlerin uyumlaŐtı rması nı sağlamalı dı r,

Kaliteli kreasyonlar sağlanarak bir bütünün uyumlaŐtı rması nı sağlamalı dı r,

Bireysel ve tim alı Őmaları sı rası nda didaktik-metodik, pedagoji – psikoloji istemlere saygı göstermeli,

Yaratı cı alı Şması rası nda tüm katı lı mcı ları n güven ve özgüvenlerini sağlayacak önlemler alı nmalı dı r,

Kullanı lan yöntemlerin ve metotları n iyi olduğuna ancak alı Şma sonucuna varmak ve öngörülen tüm ödevleri yerine getirerek öğrencilerin kendilerinin zm yolunu bulmaları na yardı mcı olmak

DERSLER ARASI İ Lİ ŞKİ

Devamda getirilen diğer ders birimleriyle koordinasyon sağlanmalı dı r: Türk Dili ve Edebiyatı , diğer dillerle ilgili dersler, Tarih, Müzik, Beden Eğitimi vb.

DEğERLENDİ RME VE NOTLAMA

Tüm konusal bölümlerin işlenmesi sı rası nda öğretmenin görevi sadece yönlendiriciden ibarettir. Çalı Őmaları sı rası nda öğrencileri destekleyen ğretmen, onları n gelişmesi ve ilerlemesinde yardı mcı olmalı dı r.

Kosova’da yaratı lan resim sanatı alanı nda kaydedilen değerler hakkı nda öğrencinin doğru bilgi alması ve yönlendirilmesi gerekir. Aynı zamanda yaratı lı Őtan herkesin içinde olan yaratı cı kabiliyetlerin önplana ı kması desteklenmelidir. Çevreye karşı sorumluluk ve duyarlı lı ğı n artı rı lması , tüm insanlar arası nda ulus, dil, din, cinsiyet farkları yapı lmaksız n eşitlik ve hoş görünün sağlanması yolunda alı Şı lmalı , öğrencinin bu alanlarda katetiği başarı ları izlenmeli ve kendisinde dirayetin ve özgüvenin artması yolunda alı Şı lmalı dı r.

Öğrencilerin Şunları bilmeleri gerekir:

Sunulan ders programları ndan hareket ederek sanat eserlerinde resim değerlerini farketme ve algı lama kabiliyetine erişmeli. Diğer yandan

etrafı nda olup bitenleri gözleyerek kompozisyon ilkelerini geliştirecek aşamaya ulaşmalı . Yaratıcılık sırası nda orijinalliği önplana çıkarak resim ile ilgili sorunlara duyarlılık göstermelidir. Aynı zamanda resim yaparken gözden kaçabilecek eksiklikleri fark edip ortadan kaldırma kabiliyetine ulaşmalı .

Resim alanı nda çalışmaları nı sürdürürken uygulayacağı teknik ve tercih edeceği uygun malzemelerin seçilmesini yapabilmeli ve bu sayede etrafı nı saran dünya hakkı nda görüşünü resimleri sayesinde yansıtabilmeli.

Resimlerin içeriği, konusu, işlendiği tekniği, estetik değerleri, sanat açısı ndan taşıdığı mesajları bilmesi gereken öğrenci Kosova’da yaratılan sanat eserleri için özel ilgi göstermelidir. İşi karşı sorumlu davranarak, yaratıcı çizgisinde bağımsız ve kararlı olmalıdır.

EK ÇALIŞMALAR

Özel yetenek sahibi olan öğrencilerin kendi ilgi alanları ndaki ihtiyaçları nı karşılamak, resim sanatı alanı nda kendi bilgi ufukları nı daha da genişletmek ve resim sanatı alanı nda yeni yeni beceriler kazanmaları nı mümkün kılacak şartları n sağlanması yönünde çaba harcanmalıdır.

Bu alana ilgi besleyen ve özel yetenek sahibi olan öğrencilerin uzamsal alanda sivrilmeleri ve sanat yaratıcılıkları nda bir yerlere varmaları yanı sıra onların moral kişiliklerinin olgunlaşması yönünde çalışılmalıdır.

Bu ders alanı nda çalışın öğretmen, ilk sırada, öğrencide mütevazilik, kararlılık ve dayanışma duyguları nı nışlanması yönünde çalışmalıdır.

SERGİLERİN ÖRGÜTLENMESİ VE ONLARIN ZİYARET EDİLMESİ

Sergi, müze, galeri, kültür merkezlerinin ve resim sanatı yla ilgili diğer ziyaretlerin yapılması ve benzer manifestasyonları n okullar ve diğer yerlerde örgütlenmesi yönünde çaba harcanmalıdır. Bu yönde yapılacak çabalar resim dersi ile ilgili ders plan ve programları ile müfredatı n gerçekleştirilmesinin bir parçası olarak sayılmaktadır.

TEKNOLOJİ

haftalık ders sayısı 1, yıllık toplam 37 ders saati

GİRİŞ

Sekizinci sınıf teknoloji dersi önceden kazanılmış bilgilerin devamı ve bu seviye için öngörülmüş gerekli bilgi ve becerilerin (cisimlerin gösterilmesi, makine malzemeleri teknolojisi, aktarıcılar ve motorlar, trafik, su teknolojisi, teknik donanımların kullanılması ve bilişim) benimsenmesi niteliğindedir.

UZAK HEDEFLER

Sekizinci sınıf uzak hedefleri şöyledir:

- Cisimleri grafik olarak, eğik projeksiyon, aksonometri, kesitlerini, yüzeylerin açılımlarını gösterme; makine malzemelerini, teknolojilerini, aktarıcılar ve motorları, teknik donanımların kullanımı, trafik ve bilgisayarla çalışma işlerini öğrenme becerilerini geliştirebilme
- Makine malzemeleriyle model işleme ve de bilgisayarla cisimler tasarlama becerilerini geliştirebilme
- Teknoloji alanında uygun verileri toplama ve kazanılan bilgileri günlük hayatta uygulama becerilerini geliştirebilme.

GENEL HEDEFLER

Sekizinci sınıf genel hedefleri şunlardır:

Anlama açısı ndan

- Terimlerin anlamı nı anlayabilme
- Eğik projeksiyon, aksonometri, cisimlerin grafik gösterimi, makine malzemeleri, aktarı cı lar ve motorlar, su teknolojisi, trafik ve bilişim kavram ve ilkelerini anlayabilme.

Uygulama açısı ndan

- Cisimleri grafik olarak gösterebilme
- Makine malzemeleriyle modeller geliştirebilme
- Eğik projeksiyon ve aksonometrik gösterimi yapabilme

Tutum ve değerler açısı ndan

- Kişisel davranış ları nı (istekli, iş birliğinde, giriş ime açı k olma vb.) geliştirebilme
- Dersin sunduğu öncülükler hakkı nda tutum ve değerler geliştirebilme

Karar verme becerisi açısı ndan

- Problemleri çözmede doğru karar verebilme
- Teknolojik problemleri çözmede doğru karar verebilme
- Yaratıcı ve eleştirel düşünce geliştirebilme
- Alternatif çözümler üretebilme
- Özgün buluş ları nı gösterebilme

DERS İ ÇERİ Ėİ

Kategoriler	Alt Kategoriler	Ders sayı sı	Oranı
1. Cisimlerin Gösterimi	1.1 Cisimlerin Çizimi 1.2 Yüzeylerin Açılı mı 1.3 Eğik Projeksiyon, Aksonometri	4	10,81%
2. Makine Malzemeleri Teknolojisi	2.1 Makine Malzemelerini Tanı ma 2.2 Makine Malzemelerinin Özellikleri 2.3 Metal İ şleme Teknolojisi	7	18,92%
3. Aktarı cı lar ve Motorlar	3.1 Aktarı cı lar ve Kranklı Mekanizmalar 3.2 İ çten Yanmalı Motorlar, Turborekatörler ve Reaktörler	6	16,22%
4. Trafik	6.1 Hepimiz Trafik Katılı mcı ları yı z 6.2 Motosikleti Tanı ma	4	10,81%
5. Su Teknolojisi	5.1 İ çme ve Teknoloji Suyu 5.2 Suyun Kullanımı 5.3 Kirli Suları n Arındırılması 5.4 Kullanılan Malzemelerin Geri Dönüşümü	4	10,81%
6. Teknik Donanı mları n Kullanımı	6.1 Ev Teknik Donanı mları 6.2 Laboratuar Çalışması Donanı m ve Araçları	4	10,81%
7. Bilişim	7.1 İnternet'in Kapsamı 7.2 İnternet Explorer Programı	8	21,62%

KATEGORİ	ALT KATEGORİ	DERS İ ÇERİ Ğİ	KAZANIMLAR	DERSLER ARASI İ Lİ ŞKİ
1. Cisimlerin Gösterimi	1.1 Cisimlerin Çizimi	1.1.1 Cisimlerin teknik çizimi	Cisimlerin teknik çizim elemanları nı bilir	Türkçe İ ngilizce Resim
	1.2 Yüzeylerin Açılı mı	1.2.1 Aksonometrik projeksiyon ve özellikleri	İ zometrik projeksiyonları n yapı sı nı bilir	
	1.3 Eğik Projeksiyon, Aksonometri	1.3.1 Yüzey açılı mları yöntemleri	İ zometrik projeksiyonları n çizim yöntemlerini bilir	
2. Makine Malzemeleri Teknolojisi	2.1 Makine Malzemelerini Tanı ma	2.1.1 Metal ve alaşı mları n üretilmesi	Metal ve alaşı mları n üretim yöntemlerini bilir	Türkçe Fizik Kimya
	2.2 Makine Malzemelerinin Özellikleri	2.2.1 Metal ve alaşı mları n özellikleri	Metal ve alaşı mları n fiziksel, kimyasala, teknolojik ve mekanik özelliklerini bilir	
	2.3 Metal İ şleme Teknolojisi	2.3.1 Metal ve alaşı mları n işlenme biçimleri	Metal ve alaşı mları n işlenme yöntemlerini (törpüleme, taşlama, tavlama, döküm, kaynak, yüzey koruma vb.) bilir	
3. Aktarı cı lar ve Motorlar	3.1 Aktarı cı lar ve Kranklı Mekanizmalar	3.1.1 Zincirli aktarı cı lar 3.1.2 Kayı şlı aktarı cı lar 3.1.3 Lövyeli aktarı cı lar 3.1.4 Kranklı mekanizmalar	Aktarı cı ları n çalı şma ilkelerini ve yapı sı nı bilir	Türkçe Fizik
	3.2 İ çten Yanmalı Motorlar, Turborekatörler	3.2.1 İ çten yanmalı motorlar 3.2.2 Turboreaktörlü ve reaktörlü motorlar	Motorlu taşı tları – motorları bilir	

	ve Reaktörler			
4. Trafik	4.1 Hepimiz Trafik Katılımcılarıyla	4.1.1 Süratin trafikte neden olduğu tehlikeler 4.1.2 Trafik kazaları istatistikleri	Trafik işareti ve kuralları na uymamaktan doğan tehlikeleri bilir	Türkçe Fizik
	4.2 Motosikleti Tanıma	4.2.1 Motosiklet kısımlarını tanıma 4.2.2 Teknik bakım 4.2.3 Eğitim pistinde motosiklet kullanma	Motosikletin kısımlarını ve trafikte kullanımı bilir	
5. Su Teknolojisi	5.1 İçme ve Teknoloji Suyu	5.1.1 Teknoloji (sanayi) ve içme suyu	Sanayi ve içme suyunu, su kaynaklarını bilir	Türkçe Fizik İngilizce
	5.2 Suyun Kullanımı	5.2.1 Suyun dikkatli kullanımı	Su kullanımı hakkında bilinçlenir	
	5.3 Kirliliğin Suları Arındırılması	5.3.1 Kirliliğin suları arındırma teknolojileri	Kirliliğin suları arındırma teknolojilerini bilir	
	5.4 Kullanılan Malzemelerin Geri Dönüşümü	5.4.1 Kullanılan malzemelerin geri dönüşüm olanakları	Kullanılan malzemelerin geri dönüşüm teknoloji ve olanaklarını bilir	
6. Teknik Donanımların Kullanımı	6.1 Ev Teknik Donanımları	6.1.1 Yemek yapma ve muhafaza etme ev aletleri 6.1.2 Isıtma ve ısı yalıtım koruma araçları 6.1.3 Temizlik ve hızlı yemek hazırlama aletleri	Elektrik fırını ve buzdolabının yapısını ve kullanımlarını bilir Termo elektrik sobası ve klimasının yapısını ve kullanımlarını bilir. Çamaşır makinesi, termosifon, ütü ve mikserin yapısını ve kullanımlarını bilir	Türkçe
	6.2 Laboratuvar Çalışması Donanımı ve	6.2.1 Öğretim araçları : tepegöz, bilgisayar, projektör, vb. 6.2.2 Teknoloji laboratuvarında	Öğretim ve çalışma araçlarını bilir	

	Araçları	kullanılan çalışma araçları		
7. Bilişim	7.1 Internet'in Kapsamı	7.1.1 Elektronik posta (e-posta) 7.1.2 Newsgroup 7.1.3 World Wide Web - Web 7.1.4 FTP (File Transfer Protocol) 7.1.5 Chat 7.1.6 Net Meeting	Internet aracılığıyla iletişim olanaklarını bilir	Türkçe İngilizce Fen dersleri vb.
	7.2 Internet Explorer Programı	7.2.1 Programın yüklenmesi 7.2.2 Web adresi 7.2.3 Web'in yapısal bileşenleri, menü, link, kenarlık, vb. 7.2.4 Temel etkinlikler: Internet'ten veri indirme (download), kopyalama, yazdırma, vb. 7.2.5 Anahtar kelimelerle veri arama (Search Engines, Google, vb.). 7.2.6 Hotmail ve Yahoo'da adres oluşturma ve iletişim kurmada adresleri kullanma (ileti gönderme, belge ekleme (attachments), vb.	Internet Explorer programını kullanır Internet aracılığıyla bilgi ve veri araştırabilir Elektronik posta adresi oluşturup iletişim (mektup ve belge gönderme, alma ve yazdırma) kurabilir Öğrenim amaçlı Web siteleri kullanabilir	

ÖĞRETİ M YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Cisimlerin grafiksel gösterimi, eğik projeksiyon, cisimlerin eğik aksonometrisi, yüzeylerin açılımları, makine malzemeleri ve teknolojilerini tanıma; aktarıcılar ve motorlar, su teknolojileri, teknik donanımların kullanımı, trafik ve bilişim konuları somut örneklerle açıklanıp gözlem şemalarıyla desteklenmelidir. Cisimlerin gösterilmesiyle ilgili somut örnekler sunulmalı. Teknik malzemelerle deneyler yapılmalı, aktarıcılar ve içten yanmalı motorlarla ilgili deney ve olanaklar elverdiği ölçüde bilgisayar tasarımları gösterilebilir. Teknik malzemelerin işlenmesi gösterilip; İnternet teknolojisiyle yakından tanışabilirler.

DEĞERLENDİRME

Öğrenmenin değerlendirilmesi şöyle yapılır:

1. Ders programını nın gerçekleştirilmesi sırası nda öğrencinin etkinliğinin değerlendirilmesi
2. Kişisel çalışmanın değerlendirilmesi
3. Grup çalışması katkıları nın değerlendirilmesi
4. Öğrenim süresince testlerin yapılması
5. Kişisel bilgisayar ödev ve projelerin değerlendirilmesi

DERS KAYNAKLARININ KULLANILMASINA YÖNELİK TALEMATLAR

Önerilen ders kitapları

1. Boris Abersek, Franjo Florjancic, Amand Patonik: “Teknika 7”, Ljubljana, 2000
2. İngilizce ve Türkçe MS Office 97, MS Office 2000, MS Office XP vb. kaynaklar

Gerekli diğer gereç ve şartlar

1. Proje geliştirme araçlarıyla donatılmış laboratuvar
2. Bilgisayar ve yazıcılarla donatılmış bilgisayar laboratuvarı
3. Gerekli bilgisayar yazılımları

4. İnternet ve yerel ağ bağlantısı
5. Öğretmelere yönelik hizmet içi eğitim kursları
6. Bakım

Asgari şartlar

1. Öğretim programını n gerçekleştirebilmesi için her okula en az bir bilgisayar
Öğretmelere yönelik hizmet içi eğitim kursları

UYARI

Öngörülen ders kredilerine açıklama, bilgilerin pekiştirilmesi ve değerlendirme etkinlikleri dahildir

METODOLOJİ K YÖNERGELER

1. Gösterme (örneklendirme), yalnız ve grup çalışmaları ayrırlıkları ,
örneğin, açıklama % 25, gösterme %25, yalnız ve grup çalışması
% 50
2. Kişisel çalışmaları n cesaretlendirilmesi ve bilgi ve becerilerin alış
verişi, etkileşimli çalışma
3. Kazanılan bilgilerin ve ders kapsamını n ödevler aracılığı ile
pekiştirilmesi.

BAĞIMSIZ ÇALIŞMAYA YÖNELME

1. Grup ve kişisel çalışma
2. Okul programcılar kulübü

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

haftalık ders sayısı 2, yıllık toplam 74 ders saati

GİRİŞ

Temel ve çevresel ile spor hareketleri etkinlikleri sayesinde, bu yaştaki öğrencilere en iyi örgütlenmiş bir şekilde, özgür ve açıkça kendi biyolojik hareketlerini olduğu gibi, öğrenmiş oldukları hareketler konusundaki yeteneklerini göstermeleri sağlanmalıdır, ancak tüm bu hareketler spor eğitimi öğretmeninin uzmansal denetimindeki değerlendirme sayesinde yapılmalıdır.

Hareketlerdeki içerikler, teşvik edici olmakla birlikte, doğru gelişmedeki yetenek ve olanaklara uyumlu olmaları ile değişik yetenek engellerine sahip olan veya olmayan tüm öğrencilere aynı şekilde etkide bulunmalıdır.

UZAK HEDEFLER

Uygulanmakta olan şartlara ve teyid edilen öğrenci yeteneklerine uyumlu olarak hazırlanan programlar sayesinde, onlara kesin olarak şunlar için olanak sağlanmalıdır:

- (1)Yetenek ve fonksiyonel hareketlerin geliştirilmesi ile büyüme ve sağlıklı korunması ,
- (2)Hareket engellerinin keşvedilip ortadan kaldırılması yada indirgenmesi, olanaklar dahilinde bu psikosomatik hareketler için de geçerli,
- (3)Spor hareketleri alışkanlıklarının oluşturulması ve günlük yaşamda ile sporda bunları uygulayabilmek için, uzun bir süre için onları hafızaya yerleştirilmesi (saklanması),
- (4)Olası spor disiplinleri için öğrencilerin doğru seçilmesi özellikle olimpiyat sporlarına özen gösterilmesi vb.

Genel hedeflerin hayata geçirilebilmesi için, spor eğitimi öğretmenler konseyinden okul, belediye ve daha üst düzey yönetici strüktürleriyle birlikte kaliteli bir örgütlenme istenmektedir. Bu doğrultuda çocukları mı zı n ödev ve sorumlulukları nı belirleyerek, veliler ve sivil toplum örgütleriyle de sı kı bir iş birliği gerçekleştirilmelidir.

HEDEFLER

Temel yönlendirme anlayı ş ı ş unlara bağı l olabilir:

1. Programlaşt ır ı lmı ş hareket etkinlikleri sayesinde vücut ve akı l (zihin) yeteneklerinin geliştirilmesi,
Değiş ik spor ustalı kları nı n öğrenilmesi;
Sı nı fta, okulda ve daha geniş toplumda vb. ki değişik durumlarla karşı karşı ya kalı ndı ğ ı nda doğru vücut ve akı l (zihin) tutumunun oluşturulması ,
2. Öğretmen tarafı ndan program hedeflerinin yönetilmesi, denetlenmesi ve reel düzeltilmesi ş u şekilde yapı lmalı d ır:
 - 2.1.Okul yı lı baş langı cı nda, yarı yı lda ve yı lı n tamamlanması nda (sonunda) yapı lması gereken ölçütlerle, kullanı lacak ölçü birimleri ş unlardı r: santimetre, saniye ve kilogram, aynı zamanda bilgilerin uygulanması .
 - 2.2.Ustalı klı biomekanik ile teknik spor hareketleri.

PROGRAM İ ÇERİ Ğ İ	Ders Sayı sı
1. HAREKET YETENEKLERİ N DEĞERLENDİ Rİ LMESİ	4 ders
2. ATLETİ Zİ M	12 ders
3. SPOR VE Rİ TMİ K Jİ MNASTİ Ğ İ	14 ders
4. KOLEKTİ F SPORLAR	24 ders
5. Bİ REYSEL SPORLAR - dövüş sporları - raketle oynanan sporlar	12 ders 8 ders
6. KAYAK-YÜZME ¹	7-10 gün
7. Pİ KNİ KLER VE GEZİ LER	Yı lda 2 gün
8. EN AZINDAN (ŞARTLARA GÖRE) YILDA İ Kİ SPOR DALINDA YARIŞ LAR	

¹ Ders, okul müdürü, veliler ve diğer enstitülerle olan iş birlikle kayak ve yüzme için uygun sahalarda düzenlenir

KATEGORİLER	ALTKATEGORİLER	DERS İÇERİKLERİ	Ders sayısı (%)
ANTROPOMETRİ VE MOTORİK	Antropomotorik özelliklerin ve hareket yeteneklerinin değerlendirilmesi	(A) -Vücut ağırlığı (VA), - Vücut uzunluğu (VU) vb. (M) - Yerinden uzak atlayış, (YUA), - Yerinden yüksek atlayış (YYA), - Koşu 100 metre (K 100m), - Koşu 600m K - 800m E ve öğrenilen ustalıkla ait iki test.	4 ders - % 5.4
ATLETİZİM	Koşular Atlayışlar Atışlar Yarışlar (2 disiplinde)	Koşu, atlayış ve atış ustalıklarını (tekniklerinin) şu unsurlarla öğrenilmesi: -Hızlı koşu, -Bayrak koşuları ve kızlar için 600m ve erkekler için de 800 m- den daha uzun mesafelerdeki koşuları yla dayanıklılıklarını artırması . - Atlayışlar için egzersizler. - Yüksek atlayış “fosberi”. - 300 gr. Ağırlığına kadar cüllelerin atılması . - 4kg. Cüllelerin atılması . - Paraleller arasında en azından iki disiplinde yarışlar, bunun sonucunda öğrenciler elde ettikleri sonuçlara göre üç gruba ayrılmalıdır.	12-14 ders % 6.2- 18.9
SPOR VERİTİMİ KİMNASTİĞİ	Atlayışlar Döşemede (yerde) egzersizler	- Ayaklar açık ve toplanmış şekilde uzunluğuna sarılmış atlanması . - Ayaklar açık ve uzunluğuna atılması . - Yatık durumdan köprünün yapılması - eller destekli öne doğru takla.	10-12 ders 13.5-16.2%

	Demirde Yüzüklerde Paralellerde Jimnastik direğinde Yüzüklü atta Halk oyunları ve modern danslar Yarı şlar (2)	- Eller destekli arkaya doğru takla yapma. - Eller destekli öne ve arkaya takla yapma. - Eller üzerine destekli öne ve arkaya doğru takla yapma (demirde). - Öne ve arkaya sallanmadan toplanma ve asılmaya geçiş.(yüzükler) - Öne doğru sallanmaktan 180° dönüşümlü geçiş. - Omuzlara destekli durumdan eller destekli öne doğru sallanmaya geçiş. (paralelde- erkekler). - Üst paralelde sallanma, alt paralelde öne doğru takla, (paralelde- kızlar). - Kompile etmekle birlikte yedinci sırayı felsefeli elementlerin tekrarlanması . - Öne ve arkaya doğru destekli sallanma. - Top, çember, çubuk ve odun şişelerle safhasal hareketler sayesinde egzersizler. Valsler, rok ve iki halk oyunu hareketleri (halk oyunları ve modern danslar). - Sırayı flar içinde ve aralarında en azından iki araçta.	
KOLEKTİF (TOPLU) SPORLAR	Futbol	Yarı etkin ve etkin rakip karşılarında hareket durumunda pas yapma ve topu Kabul etme. Yarı aktif ve aktif şekilde topun sürülmesi. Topla çalışmaya-yarınlaşma ve topu kapmak. Grupsal ve takım çalışması şeklinde savunma ve atak. Esas kuralları n uygulanmasıyla 7:7 küçük futbol.	

	El topu	Atış, Kabul etme, yönetme (sürme) vb. gibi topu veya topsuz temel (teknik) hareketlerin güçlendirilmesi. Grupsal ve toplu halde karşı atak şekillerinin olduğu gibi, saha ortasında ve tüm sahada bireysel savunmanın (defansın) alınması (egzersizi). Bir pivotlu toplu atak ve saha savunması (defansı). 6:0 ve 5:1 geçiş, hakemle.	26 DERS
	Voleybol	Bloke etme, pas yapma, Kabul etme ve topun atışı gibi teknik hareketlerin tekrarlanması . Yüksekten servis yapma "tenis" ve blok Voleybol 6:6 esas kuralları uygulanmasıyla.	
	Basketbol Yarışlar	Değişik hareket şekilleri sayesinde oyun arkadaşına top verebilme gibi teknik-taktik elementlerin güçlendirilmesi ve potaya atışlar vb. 3:3, 4:4, oyunu, hakemle. Sınıflar içinde ve aralarında en azından iki kollektif (toplu) spor dalı nda.	
BİREYSEL SPORLAR	Dövüş sporları - judo	Tutma ve yere düşürme vb. gibi: esas judo hareket tekniklerin tanıtılması .	
	Pingpong	Forhend, bekhend ve efe vuruşlarını esas tekniklerinin öğrenilmesi. Bireysel ve ekipsel yarışlara ait çağdaş hizmet ve sistemlerin öğrenilmesi.	

	Rolşua Yarı şlar (2)	Öne, durabilmekle arkaya, yarı m çember hareketi, kontrollu hı z vb. gibi rolş ualarla kayak yapmaya ait esas tekniklerin öğrenilmesi. Sı nı flar içi ve araları nda en az iki ders.	6-12 ders
Suda etkinlikler 7-10 gün	Yüzme teknikleri: Yarı şlar	Öğrenilen stillerin (kraul, kurbağa) ilerletilmesi. Sı rt üstü yüzmenin öğrenilmesi ve suya serbest atlama oyunları . Serbest stil.	7-10 gün
Karda etkinlikler 7-10 gün	Alp disiplinleri Yarı şlar	Yürüme, dönüş yapma kayabilme (alp disiplinlerinde) gibi kayak yapmaya ait esas tekniklerin öğrenilmesi. Bu yaş taki öğrenciler için uygun sahalarda iki ve fazla dönüş lerin yapı labilmesi. Bu yaş taki öğrencilere uygun büyük slalom pistinde.	7-10 gün
Okul yarı şları	Kollektif (toplu) ve bireysel sporlarda yarı şlar İ lkbahar ve sonbahar krosu	Okul çerçevesinde ve belediye okulları , yöre ve her iki cinsiyet olmak üzere belirli yaş gruplar arası nda final ve devlet yarı şları , o da en azı ndan iki spor dalı nda. İ lkbahar ve sonbahar krosu	10-12 ders 16.2%
Gezi	Yı lda iki defa olmak üzere doğada gezi	6-12 km. Doğada yürüyüş Doğada ve kamp yapmakta yönlenme (kamp yerinin seçilmesi ve kurulması ve bir çadı rı n aç ılması). Sahadaki değış ik oyunlar.	

METODOLOJİ K YÖNERGELER

Okulda mevcut şartlar temelince program içerikleri şu şekilde uyumlaştırılır,

- Zorunlu ders olarak program içeriğinin yaklaşık % 70 oysa
- yaklaşık % 30 seçmeli ders.

Gerçekleşme metodolojisi. Spor eğitimindeki hareketlerin öğrenme sürecinde okulda mevcut somut araçları göz önüne almadan mutlaka yapılması gerekenler:

- Spor eğitimi öğretmeni yada onun yardımcı sı (öğrenci, sporcu) tarafından hareket birimlerinin pratik olarak gösterilmesi. Öğrencilerin yeteneklerine ve hareketlerin bileşikliğine göre, öğretmen alıştırmaları nı (egzersizlerin) metodolojik gidişatı nı seçerken, ilk sıradaki şunlara önem verir
- Sintetik f (hareketlerin tamamı na-tümüne), analitik formuna yada bu ikisinin birleşimine. Aynı zamanda eğitim dersinin örgütlenmesi şartlara, objelere, gereçlere ve öğrenci sayısına da bağlıdır. Uygulanmakta olan kategori ve altkategorilerde uygulanan tamamlayıcı hareketlerin tamamını nı oyun ve yarışlarla finallleştirilmesi için çaba sarfedilmelidir.

Kazanımlar. - Santimetre, saniye, gram gibi objektif metrik birimlerle değerlendirilmesi mümkün olan hareket disiplinlerindeki sonuçlar, spor eğitimi öğretmeni tarafından ilk durum kaydedildikten sonra, geçici ve nihayi durum belirlenmeli ardından da en azından üç grupta olmak üzere öğrencilerin sıralamasını gruplara ayırmalıdır (başarılı, orta ve kıssatlı yetenekli). Kesin metrik ölçütlerin kullanımı mümkün olmayan hareketlerin belirlenmesi için, kazanım düzeyinin okul tekniği, yüzme stili açısından hareket ustalığı nı öğrenilmesi düzeyi ile bağlanması doğrultusunda çaba sarfedilmelidir. Bu durumda hareketlerin doğru biomekanik tarafını gözönünde bulundurmalıyız (açıklamalı).

Dersler arası ilişki - Ders programı, spor eğitimi dersinin örgütlenmesi ve ders esnasında olan yükümlülüklerin hepsi okulda o günkü tüm derslere yönelik bir motivasyon içerikli olmalıdır.

Kategori ve altkategorilerle kapsanan ders birimleri matematikten, enformatikten başlıyarak biyolojik dersleri ve diğer bilimsel derslerin disiplinler ve interdisipliner hiyerarşisine kadar uzar.

Değerlendirme

- Vücut gelişmesi değerlendirmeleri önceki sı nı flarda (yı llarda) olduğu gibi, antropometrik ölçütlerle yı lda iki defa yapı lı r. Vücut uzunluğu ve vücut ağı rlı ğı zorunludı r, ancak diğ er vücut bölüm-lerinin de ölçülmesi yararlı dı r.
- Motorik yeteneklerin değerlendirilmesi SGS) santimetre, gram, saniye) sistemiyle yapı lı r. Kullanı mı zorunlu olan ölçü enstruman-ları ş unlardı r: yerinden uzak atlayı ş , yerinden yüksek atlayı ş 100m koş u ve 800m koş u kı zlar için ve 1000m erkekler için.
- Spor hareketleriyle ilgili öğrenilen bilgiler düzeyi oyun ve yarı ş durumları nda bireysel olarak değerlendirilir.

Tiraj: 200
Yayı na hazı rlayan:
LIBRI SHKOLLOR Yayı nevi – Priştine
Baskı : ALFA PRINT - Priştine

Katalogizimi në publikim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare dhe Universitare e Kosovës

371.214 (075.2) (= 512.161 : 496.51)

ÖĞRETİM plan ve program : Alt seviye ortaöğretim sekizinci sınıf / [Yayıncı Sorumlusu İsmet Zeneli] ; [Türkçe Yayın Sorumluları Nazan Safçı, İsmet Sülçevski].– Priştine: Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı, 2005 (Priştine: "Alfa Print").- 240 fq. ; 24 cm.

1. SAFÇI, Nazan 2. SÜLÇEVSKİ, İsmet

ISBN 9951-450-69-5